

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร
จังหวัดร้อยเอ็ด

กนกอร เตือนรัมย์ย์

มหาวิทยาลัย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

THE MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS UNDER THE LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, PHANOM PHRAI DISTRICT, ROI ET PROVINCE

KANOKORN DUANRAERAM

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTST FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATION ADMINISTRATION

FACULTY OF EDUCATION

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อสารนิพนธ์	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
ชื่อนักศึกษา	กนกอร เตือนรัมย์
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2568
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิฑูรย์คุณสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(พระเมธีวัชรภรณ์ , รศ. ดร.)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี)

กรรมการ

(ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกษกนก ดวงชาทม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
ชื่อนักศึกษา	กนกอร เตือนรัมย์
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2568
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) รวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ หัวหน้าศูนย์ ครูผู้ช่วย/ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทคนิคการจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า :

1. สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สภาพที่ พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยและ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

2. ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรวางแผนและประเมินผล
อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความร่วมมือทุกฝ่าย พัฒนาบุคลากรและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม
สนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเล่น และสร้างเครือข่ายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยอย่าง
ยั่งยืน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

Thematic Paper Topic	THE MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, PHANOM PHRAI DISTRICT, ROI ET PROVINCE
Student's Name	KANOKORN DUANRAERAM
Degree Sought	Master of Education
Program	Education Administration
Anno Domini	2025
Advisor	Dr. Vimonporn Suwansaentavee

The objectives of this research were to: 1) Study the current conditions, the desirable conditions, and the needs in managing child development centers under local administrative organizations in Phanom Phrai District, Roi Et Province 2) Compile recommendations for the management of these child development centers. The sample group consisted of 60 participants, including heads of child development centers, teachers, assistant teachers, and childcare providers. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire. The validity of the instrument was in the acceptable range between 0.67 – 1.00, and the overall reliability coefficient was 0.97. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI Modified).

The results showed that:

1) The current condition of management of child development centers under local administrative organizations in Phanom Phrai District, Roi Et Province, was found to be at a moderate level overall. When analyzed by individual aspects, all six aspects were also at a moderate level. From highest to lowest average scores, the aspects were: Management of the child development center Participation and support from all sectors Promotion of early childhood development networks Personnel Curriculum and academic activities Buildings, facilities, environment, and safety

2) The desirable condition of management was at a high level overall. All six aspects were rated at a high level. From highest to lowest average scores, the

aspects were: Promotion of early childhood development networks Management of the child development center Buildings, facilities, environment, and safety Participation and support from all sectors Curriculum and academic activities

Keywords: Management, Child Development Center, Local Administrative Organization

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร์ ซึ่งเป็นสถาบันที่ ประสพสิทธิ์ ประสาทความรู้ ด้านการบริหารการศึกษาในระดับมหาบัณฑิต

ผู้วิจัยขอกราบนมัสการ พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร. ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ขอบพระคุณ รศ.ดร.กฤษณก ดวงชาตม ผศ.ดร.จำเนียร พลหาญ กรรมการภายนอก และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหาในสารนิพนธ์เล่มนี้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทรี ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รวมทั้งตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ด้วยดี รวมถึงหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู และผู้ดูแลเด็กในอำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจน เจ้าหน้าที่คณะศึกษาศาสตร์และเพื่อนนักศึกษา รุ่น รหัส 66 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่คอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ทั้งนี้ คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการบูชา คุณพระศรีรัตนตรัย พระคุณของ บิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ประสพสิทธิ์ประสาทความรู้ และขอแผ่คุณความดีนี้ให้แก่เพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย ตลอดจนเจ้ากรรมนายเวรในทุกภพทุกชาติด้วยเทอญ

กนกอร เตือนรัมย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	จ
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง (ถ้ามี).....	ฎ
สารบัญรูปภาพ (ถ้ามี).....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	7
2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา.....	19
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....	27
2.4 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment).....	51
2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย.....	56
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	73
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	73
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	73
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	74
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	76

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	76
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	115
5.1. สรุปผล	115
5.2. อภิปรายผล	123
5.3. ข้อเสนอแนะ.....	125
บรรณานุกรม.....	127
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย	136
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อ การวิจัย	138
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ	142
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	145
ภาคผนวก จ เครื่องมือเพื่อการวิจัย.....	163
ภาคผนวก ฉ ดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC) ของเครื่องมือเพื่อการวิจัย (Index of Item – Objective Congruence)	171
ภาคผนวก ช ผลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	178
ประวัติผู้วิจัย	180

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....73
4.1	จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 80
4.2	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน..... 81
4.3	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....82
4.4	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านบุคลากร.....85
4.5	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย87
4.6	ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร89

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	72
---------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเปรียบเสมือนรากฐานที่สำคัญของชีวิต ทั้งในด้านของตัวบุคคลและส่วนรวม ซึ่งหมายถึงการพัฒนาประเทศในอนาคต การศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญทั้งปัจจุบันและในอนาคต ต้องมีการวางรากฐานที่ดีโดยเฉพาะกับวัยที่กำลังเรียนรู้ และอยู่ในช่วงที่กำลังเจริญเติบโต เด็กเล็กเป็นทรัพยากรของชาติที่คงคุณค่า และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเด็กเล็กจะต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา นั่นคือจะต้องพัฒนาตั้งแต่หลังคลอดจนถึง 6 ปี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในวัย ดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วง 2 ปีแรก เป็นช่วงที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน จึงควรได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาการ สติ ปัญญา อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพ ตลอดจนคุณลักษณะนิสัยพื้นฐานต่างๆ ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวของเด็กจะต่อเนื่องมาจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนคือช่วง 3-5 ปี เป็นช่วงที่เด็กเริ่มออกจากบ้านไปสู่สถานศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2549) เด็กจึงนับเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาตินั้นเอง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 กำหนดให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมุ่งเน้นให้ พ่อแม่ ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการเลี้ยงดู การสร้างประสบการณ์การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพ(สำนักนายกรัฐมนตรี, 2551, หน้า 4-5) การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเด็กในช่วงวัยนี้เป็นอายุที่สามารถพัฒนาความพร้อม ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) "การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข" (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ , 2545) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นทางเลือกสำคัญของผู้ปกครองในการดูแลเด็กเล็ก รัฐบาลจึงกำหนดให้มีศูนย์ที่ได้มาตรฐานทั่วประเทศ และกรมอนามัยดำเนินโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนํายู่ตั้งแต่ปี 2546 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการศึกษา พัฒนาเด็กและเยาวชนตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (กรรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548, หน้า 12)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีนโยบายพัฒนาการศึกษาปฐมวัย โดยปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกด้าน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด มีงบประมาณเพียงพอ แต่เผชิญปัญหาขาดแคลนบุคลากร การจัดสรรครูไม่เหมาะสม และขาดประสบการณ์การสอน (รายงานการประเมินตนเอง.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอนมไพร. 2566) ดังที่ ชูติเดช ทิพย์วิชิต (2562) ได้วิจัยเรื่องการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า จุดแข็งอยู่ที่อาคารสถานที่และความปลอดภัย แต่ปัญหาสำคัญคือการมีส่วนร่วมของชุมชน การบริหารบุคลากร และการพัฒนาองค์ความรู้ แนวทางแก้ไขคือการส่งเสริมอบรมบุคลากร ปรับปรุงการบริหารงาน และสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดอำเภอนมไพร ตั้งในเขตอำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 17 ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านท่าลาด จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านโพธิ์น้อย จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดน้ำใส จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคูฟ้า จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงมัน จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุ่งหมื่นทุ่งแสน จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองทัพไทย จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวนา จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าโพธิ์ท่าไฮ จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนชัยศรีหนองแคน จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพธิ์ใหญ่ จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองกุงน้อยหนองกุงใหญ่ จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลวาริชสวัสดิ์ จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโคกสว่าง จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย จำนวน 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสระแก้ว จำนวน 1 แห่ง ศูนย์เด็กอนุบาล 3 ขวบ ตำบลค้อใหญ่ พต.บ้านพนัสดงสว่างจำนวน 1 แห่ง (สำนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอนมไพร. 2565)

ปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ บุคลากรขาดแคลนครู อัตราส่วนครูต่อเด็กไม่เหมาะสม ขาดการพัฒนาศักยภาพบุคลากร งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์การเรียน โครงสร้างพื้นฐานบางแห่งไม่ปลอดภัย ขาดสนามเด็กเล่น คุณภาพการเรียนการสอนหลักสูตรไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น ขาดแนวทางประเมินผล การมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ปกครองมีส่วนร่วมน้อย

ขาดเครือข่ายความร่วมมือ การบริหารจัดการการประสานงานไม่มีประสิทธิภาพ ขาดแนวทางที่เป็นระบบ (สำนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอพนมไพร. 2565)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ดที่ส่งผลให้การบริหารงานไม่เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดการพัฒนาท้องถิ่น ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำมาซึ่งข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1.2.2 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยใช้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2551 : 4-54) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2553 : 3 -57), ชูติเดช ทิพย์วิชิน (2563), เกตนันธิภา สุริยะ (2564) กรอบแนวคิดที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 9 คน ครู 17 คน ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็ก 51 คน รวมทั้งหมด จำนวน 77 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566)

1.3.3 ขอบเขตด้านสถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 19 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ศึกษา คือ ปีการศึกษา 2567

1.4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้ทราบระดับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อใช้กำหนดนโยบายการพัฒนา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1.4.2 ได้ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1.4.3 องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถาบันทางการศึกษา หน่วยงานราชการ และเอกชน ผู้ที่สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในองค์กรตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับ

1.5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ เพื่อสื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้วิจัย กับผู้อ่าน ดังต่อไปนี้

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู บุคลากร และชุมชนเพื่อจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และการดำรงชีวิตในสังคม โดยใช้หลักการทางการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการวางแผน จัดการ ควบคุม และนำทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหาร

เกี่ยวข้องกับการประสานงานระหว่างคน เทคโนโลยี เงิน และข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิผล

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการวางแผน, จัดระเบียบ, นำทรัพยากร (บุคคล, เงิน, วัสดุ) ไปใช้ และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง กระบวนการวางแผน ดำเนินงาน ควบคุม และประเมินผลการจัดบริการดูแล ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควบคู่กับการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างเหมาะสมตามวัย ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง กระบวนการวางแผน ดำเนินงาน ควบคุม และพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาปฐมวัย โดยครอบคลุมการบริหารด้านบุคลากร หลักสูตร สิ่งแวดล้อม งบประมาณ และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2. ด้านบุคลากร หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาการของเด็ก การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของบุคลากรให้ทันสมัย และสร้างบรรยากาศการทำงานที่สนับสนุนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การดูแลเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย หมายถึง การสร้างและรักษาสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้และเล่นของเด็ก อาคารต้องมีความสะอาดสบาย มีพื้นที่เพียงพอสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ และมีการดูแลรักษาความสะอาด ขณะเดียวกันสิ่งแวดล้อมภายนอกควรส่งเสริมการเรียนรู้และให้เด็กมีโอกาสร่วมชมธรรมชาติ โดยคำนึงถึงมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและส่งเสริมสุขภาพที่ดีของเด็ก

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การออกแบบและจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเล่นสร้างสรรค์ การเรียนรู้แบบโต้ตอบ และการสอนตามประสบการณ์ การจัดกิจกรรมควรเน้นการพัฒนาอย่างองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเด็ก การมีส่วนร่วมนี้ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ รวมถึงการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาของเด็ก ทำให้เกิดความเข้มแข็งและความยั่งยืนในการดูแลเด็ก

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กร สถาบัน และชุมชนต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทรัพยากร และแนวทางในการพัฒนาเด็กเล็ก เครือข่ายนี้ช่วยให้เกิดการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพและสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับเด็ก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัย

ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตำแหน่ง คือ 1) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ครู 3) ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็ก

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับงานสารนิพนธ์ ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี 3) สูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับงานสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 5-10 ปี 3) มากกว่า 10 ปี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด" โดยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2.4 ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารคำศัพท์ที่ใช้ในความหมายของการบริหารคือ “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) การบริหารมักจะใช้กับการบริหารกิจการ สาธารณะหรือการบริหารราชการ ส่วนการจัดการใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา พบว่า มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ปราโมทย์ ทองไสย์ (2552) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน การมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ

สัมพันธ์ ชาญมิตร (2554) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา

วิภา สุขยิ่ง (2555) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู และชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักเรียนในทุกรูปแบบ

อรรถพล อัมสมบุรณ์ (2557) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การจัดการที่มีความยืดหยุ่นและมุ่งเน้นการพัฒนาในระยะยาว มีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

กอบกุล อัคราภรณ์ (2558) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน เน้นการใช้ข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สุรพล ดวงเทพ (2559) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การพัฒนาโรงเรียนโดยใช้แนวทางการบริหารที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การพัฒนาผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียนให้มีศักยภาพในการแข่งขันในโลกแห่งการศึกษา

สุชาติ วงษ์สมบัติ (2560) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การวางแผนที่ชัดเจนและการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนในการจัดการการศึกษาของสถานศึกษา การบริหารต้องมุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนในด้านการเรียนรู้และพัฒนาบุคลิกภาพ

บังอร สุขเจริญ (2561) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การพัฒนาและจัดการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

พงษ์พันธ์ ภูประดิษฐ์ (2563) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การบริหารที่มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรที่มีความยืดหยุ่นและพร้อมปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกรูปแบบ

กู๊ด (Good, 1973, p. 14) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การพิจารณาสั่งการ การควบคุมและการจัดการเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือกิจกรรมของสถานศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เช่น การแนะแนว กิจกรรมสอนเสริมหลักสูตร การเรียนการสอน

เกร็ก (Gregg, 1977, p. 32) ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง เป็นการปฏิบัติงานและเป็นหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติเพื่อการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับงานสอนผู้เรียนเข้ามา รับการศึกษาในสถาบันการศึกษา

เจสซี (Jesse, 1999, p. 138) ให้ความหมายว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานที่เป็น หน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับงานสอนนักเรียนเข้ามา รับการศึกษาในสถาบันการศึกษา

จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู บุคลากร และชุมชนเพื่อจัดการ การศึกษาให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และการ ดำรงชีวิตในสังคม โดยใช้หลักการทางการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารงานสถานศึกษา ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการควบคุม ดูแลการ ทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

รุจิร ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545) ได้กล่าวว่า โรงเรียนมีหน้าที่สำคัญในการ ให้บริการการศึกษาแก่เด็กที่มีอายุตามเกณฑ์ที่ได้กำหนด ซึ่งเป็นไปตามของเงื่อนไขของ พระราชบัญญัติและตามนโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก โดยสถานศึกษาจะต้องตอบสนอง นโยบายของ รัฐบาลได้จริง และจะต้องมีหน่วยงานที่สูงกว่าสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับ ดูแลของ สถานศึกษาไปพร้อมกัน สถานศึกษาจึงจัดเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างมากในแง่ของการปฏิบัติ ซึ่งผลการจัดการศึกษา นั้นจะเกิดขึ้นที่สถานศึกษา ผู้บริหารมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลกำกับ ให้ สถานศึกษาปฏิบัติตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามความต้องการ

วิชัย จันทะพรม (2549) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหาร สถานศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการบริหารสถานศึกษาเป็นการนำเอาทรัพยากรต่างๆ ที่ มีอยู่มาบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพประสพค ์ ผลมากที่สุดการบริหารที่ต้องการให้เกิดความสำเร็จจะต้องประกอบด้วย การให้การช่วยเหลือจากบุคคลหลายๆ ฝ่าย ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ประสบการณ์ต่างๆ มาช่วยในการบริหาร และเมื่อการบริหารประสบผลสำเร็จ ย่อมที่จะมีผลดีส่งผลดีต่อผู้เรียนให้เป็นคน เก่ง ดี มีความสุข และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขยิ่งขึ้น

พิชานถ เพชรนาชม (2554) ได้กล่าวว่าความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้มีความพร้อมทุกด้าน ซึ่งเป็นการพัฒนาคนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นปัจจุบันนั้นเป็นยุคของการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน การจัดการศึกษาจึงต้องมีความสำคัญอย่างยิ่ง หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา การอยู่ใกล้ชิดกับชุมชนให้มากที่สุด คือ สถานศึกษา ในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จึงต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตนเองว่าต้องการที่จะให้การศึกษา เป็นไปในทิศทางใด

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ได้กล่าวว่าการบริหารสถานศึกษาว่า เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมากในเรื่องของการจัดระบบการศึกษา เพราะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงาน คือการบริหารสถานศึกษา และรวมไปถึงบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องที่อยู่ภายในองค์กรที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จของการจัดการ จัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดและบรรลุเป้าหมายประสงค์ที่วางไว้ได้

บริมาส กลยา (2556) ได้กล่าวว่าความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักๆ ของผู้บริหารสถานศึกษางานบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ในส่วนของภารกิจที่จะต้องปฏิบัติ นั้นการกำหนดแบบแผนวิธีการขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ขั้นตอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้

ดังนั้นสรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการทรัพยากรต่างๆ ทั้งบุคลากร วัสดุ และงบประมาณ ให้สามารถดำเนินการตามนโยบายของรัฐและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำกับ ดูแล และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย นอกจากนี้การบริหารสถานศึกษายังมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา แนวทางการบริหารโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนสนองกับการปฏิรูประบบราชการและให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพึงพอใจมากที่สุด ตาม

เป้าหมายการจัดการศึกษา ที่ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข การบริหารสถานศึกษาเป็นบริบทที่เกี่ยวกับการบริหาร และจัดการด้านการศึกษาเล่าเรียน ให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้นจะต้อง กระทำอย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐาน ดังนั้นจึงมีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิด เกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารงานสถานศึกษา หรือโรงเรียนไว้ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 33-38) ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 39วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน แล้วแต่กรณีในเรื่อง ดังต่อไปนี้ ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

1.12 การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร
หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ด้านการบริหารงบประมาณ

2.1 การจัดทำและเสนองบประมาณ

2.2 การจัดสรรงบประมาณ

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.5 การบริหารการเงิน

2.6 การบริหารบัญชี

2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

3.1 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

3.2 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

3.4 วินัยและการรักษาวินัย

3.5 งานออกจากราชการ

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 การดำเนินงานธุรการ

4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.4 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.7 การส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป

4.8 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.10 การรับนักเรียน

4.11 การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตาม

อัธยาศัย

4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.13 การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

4.14 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.15 การส่งเสริม และสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น

4.17 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.18 งานบริการสาธารณะ

4.19 งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

กัญจน์รัตน์ สินธุรัตน์ (2559, หน้า 18-33) ได้สรุป ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน

1. การบริหารวิชาการ เป็นการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัด กระบวนการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การวัดและการประเมินผลตามสภาพจริง

การแนะแนว การนิเทศ การส่งเสริมและการสนับสนุนการทำวิจัย สื่อนวัตกรรม การพัฒนาเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา ตลอดจนสร้างเครือข่ายและการบริการวิชาการแก่ชุมชน

2. การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำแผนงานงบประมาณ แผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีรับ-จ่ายและเก็บรักษาเงิน การติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณการรายงาน เบิกจ่ายงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์ การจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ตลอดจนการจัดทำรายงานทางการเงิน

3. การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคล ในหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงาน การพัฒนาบุคลากร และการประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการให้พ้นจากงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป เป็นการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของบุคคลในสถานศึกษา ชุมชน องค์กร หน่วยงาน รวมทั้งประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

สัมพันธ์ ขาญมิตร (2553, หน้า 18) ให้ความหมายว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ครอบคลุมทั้งการจัดการทรัพยากร การวางแผนการศึกษา และการควบคุมคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของระบบการศึกษา

สาริตา กิตติยากร (2554, หน้า 27) ให้ความหมายว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา คือ การประสานงานระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชนในการสร้างความเข้าใจและการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบวงจร

วิภา สุขยิ่ง (2555, หน้า 25) กล่าวว่าขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา คือ การควบคุมและการประสานงานการทำงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนการสอน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาจารย์และนักเรียนให้มีคุณภาพ

อรรถพล อัมสมบุรณ์ (2557, หน้า 30) อธิบายว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ครอบคลุมการวางแผน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสร้าง สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน

ประเสริฐ ปัญญานนท์ (2557, หน้า 45) กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษามีขอบข่ายใน การจัดการที่หลากหลาย เช่น การบริหารการเงิน การบริหารคน และการพัฒนานโยบายการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

พิชญา สุรินทร์ (2558, หน้า 34) ระบุว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาคือการวางแผน กลยุทธ์ และการบริหารทรัพยากรในโรงเรียนทั้งหมด รวมทั้งการพัฒนาและควบคุมคุณภาพการศึกษา

ปราโมทย์ ทองไสย์ (2559, หน้า 20) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาว่าเกี่ยวข้องกับ การทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ต่อการพัฒนาทั้งในด้านวิชาการและด้านพฤติกรรมของนักเรียน

สุชาติ วงษ์สมบัติ (2560, หน้า 12) นิยามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาว่าครอบคลุมการ จัดการทั้งในระดับโรงเรียนและการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนา การศึกษาที่มีคุณภาพ

ประเสริฐ ปัญญานนท์ (2560, หน้า 14) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารสถานศึกษามีหลาย มิติ ทั้งการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการทรัพยากร การติดตามผลการดำเนินงาน และการสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

สุรพล ดวงเทพ (2560, หน้า 18) ให้ความหมายว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาคือการ จัดการภายในโรงเรียนโดยมีการประสานงานระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อการ พัฒนาทั้งด้านวิชาการและด้านมนุษยสัมพันธ์

บ้งอร สุขเจริญ (2561, หน้า 35) ให้ความหมายว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาคือการ จัดการการศึกษาและการบริหารทรัพยากรทุกประเภท เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพและ สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

พิชัย ดันติเมธี (2562, หน้า 32) อธิบายว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาครอบคลุมถึง การกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการศึกษา การจัดสรรทรัพยากร และการดำเนินการตาม แผนงานเพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

ทศพร เชื้อสำราญ (2562,หน้า 39) อธิบายว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาคือการจัดการทรัพยากรบุคคลและการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

พงษ์พันธ์ ภูประดิษฐ์ (2563,หน้า 23) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาว่า ครอบคลุมทุกมิติของการจัดการตั้งแต่การจัดทำแผนการศึกษา การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ ไปจนถึงการประเมินผลการเรียนการสอน

ไชยยันต์ เลิศวานิชย์ (2564,หน้า 51) ให้ความหมายว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา คือการกำหนดกลยุทธ์และแผนการพัฒนาโรงเรียนในระยะยาว โดยมุ่งเน้นการประสานงานและการพัฒนาองค์ความรู้ในระบบการศึกษา

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป: การบริหารจัดการทั่วไป การประสานงาน และการพัฒนาระบบข้อมูล ทั้งหมดนี้มุ่งสู่การกระจายอำนาจและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประกอบไปด้วย คุณลักษณะ 6 ด้าน

1. มีความรัก ศรัทธา ภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของความเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา
2. มีความมุ่งมั่นและเน้นผลลัพธ์ในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
4. มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา
5. มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล

6. มีมนุษยสัมพันธ์แรงจูงใจ ปรับตัว และปรับวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับคนและสถานการณ์

สัมพันธ์ ชาญมิตร. (2553, หน้า 18) ระบุว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาคือความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคลากรทุกระดับ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และการมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกด้าน

สาริตา กิตติยากร (2554, หน้า 27) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารต้องมีทักษะในการประสานงาน การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน

วิภา สุขยั้ง (2555, หน้า 25) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าควรมีความสามารถในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความรู้และทักษะในการตัดสินใจ การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และการสื่อสารที่ดี

อรรถพล อัมสมบุรณ์ (2556, หน้า 30) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาคือ การมีทักษะในการจัดการการเรียนการสอนและทรัพยากร การเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับทีมงานและนักเรียน

ประเสริฐ ปัญญานนท์ (2557, หน้า 45) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ การจัดการการเงิน และการบริหารงานบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

พิชญา สุรินทร์ (2558, หน้า 34) อธิบายว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาคือการมีภาวะผู้นำที่สามารถกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและนักเรียน รวมทั้งมีทักษะในการบริหารจัดการทรัพยากร

ปราโมทย์ ทองไสย์ (2559, หน้า 20) ให้ความหมายว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาคือการเป็นผู้นำที่มีทักษะในการบริหารจัดการทั้งด้านการเงิน การบุคคล และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปราโมทย์ ทองไสย์ (2559, หน้า 40) กล่าวว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาคือการมีภาวะผู้นำที่สามารถตัดสินใจและสร้างแรงบันดาลใจให้ทีมงานในการพัฒนาการศึกษาให้ดีขึ้น

สุรพล ดวงเทพ (2560, หน้า 18) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าผู้บริหารต้องมีทักษะในการประสานงานและการใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเสริฐ ปัญญานนท์ (2560, หน้า 14) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าผู้บริหารควรเป็นผู้นำที่มีความรู้ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และการตัดสินใจที่ดี

สุชาติ วงษ์สมบัติ (2560, หน้า 12) อธิบายว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาคือ การมีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบวงจร

ไชยยันต์ เลิศวานิชย์ (2561, หน้า 50) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็น การมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียน การมีภาวะผู้นำที่สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และสามารถจัดการความท้าทายในการศึกษาทุกด้าน

ไชยยันต์ เลิศวานิชย์ (2561, หน้า 51) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าผู้บริหารควรมีทักษะในการสื่อสาร และการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กร

อรรถพล วิชชากร (2561, หน้า 40) อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการตัดสินใจที่มีเหตุผล และการมีความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษา

บ้งอร สุขเจริญ (2561, หน้า 35) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการวางแผนและดำเนินการตามแผนที่กำหนด

พิชัย ตันติเมธี (2562, หน้า 32) กล่าวว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาคือการเป็นผู้นำที่มีทักษะในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารการศึกษาอย่างมุ่งมั่น และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ทีมงานได้

ทศพร เชื้อสำราญ (2562, หน้า 39) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ การมองเห็นภาพรวมของการพัฒนาและการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

พงษ์พันธ์ ภูประดิษฐ์ (2563, หน้า 23) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็น ความสามารถในการจัดการทรัพยากรมนุษย์และการมีภาวะผู้นำที่สามารถแก้ปัญหาและสร้างสรรค์การพัฒนา

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการสรุปได้ว่า การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้ มีความรักและศรัทธา มีความมุ่งมั่นและเน้นผลลัพธ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล มีมนุษยสัมพันธ์ มีทักษะการบริหาร มีการใช้เทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ คุณลักษณะเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ แต่ยังสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาจากผู้ใต้บังคับบัญชาและชุมชนอีกด้วย การพัฒนาทักษะและคุณลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยผลักดันให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา

2.2.1 ความหมายของการบริหาร

คำว่า “การบริหาร” (Administration) ใช้ในความหมายกว้างๆ เช่น การบริหารราชการ อีกคำหนึ่งคือ “การจัดการ” (Management) ใช้แทนกันได้คำว่า การบริหารมีนักวิชาการทางการบริหารหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Simon A. Herbert, 1950, p.9 ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร คือ กิจกรรม ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

Sergiovanni, 1991, p. 24 การบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

Bamard C.I. 2013, p. 43 การบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ภาวิดา ธาราศิริสุทธิและวิบูลย์ ไตวณะบุตร (2542) การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติพฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายๆ อย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนด โดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบ และให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

วิโรจน์ สารัตนะ (2546) กล่าวถึง การบริหารว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การโดยอาศัยหลักการในการบริหารอย่างน้อย 4 ประการคือการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการวางแผน จัดการ ควบคุม และนำทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารเกี่ยวข้องกับการประสานงานระหว่างคน เทคโนโลยี เงิน และข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิผล

2.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร

การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง (Profession) และ นักบริหารการศึกษาถือว่าเป็นผู้มีวิชาชีพชั้นสูง (Professionals) ทั้งนี้การบริหารการศึกษาเป็น ศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่ต้นคริสต์ศักราช 1900 ในประเทศสหรัฐอเมริกา และปัจจุบันศาสตร์สาขการบริหารศึกษามีทฤษฎีต่าง ๆ สำหรับการอธิบายและการทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีด้านการบริหาร การศึกษา ได้นำเสนอทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ในกรวิจัยครั้งนี้ 6 ทฤษฎีสรุปได้ดังนี้ (ภารดี อนันต์นาวิ, 2551, หน้า 46-50)

1. ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์ (Situational Management Theory) หรือ ทฤษฎีอุบัติการณ์ (Contingency Theory) ปรัชญาของการบริหารเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากการมอง การบริหารในเชิงปรัชญาไปสู่การมองการบริหารในเชิงสภาพข้อเท็จจริง แนวคิดเกิดจากมนุษย์ต้องประสบกับปัญหาอยู่เสมอ การเลือกทางออกที่จะแก้ปัญหาทางการบริหารถือว่าไม่มีวิธีใดที่ดีที่สุด สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด การบริหารต้องอาศัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ ดังนั้นในการบริหารจึงมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมขององค์กร และเป็นส่วนขยายของทฤษฎีระบบว่าทุก ๆ ส่วนจะต้องสัมพันธ์กัน บางสถานการณ์จะต้องใช้การตัดสินใจอย่างเฉียบขาด บางสถานการณ์ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมใน การ

ตัดสินใจ บางสถานการณ์ก็ต้องคำนึงถึงหลักมนุษยสัมพันธ์และแรงจูงใจ บางสถานการณ์ต้อง คำนึงถึง เป้าหมายหรือผลผลิตขององค์กรเป็นหลัก โดยมีหลักการของการบริหาร ดังนี้

1.1 การบริหารจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

1.2 ผู้บริหารต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด

1.3 ผสมผสานแนวคิดระหว่างระบบปิดและระบบเปิด และยอมรับหลักการของ ทฤษฎี ทุกส่วนของระบบจะต้องสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกัน

1.4 สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และเลือกรูปแบบการบริหารที่ เหมาะสม

1.5 ผู้บริหารต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็น หลัก มากกว่าที่จะแสวงหาวิธีการอันดีเลิศมาใช้ในการทำงาน

1.6 ผู้บริหารต้องรู้จักใช้ในเรื่องของความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการ กระบวนการ ความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบุคคล ในองค์กร ความแตกต่างระหว่างเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น

2. ทฤษฎีระบบ (Systems Approach หรือ General Systems Theory) แนวความคิด เชิง ระบบเข้ามาใช้ในการบริหารเนื่องจาก จากแนวคิดคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วน หนึ่งของระบบสังคม นักทฤษฎีบริหารจึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร องค์กรประกอบ หรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนกระทบต่อปัจจัยระหว่างกัน ในการดำเนินงานเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์กรประกอบพื้นฐานของทฤษฎีระบบ ได้แก่ ปัจจัยการนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลกระทบ (Impact) ทฤษฎีระบบจะช่วยให้ กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสามารถช่วยให้การบริหาร บรรลุวัตถุประสงค์

3. ทฤษฎีระบบสังคม (Social Systems Theory) ทฤษฎีระบบสังคมเป็นทฤษฎีที่วิเคราะห์ พฤติกรรมในองค์กร ทฤษฎีระบบสังคม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านสถาบันมิติ (Nomothetic Dimension) และด้านบุคลามิติ (Idiographic Dimension) มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ด้านสถาบันมิติ ประกอบด้วย

3.1.1 สถาบัน (Institution) ได้แก่ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีวัฒนธรรม (Culture) ของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นครอบคลุมอยู่

3.1.2 บทบาทตามหน้าที่ (Role) สถาบันจะกำหนดบทบาท หน้าที่ และ ตำแหน่ง ต่าง ๆ ให้บุคคลปฏิบัติ มีกฎและหลักการอย่างเป็นทางการ และมีธรรมเนียมการปฏิบัติ

3.1.3 ความคาดหวังของสถาบันหรือบุคคลภายนอก (Expectations) เป็น ความคาดหวังที่สถาบันหรือบุคคลภายนอกคาดว่าสถาบันจะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย เช่น โรงเรียนมีความคาดหวังที่จะต้องผลิตนักเรียนที่ดีมีคุณภาพ

3.2 ด้านบุคลามิติ ประกอบด้วย

3.2.1 บุคลากรแต่ละคน (Individual) ที่ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันนั้น ๆ เช่น ใน โรงเรียนมีนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน คนงาน ภารโรง มีวัฒนธรรมย่อยที่ครอบคลุมต่างไปจาก วัฒนธรรมโดยรวม

3.2.2 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ความสามารถ ความรู้ ความ ถนัด เจตคติ อารมณ์ และแนวคิดของบุคคลที่เข้ามาทำงานในสถาบันนั้นจะมีความแตกต่างปะปนกัน อยู่ และมี ธรรมเนียมของแต่ละบุคคลเป็นอิทธิพลครอบงำ

3.2.3 ความต้องการส่วนตัว (Need-Dispositions) บุคคลในสถาบันมีความ ต้องการที่ ต่างกันคนไป บางคนทำงานเพราะต้องการเงินเลี้ยงชีพ บางคนต้องการการยอมรับ บางคนต้องการ ความมั่นคง ปลอดภัย บางคนทำงานเพราะความรัก บางคนต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้า

4. ทฤษฎีจูงใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human and Motivation) Abraham H. Maslow ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ และได้ ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับ พฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 3 ประการ ดังนี้

4.1 มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีสิ้นสุด ขณะที่ความ ต้องการใด ได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุด และจะ เริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

4.2 ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

4.3 ความต้องการของมนุษย์ มีเป็นลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มี การตอบสนองทันที

5. ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ซึ่ง Douglas McGregor ได้เสนอสมมติฐานดังนี้

5.1 ทฤษฎี X มีสมมติฐานว่า

5.1.1 ธรรมชาติของมนุษย์โดยทั่วไปไม่ชอบทำงาน พยายามเลี่ยงงานเมื่อมีโอกาส

5.1.2 มนุษย์มีนิสัยเกียจคร้าน ต้องใช้วิธีการข่มขู่ ควบคุม สั่งการ หรือ บังคับจึงจะ ส่งผลให้ทำงานตามจุดประสงค์ขององค์กรให้สำเร็จ

5.1.3 มนุษย์ชอบทำงานตามคำสั่ง ต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ แต่ต้องการ ความมั่นคง อบอุ่น และปลอดภัยมากกว่าสิ่งอื่น

5.2 ทฤษฎี Y มีสมมติฐานว่า

5.2.1 การที่ร่างกายและจิตใจได้พยายามทำงานนั้น เป็นการตอบสนอง ความพอใจ อย่างหนึ่งเช่นเดียวกับการเล่นและพักผ่อน

5.2.2 มนุษย์ชอบนำตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ ให้บรรลุ จุดประสงค์ ดังนั้นการบังคับ ควบคุม ข่มขู่ ลงโทษ จึงไม่ใช่วิธีการที่จะทำให้มนุษย์ดำเนินงาน จนบรรลุ จุดประสงค์ขององค์กร

5.2.3 มนุษย์ผูกพันตนเองกับงานองค์กร ก็เพื่อหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทน เมื่อองค์กร ประสบความสำเร็จ

5.2.4 เมื่อสถานการณ์เหมาะสม มนุษย์โดยทั่วไปจะเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านการยอมรับ ความรับผิดชอบ และแสวงหาความรับผิดชอบควบคู่กันไปด้วย

5.2.5 มนุษย์ทั้งหลายย่อมมีคุณสมบัติที่ดีกระจายอยู่ทั่วไปทุกคน มีความฉลาดเฉลียว และว่องไว มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์กร

5.2.6 สถานการณ์ของการดำรงชีวิตในระบบอุตสาหกรรมยุคใหม่ มนุษย์ยังไม่มีโอกาส ใช้สติปัญญาได้เต็มที่

6. ทฤษฎี Z ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิด คือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการ หน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายขององค์การให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลในองค์การ

6.1 องค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎี Z มี 4 ประการ คือ

6.1.1 การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุผล

6.1.2 การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.3 การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

6.1.4 การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

6.2 หลักการสำคัญของทฤษฎี Z มี 3 ประการ คือ

6.2.1 คนในองค์กรต้องซื่อสัตย์ต่อกัน

6.2.2 คนในองค์กรต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คนในองค์กรต้องมีความใกล้ชิดเป็นกันเอง

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหาร หมายถึง กรอบแนวคิดที่ช่วยอธิบายแนวทางการจัดการองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมกระบวนการสำคัญ เช่น การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์กร การนำ และการควบคุม ทฤษฎีเหล่านี้พัฒนาขึ้นจากมุมมองที่หลากหลาย เช่น ทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับมาตรฐานและกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ทฤษฎีหลักการบริหารที่มุ่งเน้นบทบาทของผู้บริหารและโครงสร้างองค์กร ทฤษฎีระบบที่มององค์กรเป็นองค์รวมที่ต้องปรับตัวตามปัจจัยแวดล้อม และทฤษฎีพฤติกรรมองค์กรที่ศึกษาการทำงานของบุคคลและกลุ่มเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลในการบริหาร ทั้งนี้ การนำทฤษฎีเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ช่วยให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาแนวทางการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กรได้ดียิ่งขึ้น

2.2.3 กระบวนการของการบริหารการศึกษา

อนุกัตติ์ คงทน (2556, หน้า 9) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารการศึกษาไว้ว่า จากหลักการบริหารทั่วไป 14 ข้อ ของ Fayol ทำให้ต่อมา Luther Gulick ได้นำมาปรับต่อยอดเป็นที่รู้จักกันดี ในตัวอักษรย่อที่ว่า “POSDCoRB” กลายเป็นคัมภีร์ของการจัดการในต้นยุคของศาสตร์ การบริหาร ซึ่งตัวย่อแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

P -Planning หมายถึง การวางแผน

O - Organizing หมายถึง การจัดการ

S -Staffing หมายถึง การจัดคนเข้าทำงาน

D - Directing หมายถึง การสั่งการ

Co - Coordinating หมายถึง ความร่วมมือ

R - Reporting หมายถึง การรายงาน

B - Budgeting หมายถึง งบประมาณ

เจสส์ (Jesse. 1999, p. 140) ได้สรุปว่าการบริหารการศึกษานั้นจะต้องดำเนินการไปตามกระบวนการบริหาร ซึ่งมี 5 ขั้น ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือการกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดการ (Organizing) คือการกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ (Directing) คือการพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน
5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

คุนทซ์ และโอดอนเนล (Koontz and Odonnell. 2001, p. 297) กล่าวถึงงานในหน้าที่ของผู้บริหาร (Managerial Function) ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร และการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นแผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัด องค์การที่ดีซึ่งประกอบด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการบริหารที่ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลการจัดองค์การจึงหมายถึง การนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภท มาบูรณาการเพื่อดำเนินการ

3. การจูงใจ (Motivating) คือการจูงใจที่จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจในที่นี้หมายถึงการอำนวย (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำ ในการดำเนินการ (Leading)

4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผล การปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่า มีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

ลัμμα รณิธย์ (2560, หน้า 94) กล่าวว่า กระบวนการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการประยุกต์กระบวนการบริหารการศึกษาเข้ามาใช้ในวงการศึกษ ประกอบด้วย การตัดสินใจ การวางแผน การนำ แผนสู่การปฏิบัติการจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวย การ จัดสรร ทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน และการ ปรับปรุง รวมทั้งการกระตุ้นหรือการจูงใจ กระบวนการบริหารการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของการ บริหารงานทุกระดับ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารการศึกษาด้วยการบริหารที่ดีจะช่วยจะช่วยให้การบริหาร ดำเนินไปอย่างราบรื่น มีระบบไม่สับสน และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร ที่ดีจะต้องมีทักษะในการใช้กระบวนการบริหารทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการตัดสินใจ นั้นมีความสำคัญมาก หากผู้บริหารตัดสินใจไม่ถูกต้องการดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไป จะเกิดปัญหาและ อุปสรรคตามมาผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีแนวคิดและข้อมูลครบถ้วน ในการตัดสินใจและ อาศัยกระบวนการบริหารเป็นหลักในการบริหารงาน

สถานศึกษาหรือโรงเรียนเป็นองค์กรหรือสถาบันที่ทำหน้าที่จัดและให้บริการทางการศึกษา แก่สมาชิกในสังคม สถานศึกษาจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์ในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาและมีความรอบรู้ในหลักการและ จุดมุ่งหมาย ของการจัดการศึกษา ซึ่งมีหลักการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. การวางแผน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ชัดเจน
2. การวางแผน และนำเทคนิคในการบริหารงาน
3. การจัดโครงสร้าง และวางระบบงาน
4. การใช้ทรัพยากรและค่าใช้จ่ายที่คุ้มค่า
5. การใช้อำนาจในการสั่งการและควบคุม
6. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในการจัดการและให้บริการทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามกระบวนการและหลักการต่าง ๆ ดังนี้ กระบวนการบริหารการศึกษาวางแผนจัดองค์การ จัดคนเข้าทำงาน สั่งการ ประสานงาน ควบคุมงาน หลักการบริหารสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ชัดเจน วางแผนและนำเทคนิคการบริหารมาใช้ จัดโครงสร้างและระบบงาน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ใช้อำนาจในการสั่งการและควบคุมประเมินผลเพื่อปรับปรุงผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะในการบริหารอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในการตัดสินใจที่ถูกต้องเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จในภารกิจทางการศึกษา

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3.1 ความหมายของการบริหารจัดการ

วิรัช รัชนิภาวรรณ (2548, หน้า 87) ความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการควรทำความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเป็นเบื้องต้นก่อน กล่าวคือ สืบเนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ซึ่งหมายถึง มนุษย์โดยธรรมชาติย่อมอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ไม่อยู่อย่างโดดเดี่ยว แต่อาจมีข้อยกเว้นน้อยมากที่มนุษย์อยู่โดดเดี่ยวตามลำพัง เช่น ฤๅษี การอยู่รวมกันเป็นกลุ่มของมนุษย์อาจมีได้หลายลักษณะและเรียกต่างกัน เป็นต้นว่า ครอบครัว (Family) เผ่าพันธุ์ (Tribe) ชุมชน (Community) สังคม (Society) และประเทศ (Country) เมื่อมนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่มย่อมเป็นธรรมชาติอีกทีในแต่ละกลุ่มจะต้องมี “ผู้นำกลุ่ม” รวมทั้งมี “แนวทางหรือวิธีการควบคุมดูแลกันภายในกลุ่ม” เพื่อให้เกิดความสุขและความสงบเรียบร้อย สภาพเช่นนี้ได้มีวิวัฒนาการตลอดมา โดยผู้นำกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น ในระดับประเทศของภาครัฐ ในปัจจุบันอาจเรียกว่า “ผู้บริหาร” ขณะที่การ

ควบคุมดูแลกันภายในกลุ่มนั้น เรียกว่า การบริหาร (Administration) หรือการบริหารราชการ (Public Administration) ด้วยเหตุผลเช่นนี้ มนุษย์จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงจากการบริหารหรือการบริหารราชการได้ง่าย และทำให้กล่าวได้อย่างมั่นใจว่า "ที่ใดมีประเทศ ที่นั้นย่อมมีการบริหาร" คำว่า การบริหาร (Administration) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Administrare” หมายถึง ช่วยเหลือ (Assist) หรืออำนวยความสะดวก (Direct) การบริหารมีความสัมพันธ์หรือมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “Minister” ซึ่งหมายถึง การรับใช้หรือผู้รับใช้ หรือผู้รับใช้รัฐ คือ รัฐมนตรี สำหรับความหมายดั้งเดิมของคำว่า Administer หมายถึง การติดตามดูแลสิ่งต่าง ๆ

ส่วนคำว่าการจัดการ (Management) นิยมใช้ในภาคเอกชนและภาคธุรกิจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อมุ่งแสวงหากำไร (Profits) หรือกำไรสูงสุด (Maximum Profits) สำหรับผลประโยชน์ที่จะตกแก่สาธารณะถือเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้ (By Product) เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงแตกต่างจากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการ สาธารณะทั้งหลาย (Public Services) แก่ประชาชน การบริหารภาครัฐทุกวันนี้หรืออาจเรียกว่า การบริหารจัดการ (Management Administration) เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจมากขึ้น เช่น การนำแนวคิดผู้บริหารสูงสุด (Chief Executive Officer) หรือ ซีอีโอ (CEO) มาปรับใช้ในวงราชการ การบริหารราชการด้วยความรวดเร็ว การลดพิธีการที่ไม่จำเป็น การลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ และการจูงใจด้วยการให้รางวัลตอบแทน เป็นต้น การบริหารบางครั้งเรียกว่าการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึง ของหน่วยงานและหรือบุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น

1. การบริหารนโยบาย
2. การบริหารอำนาจหน้าที่
3. การบริหารคุณธรรม
4. การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม
5. การวางแผน
6. การจัดองค์การ
7. การบริหารทรัพยากรมนุษย์
8. การอำนวยความสะดวก
9. การประสานงาน

10. การรายงาน

11. การงบประมาณ

“กระบวนการบริหาร” หรือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า แพมส์-โพสต์สคอร์ป (PAMS-Postscore) แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย อาจให้ความหมายได้อีกว่า การบริหารหมายถึง การดำเนินงาน หรือ การปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ และ หน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น การบริหารคน (Man) การบริหารเงิน (Money) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) การบริหารงานทั่วไป (Management) การบริหารการให้บริการ ประชาชน (Market) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารข้อมูลข่าวสาร (Message) การบริหารเวลา (Minute) และการบริหารการวัดผล (Measurement) เช่นนี้ เป็นการนำ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า 9M แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย

การให้ความหมายทั้ง 2 ตัวอย่างที่ผ่านมานี้ เป็นการนำหลักวิชาการด้านการบริหาร คือ “กระบวนการบริหาร” และ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” มาใช้เป็นแนวทางหรือกรอบแนวคิดในการให้ความหมายซึ่งน่าจะมีส่วนทำให้การให้ความหมายคำว่า การบริหารเช่นนี้ครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหาร ชัดเจน เข้าใจได้ง่าย เป็นวิชาการ และมีกรอบแนวคิดด้วย นอกจาก 2 ตัวอย่างนี้แล้ว ยังอาจนำปัจจัยอื่นมาใช้เป็นแนวทางในการให้ความหมายได้อีกเป็นต้นว่า 3M ซึ่งประกอบด้วย การบริหารคน (Man) การบริหารเงิน (Money) และการบริหารงานทั่วไป (Management) และ 5ป ซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด ประสานงาน และ ประชาสัมพันธ์

นักวิชาการได้ให้ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการความหมายกันไว้มากมาย ตามแนวทางที่ แต่ละท่านได้ศึกษามา เช่น “Mary Parker Follett” การบริหารการจัดการเป็นเทคนิคการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น “George R. Terry” การบริหารการจัดการ เป็นกระบวนการของการวางแผนการจัดองค์การ การกระตุ้นและการควบคุมให้บรรลุจุดหมายร่วมกัน โดยใช้ทรัพยากรบุคคล และอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการคือกระบวนการวางแผน, จัดระเบียบ, นำทรัพยากร (บุคคล, เงิน, วัสดุ) ไปใช้ และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล.

การบริหารจัดการ (Management Administration) การบริหารการพัฒนา (Development Administration) แม้กระทั่งการบริหารการบริการ (Service Administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ

1. เป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ

2. มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด (Thinking) หรือ การวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Acting) และการประเมินผล (Evaluating)

3. มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า และมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการ เน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวัง ผลกำไร การแข่งขันความเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการพัฒนานโยบาย แผนงานโครงการ (Policy, Plan, Program, Project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน การบริหารจัดการ และการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ การบริหารและการบริหารจัดการ รวมทั้งคำอื่น ๆ อีก เป็นต้นว่า การปกครอง (Government) การบริหารการพัฒนา การจัดการและการพัฒนา (Development) หรือแม้กระทั่งคำว่า การบริหารการบริการ (Service Administration) การบริหารจัดการสำนักหรือการบริหารความรู้สึกรู้ชอบ (Consciousness Administration) การบริหารคุณธรรม (Morality Administration) และการบริหารการเมือง (Politics Administration) ที่เป็นคำในอนาคตที่อาจถูกนำมาใช้ได้ คำเหล่านี้ล้วนมีความหมายใกล้เคียงกัน ขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจในแต่ละยุคสมัยจะนำคำใดมาใช้โดยอาจมีจุดเน้นแตกต่างกันไปบ้าง อย่างไรก็ตามทุกคำที่กล่าวมานี้เฉพาะในภาครัฐล้วนหมายถึง การดำเนินงาน การปฏิบัติงาน แนวทาง (Guideline) วิธีการ (Method) หรือมรรควิธี (Means) ใด ๆ ที่หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการบริหารราชการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทาง (End หรือ Goal) หรือการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม เช่น มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางเบื้องต้น (Primary Goal) คือ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ

หรือช่วยเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติราชการให้เป็นไปในทิศทางที่ดีกว่าเดิม หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางสูงสุด (Ultimate Goal) คือ การพัฒนาประเทศที่ประเทศชาติและประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน เป็นต้น และทุกคำดังกล่าวนี้ อาจมองในลักษณะที่เป็นกระบวนการ (Process) ที่มีระบบและมีหลายขั้นตอนในการดำเนินงานก็ได้

การจัดการคือ กระบวนการ (Process) ของการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organization) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ความพยายามของสมาชิกในองค์การและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์การกำหนดไว้ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม การจัดการ วัตถุประสงค์ขององค์การ สิ่งแวดล้อม หน้าที่ในการจัดการ (The Function of Management) นักวิชาและนักบริหารได้มีการวิเคราะห์ว่า การจัดการเป็นความรู้ที่มีประโยชน์ ดังนั้นจึงได้ว่า หน้าที่ของการจัดการ โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organization)
3. การจัดหาคนเข้าทำงาน (Staffing)
4. ภาวะผู้นำ (Leading)
5. การควบคุม (Controlling)

หน้าที่ของการจัดการและทักษะในแต่ละระดับขององค์การ ผู้บริหารคือบุคคลที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การเพื่อให้ดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้บริหารขององค์การจะสามารถจัดการตามกระบวนการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความสามารถทางการจัดการ 3 ชนิด คือ

1. ความสามารถด้านความคิด (Conceptual Skill) เป็นความสามารถในการมองภาพรวมทั่วทั้งองค์การ และความสามารถที่จะรวบรวมเอากิจกรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในองค์การ ความสำเร็จขององค์การ
2. ความสามารถด้านคน (Human Skill) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม การสร้างบรรยากาศในการทำงาน และการยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน
3. ความสามารถด้านงาน (เทคนิค) (Technical Skill) มีความรู้ความชำนาญ กระบวนการ วิธีการ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำงาน และความสามารถในการประยุกต์ให้งานประสบความสำเร็จได้ระดับของผู้บริหารแบ่งออกเป็น 3 ระดับด้วย คือ

3.1 ผู้บริหารระดับสูง (Top Manager) ทำหน้าที่นำองค์การไปสู่ความสำเร็จ โดยกำหนดนโยบายต่าง ๆ ขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งมีทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

3.2 ผู้บริหารระดับกลาง (Middle Manager) ทำหน้าที่ควบคุมประสานงานกับผู้บริหารระดับต้นให้ดำเนินงานตามนโยบาย และแผนงานที่ได้กำหนดไว้และนำผลสำเร็จรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง

3.3 ผู้บริหารระดับต้น (First –Line Manager) เป็นผู้บริหารที่ใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติการและมีโอกาสรับรู้ปัญหาที่จริงทรัพยากร ในการบริหารการจัดการทรัพยากรหรือปัจจัยที่นักบริหารต้องให้ความสนใจ เพื่อให้การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์การประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้คือ คน (Man) คือทรัพยากรบุคคลที่เป็นหัวใจขององค์การ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการจัดการ เงิน (Money) คือปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การดำเนินการต่อไปได้ วัสดุ (Materials) คือวัตถุดิบซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญไม่แพ้ปัจจัยอื่น จำเป็นต้องมีคุณภาพและมีต้นทุนที่ต่ำ เพราะมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตวิชาชีพงานคนคิดสูงกลางต้นปฏิบัติการความคิดการตัดสินใจเก่ง คนเก่งงาน

2.3.2 ความสำคัญของการจัดการ

ความสำคัญของการจัดการ มีหลายประการ (วรพจน์ บุษราคัมวดี, 2552, หน้า 2-3) ดังนี้

1. ทำให้การดำเนินงานตามภารกิจขององค์การเป็นไปเพื่อประสิทธิผล (Effectiveness) และประสิทธิภาพ (Efficiency) ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดการในองค์การที่ดีเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีการ กำหนดเป้าหมายชัดเจน ประเมินได้ และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมุ่งสู่การบริหารเพื่อต้นทุนที่ถูกกว่า (low cost) ดีกว่า (better quality) เร็วกว่า (higher speed) บริการที่ดีกว่า (better service)

2. ในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ การจัดการที่ดีจะช่วยลดค่าใช้จ่ายให้ต่ำสุด (lowest cost) และผลตอบแทนให้ได้สูงสุด (highest benefit)

3. การจัดการเป็นไปเพื่อให้สอดคล้องและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์การจัดการต้องมีการจัดโครงสร้าง (Structure) และการออกแบบ (Design) ให้ สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม กล่าวคือ ถ้าต้องการให้องค์การเป็นแบบใดก็

ออกแบบ ให้เป็นแบบนั้น เช่นหากต้องการให้บริการรวดเร็วจำเป็นต้องออกแบบองค์การแบบรีปรับระบบ (Reengineering) ถ้าต้องการให้คนในองค์การทำงานอย่างมีความสุข สนุกในการทำงาน จำเป็นต้อง ออกแบบองค์การแบบสิ่งมีชีวิต (Organic Organization) และองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) การบริหารองค์การสมัยใหม่จึงต้องเริ่มที่การจัดองค์การ (Organizing) โดยมุ่งสู่การ จัดการโครงสร้างและออกแบบองค์การเป็นสำคัญ

4. การจัดการก่อให้เกิดการอบรมขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เพราะการปฏิบัติงานในองค์การจะมีสถาบันหล่อหลอม อบรม สั่งสอน ขัดเกลา ให้มีบุคลากรที่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หากต้องการบุคลากรที่มีความเป็นเลิศ “ฉลาด เก่ง และมีสุข” จำเป็นต้องมีการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

5. การจัดการจะช่วยให้องค์การมุ่งสู่บริหารจัดการงานอย่างเป็นระบบ มีการค้นคว้า ทดลอง พิสูจน์ได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) การจัดการองค์การสมัยใหม่ต้องมีการนำเอา ศาสตร์การจัดการ (Management Science) และศาสตร์เชิงปริมาณ (Qualitative) ซึ่งได้แก่ การวิจัย เชิงปฏิบัติการ คณิตศาสตร์ สถิติ รวมทั้งระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการบริหาร จะทำให้ องค์การไปสู่ความสำเร็จและมุ่งสู่ความเป็นเลิศได้

6. ศาสตร์และองค์ความรู้ด้านการจัดการที่ผ่านมา ทำให้เกิดเป็นแนวคิดหรือพาราไดม์ใหม่เกี่ยวกับการจัดการว่าแปรเปลี่ยนไปตามยุคใหม่ที่แปรเปลี่ยนไปตามบริบท (Context) ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี รวมทั้งสภาพแวดล้อมของงาน (Task environment) ได้แก่ ลูกค้า (Customer) คู่แข่ง (Competitor) ผู้สนับสนุนหรือผู้ป้อนวัตถุดิบ (Supplier) และผู้ควบคุม (Regulator)

7. การจัดการในปัจจุบันช่วยสะท้อนให้เห็นว่าผู้รับบริการมีความสำคัญและเป็นกลไกที่ทำให้ องค์การภาครัฐปรับเปลี่ยนมายึดหลักการบริหารสาธารณะที่ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด พึงพอใจสูงสุด โดยทำงานแบบยึดหลักประสิทธิผลที่มุ่งสู่การบริหารจัดการ การบริการ (service) ที่ดี เน้นการทำงานแบบบูรณาการของผู้นำและทีมงานร่วมกันทำงานเพื่อมุ่งสู่การเป็นเลิศและพัฒนาคุณภาพของ ภาครัฐราชการ

นรินทร์ แจ่มจำรัส (2549, หน้า 46) ได้เสนอความสำคัญของการจัดการไว้ดังนี้

1. การจัดองค์การเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนความสำเร็จขององค์การ เนื่องจากการจัดองค์การเป็นงานที่ผู้บริหารใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดว่าใครจะทำอะไร ใครจะอยู่แผนกไหน ใครจะต้องรับผิดชอบและรายงานต่อใคร ซึ่งการจัดองค์การนั้นเสมือนเป็นการกำหนดว่าจะทำอย่างไร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยการจัดองค์การนั้นยังรวมถึงกลไกการประสานงาน เนื่องด้วยในองค์การหนึ่ง ๆ จะต้องมีการแบ่งงานและประสานงานกันเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง เช่น การประสานงานระหว่างแผนกผลิตกับแผนกขาย ซึ่งอาจเป็นในกรณีที่แผนกผลิตต้องติดต่อขอข้อมูลกับฝ่ายขาย ก่อนว่าสินค้าที่ผลิตขึ้นมานั้นการตอบรับจากลูกค้าเป็นอย่างไร ถ้าฝ่ายขายบอกว่าได้รับการตอบรับจากลูกค้าอย่างมาก ซึ่งข้อมูลที่ได้มาแผนกผลิตก็จะสามารถวางแผนได้ว่าควรผลิตในปริมาณเท่าใด

2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน เนื่องจากองค์การทุกองค์การจะต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ ซึ่งประสิทธิภาพนั้น จะกล่าวถึงในเรื่องของใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อให้องค์การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ซึ่งบางครั้งอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ส่วนในเรื่องของประสิทธิผล กล่าวได้ว่าเป็นความพยายามขององค์การในการทำให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การคือ ประสิทธิผล ซึ่งการที่จะเกิดประสิทธิผลได้นั้น เราไม่ได้มองในมุมของการใช้ทรัพยากรหรือคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า แต่เราจะเน้นไปที่จะทำอย่างไร ให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้

3. ช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน เนื่องจากการจัดองค์การเป็นการกำหนดว่าในองค์การใดองค์การหนึ่งควรแบ่งออกเป็นกี่แผนก เมื่อมีการแบ่งแผนกได้แล้วในขั้นตอนต่อไปจะเป็นเรื่องของการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเช่น ใครอยู่แผนกไหนหน้าที่งานคืออะไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบหรือใครคือผู้บังคับบัญชาในแผนกนั้นซึ่งผลดีก็คือผู้บริหารสามารถมอบหมายงานได้ง่าย ขึ้น

4. การจัดองค์การที่ดีช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทำงานตามความถนัดหรือตามความเหมาะสม เช่นจากการจัดองค์การ องค์การจะต้องมีการแบ่งแผนกงาน และจัดคนลงไปทำงานในแต่ละแผนก ซึ่งการจัดคนไปในแต่ละแผนกนั้น ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ เพื่อในการจัดคนให้เหมาะสมกับงาน ถ้าผู้บริหารสามารถจัดคนให้เหมาะสมกับงานองค์การก็จะได้ประโยชน์สูงสุดจากการทำงานของพวกเขานั่น

นอกจากนี้ ในการออกแบบองค์การโดยผู้บริหารจะต้องเผชิญกับการตัดสินใจที่มีความยุ่งยาก และซับซ้อนหลายประการ ผลลัพธ์ของการตัดสินใจที่ต้องการ คือ โครงสร้างองค์การที่มีความเหมาะสมที่สุดที่ได้จากแนวคิดและทฤษฎีทางการจัดการเพื่อให้องค์การสามารถบรรลุผลสำเร็จที่ต้องการ โดยทั่วไปการออกแบบองค์การจะมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่สำคัญของผู้บริหาร ได้แก่ การแบ่งงานออกเป็นงานย่อย ๆ ตามลำดับความสำคัญ การจัดสรรอำนาจหน้าที่ระหว่างงานเพื่อการตัดสินใจการรวมกลุ่มงานแต่ละด้านเข้าด้วยกัน และการกำหนดขนาดของกลุ่มงานของผู้บริหารแต่ละคนอย่างเหมาะสม (สมยศ นาวิการ, 2546, หน้า 163 - 164) ดังนี้

1. ผู้บริหารจะต้องดำเนินการแบ่งงานออกเป็นงานย่อย ๆ ตามลำดับความสำคัญ ซึ่งคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการแบ่งงานนั้น คือ การมุ่งเน้นด้านความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้านของงาน ถึงแม้ว่างานจะมีลักษณะที่แตกต่างกันก็ตาม
2. ผู้บริหารจะต้องดำเนินการรวมกลุ่มงานแต่ละด้านเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม งานที่สามารถ รวมกลุ่มเข้าด้วยกันอาจจะอยู่บนรากฐานของความคล้ายคลึงกันเป็นสำคัญ
3. ผู้บริหารจะต้องดำเนินการจัดสรรอำนาจหน้าที่ระหว่างงานเพื่อให้บุคลากรสามารถทำการตัดสินใจ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากผู้บริหารทุกครั้งทำให้บุคลากรมีสิทธิเพื่อการตัดสินใจ ภายในขอบเขตที่ กำหนดไว้ จนส่งผลทำให้การดำเนินงานได้อย่างราบรื่นจากการตัดสินใจที่ทันเหตุการณ์
4. ผู้บริหารจะต้องกำหนดขนาดของกลุ่มงานของผู้บริหารแต่ละคนอย่างเหมาะสม

ดังนั้นโครงสร้างองค์การย่อมมีความแตกต่างกันตามการตัดสินใจของผู้บริหาร จากการใช้แนวคิดและทฤษฎีทางการจัดการ และถ้าหากพิจารณาถึงการตัดสินใจของผู้บริหารข้างต้นแล้วจะพบว่า ในการแบ่งงานกันทำเฉพาะด้านจะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านความเชี่ยวชาญมากหรือน้อยในการมอบอำนาจ หน้าที่ที่จะขึ้นอยู่กับปัจจัยความมากหรือน้อยของอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบ การจัดแผนงาน จะขึ้นอยู่กับ ปัจจัยพื้นฐานด้านความเหมือนกันหรือความแตกต่างกันของลักษณะงาน และขนาดในการควบคุมจะ ขึ้นอยู่กับปัจจัยของจำนวนบุคลากร เป็นต้น

จากความสำคัญของการจัดการ สามารถสรุปได้ดังนี้ เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล: ช่วยให้องค์กรดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพบริการ ลดค่าใช้จ่าย ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง อบรมขัดเกลาบุคลากร มุ่งสู่ระบบการจัดการที่มีวิทยาศาสตร์ สะท้อนความต้องการของผู้รับบริการ สนับสนุน

ความสำเร็จขององค์กร การจัดการจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในทุกด้าน.

ลักษณะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ (2561) แบ่งการบริหาร ตามวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งหน่วยงานไว้ 6 ส่วน คือ

1. การบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเรียกว่า การบริหารรัฐกิจ (Public Administration) หรือการบริหารภาครัฐ มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้ง คือ การให้บริการสาธารณะ (Public Services) ซึ่งครอบคลุมถึงการอำนวยความสะดวก การรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนการพัฒนาประชาชนและประเทศชาติ เป็นต้น การบริหารส่วนนี้เป็นการบริหารของหน่วยงานของภาครัฐ (Public or Governmental Organization) ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เช่น การบริหารงานของหน่วยงานของสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรม หรือเทียบเท่า การบริหารงานของจังหวัดและอำเภอ การบริหารงานของหน่วยการบริหารท้องถิ่น หน่วยงานบริหารเมืองหลวง รวมตลอดทั้งการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

2. การบริหารงานของหน่วยงานภาคธุรกิจ ซึ่งเรียกว่า การบริหารธุรกิจ (Business Administration) หรือการบริหารภาคเอกชนหรือการบริหารของหน่วยงานของเอกชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักของการ จัดตั้งเพื่อการแสวงหากำไร หรือการแสวงหากำไรสูงสุด (Maximums Profits) ในการทำธุรกิจ การค้าขาย การผลิตอุตสาหกรรม หรือให้บริการ เห็นตัวอย่างได้อย่างชัดเจนจากการบริหารงานของ บริษัท ห้างร้าน และห้างหุ้นส่วนทั้งหลาย

3. การบริหารของหน่วยงานที่ไม่สังกัดภาครัฐ (Non- Governmental) ซึ่งเรียกย่อว่า หน่วยงาน เอ็นจีโอ (NGO.) เป็นการบริหารงานของหน่วยงานที่ไม่ แสวงหาผลกำไร (Non-Profit Administration) มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้ง คือการไม่แสวงหา ผลกำไร (Non-Profit) เช่น การบริหารของมูลนิธิ และสมาคม

4. การบริหารงานของหน่วยงาน ระหว่างประเทศ (International Organization) มีวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้ง คือ ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ เช่น การบริหารงานของสหประชาชาติ (United Nations Organization) องค์การการค้าระหว่างประเทศ (World Trade Organization) และกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN)

5. การบริหารงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ การบริหารงานขององค์กรส่วนนี้เกิดขึ้นหลังจาก ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มืองค์กรตามรัฐธรรมนูญขึ้น เช่น การบริหารงานของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นต้น องค์กรดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นหน่วยงานของรัฐเช่นกัน แต่มีลักษณะพิเศษ เช่น เกิดขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว และมีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งเพื่อปกป้องคุ้มครองและ รักษาสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

6. การบริหารงานของหน่วยงานภาคประชาชน มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้ง เพื่อปกป้องรักษาผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศและถูกเอารัดเอาเปรียบตลอดมา เช่น การบริหารงานของหน่วยงานของเกษตรกร กลุ่มผู้ใช้แรงงานและ กลุ่มผู้ให้บริการ

เกียรตินพษ์ อุดมธนะธีระ (2561) มีความเห็นว่า การบริหารในฐานะที่เป็นกระบวนการหรือกระบวนการบริหารเกิดได้จากหลายแนวคิด เช่น โปสคอร์บ (Postscore) เกิดจากแนวคิดของลูเทอร์ กุลลิก (Luther Gulick) และ ลินดอล เออร์วิค (Lyndall Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ขณะที่กระบวนการบริหารตามแนวคิดของเฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุมงาน (Controlling) หรือรวมเรียกว่า พอccc (POCCC)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็กอายุระหว่าง 3-5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด กรรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (เด็ก 3 ขวบ) รับถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ซึ่งต่อไปนี้ เรียกว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559, หน้า 1)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบ ด้านการจัดการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและผู้ด้อยโอกาส ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตามทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยา มีบทบาท ที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดตั้งและดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมทั้งรับถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งเดิมอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา การส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและได้มาตรฐาน (มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559, หน้า 1)

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องคำนึงถึงขอบข่ายของงานสายการบังคับบัญชา และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องบริหารจัดการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยจะต้องจัดให้มีการประเมินตนเองทุกปี เพื่อตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้นเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถให้บริการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน จึงได้แบ่งงานที่จะต้องปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ครอบคลุมลักษณะงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น 6 ด้าน (มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559, หน้า 2-13) ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีผู้ศึกษาไว้มากมายแต่ในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความหมายของการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้

ดวงใจ เกื้อหนุน (2558) ได้กล่าวว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กสามารถดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการซึ่งประกอบด้วย การบริหารงานการบริหารงบประมาณ และการบริหารบุคคลไว้อย่างชัดเจน

เพลินพิศ เล็กประโคน (2558) ได้กล่าวว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กสามารถดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และมีคุณภาพตามหลักวิชาการซึ่งประกอบด้วย การบริหารงานการบริหารงบประมาณ และการบริหารบุคคลไว้อย่างชัดเจน

กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดตั้ง ย้ายหรือรวมและยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ การใช้จ่ายงบประมาณ การสรรหาและเลือกสรรบุคคลและพัฒนาบุคลากร

ลภัสตา นราพงษ์ (2560) ได้กล่าวว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ผู้นำศาสนา ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครูผู้ดูแลเด็ก มีการจัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 มีการรับการอุดหนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีการให้บริการส่งเสริมสนับสนุนแก่เด็กในด้านต่าง ๆ เช่น อาหารกลางวันอาหารว่าง อาหารเสริม(นม) เครื่องนอน วัสดุ สื่อ อุปกรณ์การศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการ มีการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้กับเด็กมีการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของเด็กและดำเนินการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุอุปกรณ์การเรียนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามวิธีการดำเนินการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

อัญชลี หลักชัย (2562, หน้า 8) การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการบริหารจัดการ ได้แก่ ด้านการบริหารงาน ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงาน หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีนโยบายด้านการพัฒนาชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเด็กปฐมวัย ประชุมวางแผนจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาชัดเจน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษามำเสมอ นำผลจากการประเมินไปปรับปรุง คณะกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กรับทราบและปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและความรับผิดชอบอย่างสมบูรณ์ ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงพอกับการบริหารจัดการ เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาวิชาชีพเพียงพอ ใช้จ่ายงบประมาณพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรมีประสิทธิภาพ รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณและรายงานงบแสดงฐานะทางการเงิน และมีระบบสารสนเทศจัดการด้านการเงินการคลังด้านการบริหารบุคคล หมายถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสรรหาและจ้าง บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับแผนอัตรากำลัง ใช้ระบบคุณธรรมทุกครั้งในการสรรหาและบรรจุ แต่งตั้งครูส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูและหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็กได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างน้อยปีละ 20 ชั่วโมง

พรทิพย์ วารินิล (2563) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการบริหารงานเกี่ยวกับการจัดตั้ง ย้ายหรือรวมและยุบเลิก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ การใช้จ่ายงบประมาณ การสรรหาและเลือกสรรบุคคลและการพัฒนาบุคลากร

จารุณี อยู่สุขสวัสดิ์ (2565) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง วิธีการหรือแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยความร่วมมือสนับสนุนในชุมชนท้องถิ่นการบริหารจัดการมี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน และด้านการบริหารงบประมาณ

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง กระบวนการวางแผนดำเนินงาน ควบคุม และพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาปฐมวัย โดยครอบคลุมการบริหารด้านบุคลากร หลักสูตร

สิ่งแวดล้อม งบประมาณ และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2. ด้านบุคลากร

มีผู้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับด้านบุคลากรไว้มากมายแต่ในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความหมายด้านบุคลากร ดังนี้

ดวงใจ เกื้อหนุน (2558) ได้กล่าวว่า ด้านบุคลากร หมายถึง การกำหนดคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วันเพ็ญ กงเพชร (2558) ได้กล่าวว่า ด้านบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานตามหน้าที่ที่กำหนดทิศทางของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อโก้ง อำเภอลำปุม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยมีหัวหน้าศูนย์ฯ มีครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงของศูนย์ฯ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษา/ปฐมวัยหรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย อีกทั้งได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างน้อยปีละ 20 ชั่วโมง และครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงของศูนย์ฯ ได้รับสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล การตรวจสุขภาพประจำปี การประกันสังคม และมีอัตราส่วนของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงของศูนย์ฯ ต่อจำนวนเด็กปฐมวัยเหมาะสม

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559) ได้กล่าวว่า ด้านบุคลากร หมายถึง การกำหนดคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ลภัสตา นราพงษ์ (2560) ได้กล่าวว่า ด้านบุคลากร หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีวางแผนการจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมตามนโยบายและแผนการจัดการศึกษาท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบดูแลบุคลากรดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายและแผนงานที่วาง

ไว้ อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กำหนดคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็กมีคุณธรรมจริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งบุคลากรที่ไม่มีวุฒิ ป. ตริ เข้าศึกษาต่อ และจัดส่ง บุคลากรเข้าอบรมในหลักสูตรที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน บุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านดูแลเด็ก มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน หัวหน้าศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในและรายงานประเมินตนเอง

อัญชลี หลักชัย (2562) ได้กล่าวว่า ด้านบุคลากร หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บริหารจัดการงานบุคลากร ได้แก่ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งของหัวหน้าศูนย์/ครู,บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของหัวหน้าศูนย์/ครูและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและหัวหน้าส่วน ราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พรทิพย์ วารินิล (2563) ได้กล่าวว่า ด้านบุคลากร หมายถึง การกำหนดคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบการ ภารโรง และ พนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จารุณี อยู่สุขสวัสดิ์ (2565) ได้กล่าวว่า ด้านบุคลากร หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีมาตรฐาน และมีคุณภาพต้องมีการ บริหารจัดการด้านบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยผู้บริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและหัวหน้า ส่วนราชการที่ รับผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ครูผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น ทั้งนี้เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดการศึกษา อบรม เลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการ สำหรับเด็กเล็กได้อย่าง ถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ

Mintzberg, H. (1973) กล่าวว่า การทำงานของผู้จัดการนั้นประกอบด้วยบทบาทที่ หลากหลายและซับซ้อน โดยได้จำแนกบทบาทการจัดการออกเป็น 10 บทบาท ซึ่งแบ่งเป็น 3

หมวดหมู่หลัก: บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, บทบาทด้านข้อมูลข่าวสาร, และบทบาทด้านการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า ด้านบุคลากร หมายถึง ความสามารถในการส่งเสริมการเรียนรู้และ พัฒนาการของเด็ก การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของบุคลากรให้ทันสมัย และสร้างบรรยากาศการทำงานที่สนับสนุนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การดูแลเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีผู้ศึกษาไว้มากมายแต่ในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความหมายด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ดังนี้

วาสิณี อินทร์งาม (2557) ได้กล่าวว่า ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ เป็นการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับพื้นที่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้ง จำนวนชั้นของอาคาร ทางเข้า - ออก และประตูหน้าต่าง ตลอดจนพื้นที่ใช้สอยอื่นๆ เป็นต้น
2. สิ่งแวดล้อม เป็นการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวอาคาร เช่น แสงสว่าง เสียง การถ่ายเทอากาศ สภาพพื้นที่ภายในอาคาร วัสดุสภาพแวดล้อมและมลภาวะ เป็นต้น
3. ด้านความปลอดภัย เป็นการกำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย เช่น การกำหนดมาตรการป้องกันความปลอดภัย และมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นต้น

ดวงใจ เกื้อหนูน (2558) ได้กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาเด็กเล็ก โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกลักษณะ อันจะส่งผลต่อสุขภาพโดยตรงในการป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อ สามารถลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็กและฝึกสุขนิสัยให้เด็กมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ งานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ

ปลอดภัยเป็นสิ่งที่ต้องเอาใจใส่ เป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะคำนึงถึงความปลอดภัยแล้ว ควรคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด และบรรยากาศที่ดีในการจัดกิจกรรม

วันเพ็ญ กงเพชร (2558) ได้กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย หมายถึง การดำเนินงานตามหน้าที่กำหนดทิศทางของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสือโก้ก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยมีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยในการดูแลเด็ก มีการจัดทำแผนและซักซ้อมป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติต่าง ๆ มีการสำรวจและค้นหาจุดที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายทั้งภายในและภายนอกอาคารศูนย์เด็กเล็กเป็นระยะเพื่อป้องกันและแก้ไขมิให้เกิดอันตรายแก่เด็ก มีมาตรการป้องกันและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ แมลงและพาหะนำโรค มีมาตรการในการรับ/ส่งเด็ก

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559) ได้กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง งานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยเป็นสิ่งที่ต้องเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะคำนึงถึงความปลอดภัยแล้ว ควรคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด และบรรยากาศที่ดีในการจัดกิจกรรม

ลภัสตา นราพงษ์ (2560) ได้กล่าวว่า ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีอาคารเรียนถาวร มั่นคง แข็งแรงถูกสุขลักษณะตามมาตรฐานที่กำหนด มีความสะอาดร่มรื่น แข็งแรงปลอดภัย ตั้งอยู่ห่างจากสภาพแวดล้อมที่เป็นมลพิษ และพื้นที่เสี่ยงต่ออันตราย จัดพื้นที่ใช้สอยภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสะอาด ปลอดภัย และเพียงพอ เหมาะสมกับการทำกิจกรรมของเด็ก มีพื้นที่สำหรับให้เด็กนอนพักผ่อนอย่างเหมาะสมเครื่องนอนประจำตัวเด็กสะอาด และเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน การจัดวางครุภัณฑ์สำหรับเด็กในตำแหน่งที่เหมาะสม และมีจำนวนเพียงพอ มีการติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยหรือเครื่องตัดไฟภายในบริเวณอาคาร มีเครื่องวัดแรงสั่นสะเทือนในกรณีฉุกเฉินในทุกห้อง มีตู้ยา และเครื่องปฐมพยาบาลที่หยิบใช้ได้ง่าย บริเวณศูนย์ไม่มีหลุมหรือบ่อน้ำที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กในบริเวณโดยรอบตัวอาคาร รวมทั้งไม่ปลูกต้นไม้ที่มีหนามแหลมคม ระบายหรือรับส่งที่ปลอดภัย มีแผนและแนวทางปฏิบัติกรณีเด็กมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องดำเนินการช่วยเหลือโดยด่วน มีเบอร์โทรฉุกเฉินหากมีเหตุจำเป็น

อัญชลี หลักชัย (2562, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ได้แก่ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมภายในอาคาร และสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร

พรทิพย์ วารีนิล (2563) ได้กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย หมายถึง การก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารสถานที่ และภูมิทัศน์ รวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายในอาคาร ภายนอกอาคาร จะต้องคำนึงถึงความมั่นคงแข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีความเหมาะสมปลอดภัยแก่เด็ก และมีมาตรการป้องกันความปลอดภัย มาตรการเตรียมความพร้อมเพื่อรับกับสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ

จารุณี อยู่สุขสวัสดิ์ (2565) ได้กล่าวว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย หมายถึง การก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคารสถานที่ การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะอนามัย มีความเหมาะสมและปลอดภัยแก่เด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและสุขภาพของเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ จะส่งผลต่อสุขภาพโดยตรงในการป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อ สามารถลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ เป็นการช่วยในการส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็ก และยังเป็นการฝึกนิสัยให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องให้ความสำคัญในการก่อสร้างอาคาร หรือการปรับปรุงอาคารสถานที่ เพื่อจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Bronfenbrenner, U. (1979) กล่าวถึงแนวคิดระบบนิเวศน์ของพัฒนาการมนุษย์ ซึ่งมองว่าพัฒนาการของบุคคลไม่ได้เกิดขึ้นโดดเดี่ยว แต่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมหลายระดับที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกัน

สรุปได้ว่า ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย หมายถึงการสร้างและรักษาสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้และเล่นของเด็ก อาคารต้องมีความสะดวกสบาย มีพื้นที่เพียงพอสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ และมีการดูแลรักษาความสะอาด ขณะเดียวกันสิ่งแวดล้อมภายนอกควรส่งเสริมการเรียนรู้และให้เด็กมีโอกาสสำรวจธรรมชาติ โดยคำนึงถึงมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุและส่งเสริมสุขภาพที่ดีของเด็ก

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีผู้ศึกษาไว้มากมายแต่ในที่นี้ผู้วิจัย มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

วาคินี อินทร์งาม (2557) ได้กล่าวว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึงการกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ 12 ประการคุณลักษณะตามวัย (ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา) การจัดประสบการณ์ตลอดจนการจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็ก เป็นต้น

ดวงใจ เกื้อหนูน (2558) ได้กล่าวว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึงการกำหนดแนวทางการดำเนินงานในการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กมี พัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีความเหมาะสมกับวัย ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตร การนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ในการจัดหาและผลิตสื่อตลอดจน การนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดประสบการณ์การนิเทศติดตามและประเมินผล และการบริหารงานซึ่ง ไม่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ได้แก่ ด้านโภชนาการ ฯลฯ

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559) ได้กล่าวว่า ด้านวิชาการและ กิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงานในการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียม ความพร้อมให้กับเด็กมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีความ เหมาะสมกับวัยซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตร การนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ในการจัดหา และผลิตสื่อตลอดจนการนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดประสบการณ์การนิเทศติดตามและประเมินผล และการบริหารงานซึ่งไม่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ได้แก่ ด้านโภชนาการ ฯลฯ

ลักขณา นราพงษ์ (2560) ได้กล่าวว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงานในการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กมี พัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีความเหมาะสมกับวัย ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตรการนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ การจัดหา และผลิตสื่อ ตลอดจนการนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดประสบการณ์ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล และการ บริหารงานซึ่งไม่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ได้แก่ ด้านโภชนาการ ฯลฯ

อัญชลี หลักชัย (2562, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, การจัด ประสบการณ์ การจัดกิจกรรมประจำวัน, การเขียนแผนการ จัดประสบการณ์, สื่อและนวัตกรรม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการวัดผล และประเมินผล

พรทิพย์ วารินิล (2563) ได้กล่าวว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กให้มีความรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้มีความเหมาะสมกับวัย ซึ่งครอบคลุมถึงการศึกษาตามหลักสูตร การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์และการนำไปใช้ การจัดทำและผลิตสื่อเพื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดประสบการณ์ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการบริหารงานด้านโภชนาการ

จารุณี อยู่สุขสวัสดิ์ (2565) ได้กล่าวว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง การให้บริการอบรมเลี้ยงดู เตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2-5 ปี ทุกคนอย่างมี คุณภาพเต็มศักยภาพ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ดีแนวทางตาม หลักการจัดประสบการณ์ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการ กิจกรรม ตามหลักสูตร คำนี้ถึงความต้องการของชุมชนและความพร้อมท้องถิ่น

สรุปได้ว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึงการออกแบบและจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเล่นสร้างสรรค์,การเรียนรู้แบบโต้ตอบ,และการสอนตามประสบการณ์,การจัดกิจกรรมควรเน้นการพัฒนาอย่างองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย,อารมณ์,สังคม,และสติปัญญา เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีผู้ศึกษาไว้มากมายแต่ในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ดังนี้

วาสนี อินทร์งาม (2557) ได้กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน หมายถึง การกำหนดมาตรฐานสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน เช่น การประชุมชี้แจงให้ราษฎรในชุมชนทราบถึงประโยชน์และความจำเป็นของการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การจัดให้มีกองทุนส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลรวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมจากชุมชนหรือประชาคมในท้องถิ่น เป็นต้น

ดวงใจ เกื้อหนุน (2558) ได้กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ด้านวิชาการด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้าน บุคลากร และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559) ได้กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมและ การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมและ การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและ สถาบันสังคมอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น

ลภัสตา นราพงษ์ (2560) ได้กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุก ภาคส่วน หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นประจำ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง รับคำแนะนำปรึกษาหรือจัดกิจกรรมร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลเด็ก มีการ ประสานสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง รับการ สนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากประชาชน ชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้และ ให้บริการด้านอื่น ๆ แก่ชุมชน เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ด้านวิชาการ สารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ด้านการเผยแพร่ความรู้ให้กับชุมชน ร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ กับ ชุมชน เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านเป็นประจำทุกภาคเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง

อัญชลี หลักชัย (2562, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจาก ทุกภาคส่วน หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสนับสนุนการ พัฒนาเด็กปฐมวัยจากทุกภาคส่วน ได้แก่ ลักษณะการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และ การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากทุกภาคส่วน

พรทิพย์ วารินิล (2563) ได้กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การปรับปรุงอาคารสถานที่ การสนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ อาหารกลางวัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการและการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จารุณี อยู่สุขสวัสดิ์ (2565) ได้กล่าวว่า ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง การระดมความร่วมมือทั้งทรัพยากรและการลงทุนทางสังคมที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนท้องถิ่นให้สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมจนเป็นที่ยอมรับ ในศักยภาพของการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกระบวนการบริหารจัดการแบบการมีส่วนร่วมเป็นการระดมกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคมมาเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับทุกภาคส่วนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นสถานศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปได้ว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง การสร้างความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเด็ก การมีส่วนร่วมนี้ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ รวมถึงการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาของเด็ก ทำให้เกิดความเข้มแข็งและความยั่งยืนในการดูแลเด็ก

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย

ด้านส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย มีผู้ศึกษาไว้มากมายแต่ในที่นี้ผู้วิจัย มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ด้านส่งเสริมเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้

ดวงใจ เกื้อหนูน (2558) ได้กล่าวว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นเข้ามามีส่วน

ร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดตั้งเครือข่ายเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย สร้างความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กเล็ก และความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วันเพ็ญ กองเพชร (2558) ได้กล่าวว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การดำเนินงานตามหน้าที่กำหนดทิศทางของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อไถ่ อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน ระหว่างพ่อแม่ หัวหน้าศูนย์ครูผู้ดูแลเด็ก ครูพี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการจัดกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมกับชุมชน ในโอกาสสำคัญตามเทศกาลต่าง ๆ สอดคล้องกับประเพณี ศาสนา และวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ มีการสร้างเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนและสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพ/ความรู้/ของครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยง พ่อแม่และเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก มีการจัดศูนย์เด็กเล็กให้เป็นแหล่งความรู้บริการชุมชนในเรื่องการพัฒนาเด็ก

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2559) ได้กล่าวว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณด้านบุคลากร และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดตั้งเครือข่ายเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย สร้างความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กเล็ก และความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พรทิพย์ วารินิล (2563) ได้กล่าวว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การส่งเสริมให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริม

พัฒนาการเรียนรู้อย่างครอบคลุมและกว้างขวาง และจัดให้มีแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาของเด็ก การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จารุณี อยู่สุขสวัสดิ์ (2565) ได้กล่าวว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง การเสริมสร้างและส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับพื้นที่ ให้มีการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง จึงต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับภาค

สรุปได้ว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยหมายถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กร, สถาบัน, และชุมชนต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้, ทรัพยากร, และแนวทางในการพัฒนาเด็กเล็ก เครือข่ายนี้ช่วยให้เกิดการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพและสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับเด็ก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัย

2.4 การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Needs) มีพัฒนาการมายาวนานกว่า 70 ปี นับตั้งแต่ Bode ได้เขียนบทความที่ชื่อว่า “The Concepts of Needs” และได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือเรื่อง “Progressive Education at the Crossroads” ในปี ค.ศ. 1938 ซึ่งถือได้ว่าแนวคิดเรื่องความต้องการจำเป็นเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโลก (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) จากที่เคยเป็นแค่ “ความต้องการจำเป็นตามความรู้สึก (Felt needs)” ปัจจุบันการประเมินความต้องการจำเป็นมีกระบวนการที่เป็นระบบและมีระเบียบวิธีที่หลากหลายจนเรียกได้ว่าเป็นการวิจัยเชิงประเมินประเภทหนึ่ง สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้อธิบายไว้ว่า พัฒนาการของการประเมินความต้องการจำเป็นแบ่งออกเป็น 3 ยุค ได้แก่ ยุคที่ 1 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดเป้าหมายที่พึงประสงค์ (Needs assessment for goal setting) อยู่ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1930-1960 นักวิชาการที่สำคัญ คือ Tyler และ Bode ยุคที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวางแผนงาน (Needs assessment for planning) อยู่ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1961-1970 นักวิชาการที่สำคัญ คือ Stufflebeam (1968 อ้างถึงใน Worthen & Sanders, 1973) ซึ่งเสนอโมเดลการประเมินแบบ CIPP (Context-Input-Process Product) และ Alkin (1969) ที่ได้เสนอโมเดลการประเมินแบบ CSE (Center for the

Study of Evaluation) และยุคที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวางแผนและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Needs assessment for planning and implementing) อยู่ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1971-ปัจจุบัน นักวิชาการที่สำคัญ คือ Kaufman (1972 อ้างถึงใน Kaufman & English, 1981) ซึ่งได้เสนอแนวคิดเชิงระบบ (System approach) ที่นำมาใช้เป็นโมเดลในการประเมิน

คำว่า “ความต้องการจำเป็น (Needs)” มีผู้ให้นิยามไว้อย่างหลากหลาย สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้แบ่งนิยามของความต้องการจำเป็นออกเป็น 2 มุมมอง คือ มุมมองด้านจิตวิทยาและมุมมองด้านการประเมิน ในมุมมองด้านจิตวิทยา Maslow ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการจำเป็น (Maslow's Hierachy of Needs) ไว้ในปี ค.ศ. 1943 ในบทความที่ชื่อว่า A Theory of Human Motivation (Maslow, 1943) โดยแบ่งความต้องการจำเป็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 ความต้องการจำเป็นทางกายภาพ (Physiological needs)

ระดับที่ 2 ความต้องการจำเป็นด้านความปลอดภัย (Safety needs)

ระดับที่ 3 ความต้องการจำเป็นด้านความรักและการเป็นเจ้าของ (Love and belonging needs)

ระดับที่ 4 ความต้องการจำเป็นด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง (Esteem Needs)

ระดับที่ 5 ความต้องการจำเป็นในการบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self-Actualization Needs)

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น 4 ระดับแรก จัดอยู่ในประเภทความต้องการจำเป็นบกพร่อง (Deficit Needs) หมายความว่า หากยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการจำเป็นก็จะยังคงอยู่ในสภาวะที่บกพร่องหรือขาดแคลน สำหรับมุมมองด้านการประเมินแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ มุมมองในมิติด้านความแตกต่าง (Discrepancy) และมุมมองในมิติด้านประโยชน์ที่ได้รับ (Benefit) สำหรับมุมมองในมิติด้านความแตกต่าง

Kaufman & English (1981) ได้กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันกับสิ่งที่ปรารถนาจะเกิดขึ้นในอนาคต ส่วน Witkin (1984) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ (What is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (What should be) ส่วนมุมมองในมิติด้านประโยชน์ที่ได้รับ

Kafman (1982) ได้กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง การวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อแสดงความแตกต่างระหว่าง ผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา การจัดเรียงลำดับความสำคัญ และการเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข

Scriven (1991) ได้กล่าวว่า ความต้องการจำเป็นไม่ควรกำหนดในลักษณะของความแตกต่าง เพราะความต้องการจำเป็นบางอย่างไม่ต้องกำหนดสภาพที่ควรจะเป็น เช่น อาหาร น้ำ เป็นต้น ดังนั้น มุมมองของ Scriven จึงเน้นการกำหนดความต้องการจำเป็นที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือทำให้เกิดความพึงพอใจ (Satisfaction) จะเห็นได้ว่า ความต้องการจำเป็นมีหลายความหมาย สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้จำแนกนิยามของความต้องการจำเป็นไว้ 2 แบบ คือ แบบที่ 1 นิยามตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy model) และแบบที่ 2 นิยามตามโมเดลการแก้ปัญหา (Solution model) สำหรับความต้องการจำเป็นที่นำเสนอในบทความนี้ครอบคลุมนิยามทั้ง 2 แบบ

สำหรับนิยามของคำว่า “การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)” มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย

Witkin (1984) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่มุ่งหวัง โดยเน้นความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome gaps) และนำมาจัดเรียงลำดับ และเลือกความต้องการจำเป็นมาแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของ Kaufman, Rojas & Mayer (1993) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบเพื่อค้นหาสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจ

Witkin & Altschuld (1995) ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวางแผนการดำเนินงาน (2) การสำรวจและ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น และ (3) การใช้ประโยชน์จากความต้องการจำเป็น สำหรับนิยามของการประเมินความต้องการจำเป็นที่นำเสนอในบทความนี้ หมายถึง กระบวนการของการวิเคราะห์ช่องว่างหรือความแตกต่าง (Gap/Discrepancy Analysis) ระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็น และมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นว่า ความต้องการจำเป็นอะไรสำคัญก่อนหลัง เพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

เทคนิคการประเมินความต้องการจำเป็นและการทำวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นนิยมนำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กร และผลของการ

ประเมินความต้องการจำเป็นยังให้ข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหาร และการกำหนดเป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรม (Lssac & Michael, 1985) ปัจจุบันจำนวนผลงานวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับอดีต จากการเข้าไปสืบค้นรายชื่อและแ่งนั้บผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ในช่วง 3 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2550-2552) โดยใช้ คำค้นว่า “ความต้องการจำเป็น” จากฐานข้อมูลวิจัยจำนวน 5 แหล่ง ได้แก่ (1) ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2) ห้องสมุดงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (3) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยออนไลน์ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (4) ฐานข้อมูล Thai LIS Digital Collection ของสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ (5) ฐานข้อมูล Thai LIS Union Catalog พบว่า รายงานการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเกิดขึ้นทุกปี แต่ไม่ได้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และพบว่าไม่มีรายชื่อผลงานวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในฐานข้อมูล 2 แหล่งในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552 ได้แก่ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยออนไลน์ และฐานข้อมูล Thai LIS Union Catalog

ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสรุปได้เป็น 3 ตอนดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2546)

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการประเมิน (Pre-assessment) ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจ (Exploration) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. วางแผนสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
2. นิยามหรือกำหนดจุดประสงค์ทั่วไปสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
3. กำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็นหลักและ/หรือประเด็นที่ต้องการประเมิน
4. กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการตามขอบเขตที่จะประเมินซึ่งรวมถึงกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน

5. ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ แผนเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็นและการนำไปใช้ในขั้นที่ 2 และ 3

ขั้นที่ 2 ขั้นการประเมิน (Assessment) หลังจากการสำรวจความต้องการจำเป็นต่างๆ แล้วในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. สรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขต และสิ่งที่เกี่ยวข้องในการประเมินความต้องการจำเป็น
2. เก็บรวบรวมข้อมูลของความต้องการ ซึ่งในขั้นตอนนี้ย่อมทำให้ทราบความต้องการของผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมาย
3. หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในเบื้องต้นระยะแรก
4. วิเคราะห์สาเหตุของความต้องการหรือประเด็นปัญหา
5. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด

ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ ความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการการแก้ไขตามลำดับความสำคัญในระยะแรก

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการประเมิน (Post Assessment) เมื่อได้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแล้วในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือ การนำผลการประเมินไปใช้ (Utilization) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. จัดเรียงลำดับ (Set Priority) ความสำคัญของความต้องการจำเป็น เทคนิคที่ใช้ในการจัดเรียงลำดับ เช่น การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลหลายมิติ (Multi Component Data Analysis) การกำหนดดัชนีความต้องการจำเป็นที่มีการถ่วงน้ำหนัก (Weighted Needs Index)

2. พิจารณาหาทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา จากข้อที่ 1 การจัดเรียงลำดับทำให้ทราบปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนที่สุด ถ้าหากไม่นำมาแก้ปัญหา ก็จะสูญเปล่าในการทำการประเมิน ดังนั้นจึงต้องช่วยกันพิจารณาหาทางเลือกในการแก้ปัญหา

3. พัฒนาแผนการปฏิบัติ เพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไป

4. ประเมินผล ของการประเมินความต้องการจำเป็น

5. รายงานผล การประเมินความต้องการจำเป็น

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

2.5 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดอำเภอพนมไพร ตั้งในเขตอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 17 แห่ง ดังนี้ ข้อมูลกลุ่มงานประสานด้านแผนการจัดการศึกษา อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านท่าลาด จำนวน 1 แห่ง
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านโพธิ์น้อย จำนวน 1 แห่ง
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดน้ำใส จำนวน 1 แห่ง
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคูฟ้า จำนวน 1 แห่ง
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงมัน จำนวน 1 แห่ง
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุ่งหมื่นทุ่งแสน จำนวน 1 แห่ง
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองทัพไทย จำนวน 1 แห่ง
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวนา จำนวน 1 แห่ง
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าโพธิ์ท่าไฮ จำนวน 1 แห่ง

10. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนชัยศรีหนองแคน จำนวน 1 แห่ง
11. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพธิ์ใหญ่ จำนวน 1 แห่ง
12. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองกุงน้อยหนองกุงใหญ่ จำนวน 1 แห่ง
13. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลวาริชวีรสดี จำนวน 1 แห่ง
14. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโคกสว่าง จำนวน 1 แห่ง
15. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย จำนวน 1 แห่ง
16. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสระแก้ว จำนวน 1 แห่ง
17. ศูนย์เด็กอนุบาล 3 ขวบ ตำบลค้อใหญ่ พด.บ้านพนัสดงสว่างจำนวน 1 แห่ง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถือเป็นสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบภารกิจการดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสามารถให้บริการตอบสนองชุมชนด้านการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 2-5 ขวบ อย่างทั่วถึงและเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพตามอำนาจหน้าที่และเจตนารมณ์ของรัฐบาล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลแสนสุข
 - 1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านท่าลาด
 - 1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านโพธิ์น้อย
2. องค์การบริหารส่วนตำบลแสนสุข
 - 2.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดน้ำใส
 - 2.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคูฟ้า
 - 2.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงมัน
3. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทัพไทย
 - 3.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุ่งหมื่นทุ่งแสน
 - 3.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองทัพไทย
 - 4.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวนา

4. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ใหญ่

- 4.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าโพธิ์ท่าไฮ
- 4.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนชัยศรีหนองแคน
- 4.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพธิ์ใหญ่
- 4.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองกุงน้อยหนองกุงใหญ่

5. องค์การบริหารส่วนตำบลวาริชวีดี

- 5.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลวาริชวีดี

6. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

- 6.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโคกสว่าง

7. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย

- 7.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย

8. องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว

- 8.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสระแก้ว

9. องค์การบริหารส่วนตำบลค้อใหญ่ศูนย์เด็กอนุบาล 3 ขวบ ตำบลค้อใหญ่ พต.บ้านพนัสดงสว่าง

จำนวนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอนมไพร มีจำนวนทั้งหมด 77 คน

ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอนมไพร มีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขาดแผนงานและเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาเด็กเล็ก

ปัญหาด้านการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์

ด้านบุคลากร

- 1. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย
- 2. บุคลากรไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน
- 3. ปัญหาการพัฒนาความรู้และทักษะของครูผู้ดูแลเด็ก

ด้านอาคาร

- 1. สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สถานที่คับแคบ ไม่เหมาะสมต่อการเรียนรู้
- 2. ขาดความปลอดภัย เช่น อุปกรณ์ชำรุดหรือพื้นในการเล่นกลางแจ้งไม่ปลอดภัย

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

1. หลักสูตรไม่ตอบสนองต่อพัฒนาการเด็กในแต่ละวัย
2. ขาดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตและพัฒนาการทางสังคม

ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

1. ขาดการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องจากผู้ปกครอง
2. ภาควิชาในชุมชนยังมีบทบาทจำกัด

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1. การสื่อสารระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองไม่ชัดเจน
2. ปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่น

วิสัยทัศน์

“ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านท่าลาด นำอยู่ บรมการเรียนรู้ ครุมี ศักยภาพ เด็กเล็กมีพัฒนาการเป็นไปตามวัย มีสุขลักษณะนิสัยที่ดี ชุมชนมีส่วนร่วม”

พันธกิจ

1) ปรับปรุงระบบการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ สนองความแตกต่างในความสามารถ ความถนัด ความสนใจในการเรียนของแต่ละคน ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการคิด การปฏิบัติจริง และประสบการณ์การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง รวมทั้งการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2) พัฒนาครูให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ โดยพัฒนาให้มีจิตสำนึก อุทิศตน วิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการปฏิบัติงาน ใฝ่รู้ สามารถพัฒนาตนเองและวิชาชีพให้กว้างไกล ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม อุทิศตนในการปฏิบัติงาน โดยการจัดปัจจัยแวดล้อมและระบบเกื้อหนุนช่วยเหลือให้มีขวัญกำลังใจอย่างเหมาะสม

3) ปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านท่าลาด ให้สามารถบริหารจัดการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ให้มีบรรยากาศร่มรื่น สะอาด ปลอดภัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่มี

คุณภาพ มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน มุมอ่านหนังสือมุมต่างๆ สนามเด็กเล่นและอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ครบถ้วน มีสภาพพร้อมที่จะใช้งาน และมีแหล่งน้ำใช้ตลอดปี

4) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยยึดหลักจุดหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละระดับ โดยให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ

5) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียน และเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง โดยคณะกรรมการสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารและการจัดการ (รายงานการประเมินตนเอง.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอนมไพร.2566)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

ปรมินทร์ ใจห้าว (2560, บทความ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองในจังหวัดชลบุรี การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดย พิจารณาตามขนาดของศูนย์ 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือผู้บริหารหรือผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ ผู้ปกครองที่ใช้บริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเก็บแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS โดยมีสถิติที่ใช้ คือค่าความถี่ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยใช้ Independent sample t-test และใช้สถิติแบบ One-way ANOVA/ F-test ซึ่ง One-way ANOVA จะต้องใช้วิธี เปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple comparison) โดยการใช้การทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหา ว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัยพบว่าการวิจัยเชิงคุณภาพ 1.การบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีขนาดที่แตกต่างกันจะส่งผลใหม่ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน 2. พบว่าประสิทธิภาพการบริหารจัดการจะยึดการบริหารจัดการตามมาตรฐานที่ได้มีการจัดรูปแบบการบริหารจัดการไว้อยู่แล้วซึ่งส่งผลให้ในแต่ละศูนย์นั้นมีการบริหารจัดการที่ใกล้เคียงกัน การวิจัยเชิงปริมาณพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ในเรื่อง ของความพึงพอใจในแต่ละด้าน ดังนี้คือ 1. ความพึงพอใจด้านทำเลที่ตั้ง 2. ความพึงพอใจด้านด้านอาคารสถานที่ 3. ความพึงพอใจด้านครูปุคลากร 4. ความพึงพอใจด้านการเรียนการสอน 5. ความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ผู้ปกครอง 6. ความพึงพอใจด้านความปลอดภัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจ ในแต่ละด้านซึ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งหมด ข้อเสนอแนะในการวิจัยควรมีการปรับปรุงประสิทธิภาพควมมีการจัดการด้านทำเลที่ตั้งใหม่ ความเสมอภาคและเป็นมาตรฐานในทุกขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีห้องเรียนที่เพียงพอต่อจำนวนกับเรียน ควรมีการอบรมและมีการประเมินบุคลากรในทุก ๆ ด้านมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยมากขึ้นมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและมีการวางแผนและการใส่ใจในรายละเอียดของความปลอดภัยให้เหมาะสมกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่ง

ลภัสตา นราพงษ์(2560,บทความ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษา

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการ พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้แบบสอบถาม หัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กและผู้ดูแลเด็กเล็ก จำนวน 494 คน ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยศึกษาและสังเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพ ที่พึงประสงค์และจากการสัมภาษณ์ เชิงลึกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ (Best Practice) จำนวน 2 แห่ง รวบรวมเป็นแนวทางการพัฒนาศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ และประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด ชัยภูมิมีแนว ทางการพัฒนา 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้าน บุคลากร 3) ด้าน อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ซึ่งทั้ง 5 ด้าน เน้นการเตรียมความพร้อมให้ เด็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการผ่านการเล่นทำกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรมหลัก (ในแต่ละวัน) เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ ผ่านประสบการณ์ตรงเกิดความรู้ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิด พัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กัญญาภัทร โกกีฬา (2560,บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กวัดเขาแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยจำแนกตามเพศ สถานภาพ และอาชีพ โดย กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้จำนวน 79 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ใน ระหว่าง .40-1 และได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับ เท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1. ปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาแก้วจังหวัด สงขลา ในด้านต่าง ๆ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยสามอันดับแรก คือ ด้านการจัด

สภาพแวดล้อมของศูนย์ เด็ก ด้านมาตรฐานความปลอดภัยของศูนย์เด็ก ด้านการบริหารจัดการ บุคลากร รองลงมา คือ ด้านการ สร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารงานอย่างเป็น ระบบ 2. ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขาแก้วจังหวัดสงขลา จำแนก ตามเพศ สถานภาพ และอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาแก้ว จังหวัดสงขลา พบว่าครูผู้ดูแลเด็ก แม่บ้าน และ ผู้ปกครอง ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาแก้ว จังหวัดสงขลา แยกเป็นรายด้าน มีความ คิดเห็น ดังนี้ด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ 3 อันดับแรก ได้แก่ ควรมีกิจกรรมเด็กใน แต่ละวัน การปฏิบัติตามกฎของศูนย์ฯ อย่างเคร่งครัด และมีหนังสือหรือเอกสารให้ผู้ปกครองได้ทราบถึง รายละเอียดต่าง ๆ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ได้แก่ ครูต้องใจเย็น อดทน ไม่โมโหง่าย ควรมีครู บุคลากรเพียงพอหรือเพิ่มขึ้น และครูควรพูดจาไพเราะ สุภาพ มีจิตวิทยาในการพูดกับเด็กและมี อหยาศัยดี ด้านการจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์ฯ ได้แก่ จัดอาคารสถานที่เพียงพอ เป็นสัดส่วน ศูนย์ฯ มี การเรียน การสอน/อุปกรณ์การเรียน/ อาหารฟรี และเพิ่มของเล่น เครื่องเล่น มาตรฐานด้านความ ปลอดภัยของ ศูนย์เด็ก ได้แก่ มีครูยืนรับ-ส่งนักเรียน เตรียมความพร้อมในการส่งเด็ก ที่จอดรถ ด้าน การสร้างเครือข่าย และการมีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญของไทย เทศกาลต่าง ๆ งานปี ใหม่วันเด็กฯ ให้มี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/โครงการ มีกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง

วาริ ระงับทุกข์ (2561,บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครนายก การวิจัยครั้งนี้เพื่อผลการจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครนายก การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบล จังหวัดนครนายก 2) หาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนา เล็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก จำนวน 96 คน และ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารด้านการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก ที่มีผลการประเมินการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดับมาก อำเภอละ 2 คนใน 4 อำเภอ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามสถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับชุมชน มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด รองลงมา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการ สอน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นในการจัดการเรียน

การสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก ด้านการบริหารงานวิชาการ ควรมีการพัฒนาระบบงาน และข้อมูลสารสนเทศในการวางแผน ด้านบุคลากร ควรมีการกำหนดกรอบอัตรากำลังให้เหมาะสมกับงาน ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรปรับปรุงพัฒนาสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรมีการนิเทศและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ชุตติเดช ทิพย์วิจิตร (2562,บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา 3) เพื่อศึกษาเสนอแนะในการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่า (F-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด มีการบริหารการจัดการศึกษา โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีการบริหารการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศ ต่างกันมีการบริหารการจัดการศึกษา ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวงจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้เสนอแนะการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งสี่ด้านลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำสามอันดับ คือ ผู้ดูแลเด็กควรเป็นสื่อกลางในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัวเพื่อทราบถึงพฤติกรรมพัฒนาการของเด็ก อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟภายในบริเวณอาคารได้อย่างครบครันและพร้อมใช้ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนตามโอกาสอันเหมาะสม

ัญชลี หลักชัย(2562,บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี การวิจัยครั้งนี้เพื่อการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบล ในจังหวัดอุดรธานี 3) พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรธานีเป็นการวิจัยและพัฒนา มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบล ใน จังหวัดอุดรธานีระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การ บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี ระยะที่ 3 การ พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัด อุดรธานีขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 248 คน ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1. การวิเคราะห์องค์ประกอบ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานีพบว่า มีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .64 พิจารณาเรียงลำดับองค์ประกอบ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ในการ บริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานีพบว่า สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (2.97) สภาพที่พึงประสงค์ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย

(4.73) และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ลำดับความ ต้องการจำเป็น ในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบลในจังหวัด อุตรธานี เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบของบุคลากร ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจากทุก ภาคส่วน และด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ตามลำดับ 3. การวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดอุตรธานีดังนี้ 1) แนวทางการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุตรธานีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.68 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด จากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้าน วิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของ บุคลากร ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัย จากทุกภาคส่วน ด้าน อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดอุตรธานีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน มีค่าเท่ากับ 0.68 เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการ บริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของ บุคลากร ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการส่งเสริม การมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจากทุกภาคส่วน รองลงมา ตามลำดับ

พงศธร ยุติธร (2562,บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการ จำเป็นของการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอ เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และ 2) นำเสนอ แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ผู้ให้ข้อมูล คือ บุคลากร จำนวน 85 คน ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู และผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็ก เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่าง แนวทางฯ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าดัชนีวัดความต้องการจำเป็น ฐานนิยม และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นสูงสุดของการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติคือการประเมินผล(PNImodified =0.081) รองลงมา คือ การวางแผน(PNImodified=0.079) และการนำแผนสู่การปฏิบัติ(PNImodified =0.076) ตามลำดับ และความต้องการจำเป็นสูงสุดตามองค์ประกอบของมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คือ การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภท (PNImodified 0.112) และ 2) แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มีทั้งหมด 3 แนวทางหลัก 6 แนวทางย่อย และ 24 วิธีดำเนินการ ซึ่งเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้ แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเน้นการบริหารจัดการบุคลากรและการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย 9 วิธีดำเนินการ แนวทางที่ 2 พัฒนาการวางแผนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเน้นการบริหารจัดการบุคลากรและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย 6 วิธีดำเนินการ และแนวทางที่ 3 พัฒนาการนำแผนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการบริหารจัดการบุคลากรและการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย 9 วิธีดำเนินการ

ขนาภา เสมสายัณห์ (2562,บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเสนอแนะทางเลือก เชนนโยบายที่เหมาะสมและแนวทางปฏิบัติต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการสังเกต โดยตรง ปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการบริหารจัดการนั้น คือ ด้านบุคลากร ในเชิงปริมาณ มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จำนวนเด็กเล็กมากกว่าจำนวนครู ส่งผลให้ขาดแคลนอัตรากำลัง และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีจำนวนครูเกินกว่าความจำเป็นหากเทียบกับจำนวนเด็กเล็ก อีกทั้งในเชิงคุณภาพ บุคลากรส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไม่เป็นปัจจุบัน ตลอดจน การทำงานไม่เป็นระบบ ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น จากการวิเคราะห์ทางเลือกนโยบาย และข้อดีข้อเสียแต่ละทางเลือกพบว่า เห็นควรใช้ ข้อเสนอทางเลือกที่ 3 การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก โดยการนำหลักสูตรไฮสโคป (HighScope) ตามโครงการ ลดความเหลื่อมล้ำด้วยการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ (RIECE : Thailand) ไปทำความร่วมมือร่วมกับ สถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตด้านการศึกษาศูนย์ และให้นักศึกษา

มาฝึกงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัด ซึ่งเป็นทางเลือกที่สามารถเป็นนโยบายทางการบริหารและนำไปสู่การปฏิบัติได้และเป็นผลดี ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเป็นการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กจากต้นทางในระยะยาวและยั่งยืน เสริมสร้างความเข้มแข็ง ก้าวทันต่อการดำเนินงานในรูปแบบใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย และสามารถนำมาใช้ปฏิบัติได้กับทุกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนหน่วยงานที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือที่ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือร่วมกัน ได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง โดยทางเลือกนี้เป็นทางเลือกในการแก้ปัญหาที่ต้องใช้ระยะเวลา ในการดำเนินการพอสมควร เพราะต้องมีการเตรียมการ วางแผน จัดสรรทรัพยากร การถ่ายทอด ความรู้ และได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพื่อให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ ประกอบกับ มีความจำเป็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตกลงในเรื่องค่าใช้จ่ายกับสถาบันการศึกษาและ คณะผู้จัดทำหลักสูตร ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติเพื่อให้การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีแนวทางในการบริหารจัดการที่หลากหลาย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้ศึกษาจึงเสนอให้ใช้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ทั้ง 3 ทางเลือก ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ควบคู่กันได้ ในช่วงเวลาและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยมีแผน การดำเนินการ (Road Map) ดังนี้ 1. ระยะสั้น (ระยะเวลา 1 - 3 ปี) ใช้ทางเลือกที่ 1 การจัดการทรัพยากรร่วมภายใน (Internal Pool Resource) ในการหมุนเวียนครูผู้ดูแลเด็กระหว่างศูนย์ (Child Caretaker Rotation) ควบคู่กับทางเลือกที่ 2 การส่งเสริมความร่วมมือจากหลายภาคส่วนและการสร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับครูผู้ดูแลเด็ก 2. ระยะยาว (ระยะเวลา 5 - 10 ปี) ใช้ทางเลือกที่ 3 การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก โดยการนำ หลักสูตรไฮสโคป (HighScope) ตามโครงการลดความเหลื่อมล้ำด้วยการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ (RIECE : Thailand) ไปทำความร่วมมือร่วมกับสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตด้านการศึกษานปฐมวัย และให้นักศึกษามาฝึกงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด

จารุณี อยู่สุขสวัสดิ์ (2562,บพคัตยอ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด อุตรดิตถ์การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น 166 แห่ง กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง คือ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์ที่ได้รับรางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายุ่ จำนวน 6 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการกอง สำนักฝ่ายการศึกษา นักวิชาการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กหรือครูผู้ดูแลเด็ก และคณะกรรมการบริหารศูนย์แห่งละ 5 คน รวม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านมาตรฐานจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เรื่องที่มี

ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำหลักสูตร จัดทำระบบสารสนเทศเป็นปัจจุบัน และมีการประเมินตนเองของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รองลงมา คือ การบริหารบุคลากรจัดอัตราส่วนต่อครูผู้ดูแลเด็กอย่างเหมาะสมเพียงพอ ด้านมาตรฐาน จัดการครูผู้ดูแลเด็กและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย เรื่องที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการคิด ทักษะ กระบวนการคิด จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเด็กบุคคลสิ่งต่าง ๆ สถานที่ ธรรมชาติรอบตัวคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ด้วยวิธีการเหมาะสมตามวัย รองลงมาคือมีแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยหรือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการ ดำเนินงานประเมินผล และมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน และด้านมาตรฐานคุณภาพ เด็กปฐมวัย เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาด้านภาษา และการสื่อสารใช้ภาษาไทยเป็นหลักคุ้นเคยภาษาท้องถิ่น ฟัง พูด สนทนา รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาการด้าน ความเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่มัดเล็ก เคลื่อนไหวทรงตัวได้ตามวัยให้กับเด็กอายุ 3 – 5 ปี

สุริรัตน์ พูลเพิ่ม (2562,บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์รวมในเขตเทศบาล จังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบัน วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการที่เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการปัจจุบันเน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน (ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) แต่ยังขาดการบูรณาการที่เชื่อมโยงกัน ปัญหาที่พบคือ ขาดแคลนทรัพยากร ครูผู้ดูแลเด็กมีภาระงานสูง และการมีส่วนร่วมจากชุมชนยังไม่ต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนา เช่น การอบรมครูผู้ดูแลเด็กในด้านการสอนแบบองค์รวม การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน และเทศบาล และการพัฒนาเครื่องมือการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับหลักสูตร

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ ที่ได้ทำการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร การศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา ดังนี้

Bell (1992) ได้วิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วม และไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของโรงเรียน คือ ผู้ปกครองเชื่อว่าการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เป็นการช่วยเหลือครู และเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็ก ได้มีการพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้น ส่วนเหตุผลของผู้ปกครองที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการศึกษาของโรงเรียน คือ โรงเรียนไม่เรียกร้องขอความร่วมมือและ

ผู้ปกครองไม่มีเวลาต้องทำงาน นอกจากนี้ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือการศึกษาอาชีพ แต่ปัจจัยทางเชื้อชาติไม่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

Wethem (1994) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการติดต่อประสานงานและทัศนคติต่อการติดต่อประสานงานระหว่างผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็ก ตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครอง 88 คน และพี่เลี้ยงเด็ก 34 คน จากสถานรับเลี้ยงเด็ก 4 แห่ง ในรัฐสคแลนด์ คันทรี รัฐนิวยอร์ก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความถี่และเนื้อหาในการติดต่อสื่อสารพอใจในระดับของการติดต่อสื่อสารและทัศนคติระหว่างผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็ก โดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลทางสถิติ และใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้บริหาร เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะ การเตรียมบุคลากร และโอกาสของผู้ปกครองในการร่วมวางแผนนโยบายและตัดสินใจในกิจกรรมสถานรับเลี้ยงเด็ก จากข้อมูลแสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างผู้ปกครองและบุคลากรในหลายด้านที่มีผลต่อการติดต่อสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างสถานรับเลี้ยงเด็กและผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ในด้านอุปสรรคที่มีผลต่อการติดต่อสื่อสาร ถูกระบุว่ายังมีในทั้ง 2 ระบบ โดยเกี่ยวข้องกับนโยบายของสถานรับเลี้ยงเด็ก การวิจัย และการฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาปฐมวัยที่ถูกอภิปรายถึง

Madsen (1996) ได้ศึกษาการวัดความฉลาดทางปัญญาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภาคตะวันตกของรัฐ Nebraska มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษาการวัดความฉลาดทางปัญญาของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภาคตะวันตกของรัฐ Nebraska เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์สรุปเป็นความเรียง ผลการวิจัย พบว่า เด็กก่อนวัยเรียนที่เลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้แสดงลักษณะที่ปรากฏให้เห็นว่ามีความฉลาดทางปัญญาที่มีลักษณะเฉพาะตัวอย่างน้อย 3 ลักษณะ และเห็นว่าความฉลาดทางปัญญาของเด็ก 2 ปี และ 4 ปี มีความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับการเรียนรู้ส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นระหว่างเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Gibton et al. (2000) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนนิติบุคคลเกี่ยวกับการนำนโยบายการกระจายอำนาจและการปฏิรูปการศึกษาไปสู่การปฏิบัติในประเทศอิสราเอล โดยใช้วิธีเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนขนาดเล็กมีการเปิดโอกาสให้ชุมชน และผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ทั้งการบริหารและการจัดการเรียนการสอน โดยมีครูเป็นแกนนำในการทำงาน 2) โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ผู้ปกครอง และชุมชนมีบทบาทอย่างมากในการดำเนินงานของโรงเรียน ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย จนกระทั่งการมีบทบาทอย่างเป็นทางการในกระบวนการตัดสินใจของโรงเรียน 3) โรงเรียนในชนบทห่างไกล ยังคงต้องพึ่งพารัฐบาลกลางในการพัฒนาชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน แต่ยังขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการองค์กรในส่วนท้องถิ่นก็ไม่สามารถให้การสนับสนุนได้เท่าที่ควร

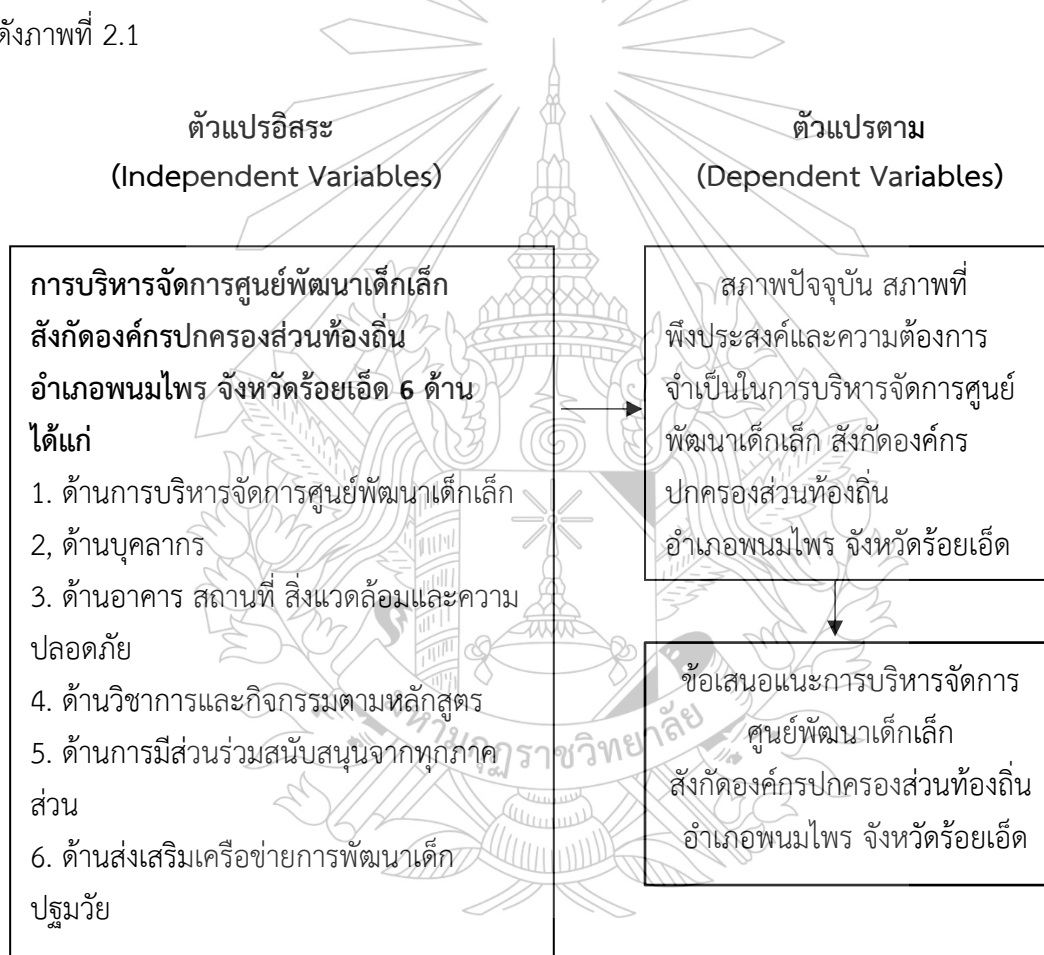
Rock (2003, p. Abstracts) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนระหว่างคณะกรรมการโรงเรียน และชุมชนในการมีส่วนร่วมตัดสินใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และความสามารถร่วมในการตัดสินใจ โดยจัดการศึกษาพบว่า คณะกรรมการโรงเรียนอาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบการตัดสินใจ โดยจัดหารูปแบบที่เข้ากันได้กับชุมชน เสนอรูปแบบการติดต่อสร้างความสัมพันธ์ในการตัดสินใจแบบช่วยเหลือกัน คณะกรรมการโรงเรียนมีการช่วยเหลือในการตกลงใจหาวิธีการดำเนินการที่เป็นประโยชน์กับชุมชน มีการตกลงตัดสินใจในผลลัพธ์ที่ขัดแย้งกัน

สรุปผลการศึกษางานวิจัยในประเทศ จะมุ่งเน้นที่การจัดการบุคลากร การพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแล การมีส่วนร่วมของชุมชน และการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาเด็กในศูนย์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนด้านงบประมาณและความร่วมมือในการดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในประเทศไทยยังต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการประเมินผลเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี ส่วนงานวิจัยต่างประเทศ จะเน้นไปที่การพัฒนาโมเดลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก เช่น การเรียนรู้ผ่านการเล่น การพัฒนาทักษะทางสังคม และการสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ การบริหารจัดการในต่างประเทศยังให้ความสำคัญกับความปลอดภัย สุขภาพจิต และการพัฒนาองค์ความรู้ของครูและผู้ปกครอง นอกจากนี้ หลายประเทศมีนโยบายการศึกษาที่เน้นการสนับสนุนจากรัฐบาลโดยตรง เช่น งบประมาณด้านการฝึกอบรมครู และการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กที่มีมาตรฐาน

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกำหนดขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยใช้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2551 : 4-54), กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2553 : 3 -57), ชุตติเดช ทิพย์วิชิต (2563), เกตน์นิภา สุริยะ (2564) กรอบแนวคิดที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 9 คน ครู 17 คน ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็ก 51 คน รวมทั้งหมด จำนวน 77คน (กลุ่มส่งเสริมพัฒนาท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ข้อมูล ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2567)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 8 คน ครู 13 คน ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็ก 29 คน รวมทั้งหมด จำนวน 60 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนด ขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (R.V.Krejcie & D.W.Morgan, 1970) และผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการอย่างง่าย(Simple Random Sampling)

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มเป้าหมาย
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	9	9
ครู	17	17
ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็ก	51	51
รวม	77	77

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามว่าด้วยปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีรายละเอียดเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนด เครื่องมือไว้ มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 แบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อใช้เป็น แนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดกรอบตัวแปร และประเด็นต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.1.2 กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือโดยการจัดทำตารางโครงสร้างและเนื้อหา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข

3.3.1.3 สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยสอบถามความคิดเห็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัด ร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้าน อาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการ มีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.3.1.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ นำมา ปรับปรุงแก้ไข

3.3.1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของเครื่องมือแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) โดยข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

กำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 2) 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงหรือไม่ตรงตามเนื้อหา
- 3) -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงตามเนื้อหา

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00

3.3.1.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภออื่นในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117) ความเชื่อมั่นของสภาพปัจจุบันทั้งฉบับเท่ากับ .98 และสภาพที่พึงประสงค์ทั้งฉบับเท่ากับ .92

3.3.1.7 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำให้เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอขอความเห็นชอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตนายกองคการบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด พร้อมด้วยแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบกลับคืนมาเพื่อจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	อยู่ในระดับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	อยู่ในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	อยู่ในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	อยู่ในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	อยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

3.5.3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ข้อมูลในการวิเคราะห์ เพื่อสรุปเป็นภาพรวมแล้วนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัยเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

3.6.1.1 การหาค่าความสอดคล้อง (Index of item Congruence : IOC) (ไพศาล วรคำ, 2562)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.6.1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3.6.2 สถิติพื้นฐาน

3.6.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 122) คำนวณได้จากสูตร

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.2.2 ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 123-124) คำนวณได้จากสูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 126) คำนวณได้จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

Σ แทน ผลรวม

3.6.3 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น (นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช, 2550, หน้า 279) (Modified Priority Needs Index)\

ผู้วิจัยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมิน ความแตกต่างและเป็นสูตรที่ นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550: 279) ได้ปรับสูตรการคำนวณมาจากค่าดัชนี PNI โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง (I) กับค่าเฉลี่ย ของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) เพื่อ ถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำมาจัดลำดับ

โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพปัจจุบันแล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่า $PNI_{modified}$ โดยใช้สูตรในการคำนวณ $PNI_{modified} = (I - D) / D$

เมื่อ $PNI_{modified}$ หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

$I = \text{Importance}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่คาดหวัง

$D = \text{Degree of Success}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน

เกณฑ์การแปลผลและการจัดลำดับความต้องการจำเป็น ยึดตามกรอบแนวคิดของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2550) ได้กำหนดค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ไว้ว่า รายการที่มีค่าน้อย .30 หรือ 30% ที่มีความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้วิธีการวิจัย เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

μ	แทน	ค่าเฉลี่ยประชากร
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนประชากร
PNI Modified	แทน	ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น
D	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่คาดหวัง คือระดับความต้องการ

4.2 ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู และผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไป คือ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยการใช้การแจกแจงหาความถี่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N=77)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	9	11.69
ครู	17	22.08
ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแล	51	66.23
รวม	77	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	17	22.08
ปริญญาตรี	40	51.95
สูงกว่าปริญญาตรี	20	25.97
รวม	77	100
ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	45	58.44
5 – 10 ปี	22	12.99
มากกว่า 10 ปี	10	28.57
รวม	77	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากคือ ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแล จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 66.23 ครู จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 22.08 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.69 จำแนกระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 17 คนคิดเป็นร้อยละ 22.08 ปริญญาตรี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 51.95 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25.97 จำแนกเป็นประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 58.44 ประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.99 ประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดย

วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบการบรรยายปรากฏดังตารางที่ 4.2 – 4.8

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	3.53	0.23	ปานกลาง	1	4.48	0.52	มาก	2
2. ด้านบุคลากร	3.50	0.21	ปานกลาง	4	4.45	0.22	มาก	3
3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	3.46	0.18	ปานกลาง	6	4.45	0.29	มาก	3
4. ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	3.50	0.14	ปานกลาง	4	4.37	0.26	มาก	6
5. ด้านการมีส่วนร่วมและการ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.51	0.22	ปานกลาง	2	4.41	0.26	มาก	5
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการ พัฒนาเด็กปฐมวัย	3.51	0.24	ปานกลาง	2	4.52	0.27	มาก	1
รวมเฉลี่ย	3.50	0.08	ปานกลาง	-	4.45	0.14	มาก	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยระดับปานกลางจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.23$) รองลงมาคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu = 3.51$, $\sigma = 0.24$) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\mu = 3.51$, $\sigma = 0.22$) ด้านบุคลากร ($\mu = 3.50$, $\sigma =$

0.21) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.41$) ตามลำดับและด้านที่มีเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\mu = 3.46$, $\sigma = 0.18$)

สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.27$) รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.52$) ด้านบุคลากร ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.22$) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.29$) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.26$) ตามลำดับและด้านที่มีเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.26$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการด้วยความเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ข้อมูลทุกฝ่ายแบ่งเท่าเทียมกันก่อนดำเนินงาน	3.47	0.50	ปานกลาง	6	4.53	0.50	มาก	3
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้ครูอบรมการเลี้ยงดูและจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการรอบด้านของเด็ก พร้อมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม	3.50	0.50	ปานกลาง	5	4.59	0.49	มาก	1

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพตามวัย								
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดโดยไม่เอาเปรียบกัน	3.58	0.49	ปานกลาง	1	4.55	0.50	มาก	2
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ดำรงตนด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับเพื่อนร่วมงาน	3.53	0.50	ปานกลาง	4	4.52	0.50	มาก	4
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.55	0.50	ปานกลาง	3	4.33	0.47	มาก	6

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเบิกจ่ายงบประมาณ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดย ถือปฏิบัติตามระเบียบ	3.58	0.49	ปาน กลาง	1	4.55	0.50	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.35	0.50	ปาน กลาง	-	4.48	0.49	มาก	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.35$, $\sigma = 0.50$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดโดยไม่เอาเปรียบกัน ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.49$) รองลงมาคือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.50$) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยถือปฏิบัติตามระเบียบ ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.50$) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ดำรงตนด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.50$) ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการด้วยความเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ข้อมูลทุกฝ่ายแบ่งเท่าเทียมกันก่อนดำเนินงาน ($\mu = 3.47$, $\sigma = 0.50$)

สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.49$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้ครูอบรมการเลี้ยงดูและจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการรอบด้านของเด็ก พร้อมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.49$) รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดโดยไม่เอาเปรียบกัน ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.50$) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการด้วยความเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ข้อมูลทุกฝ่ายแบ่งเท่าเทียมกันก่อนดำเนินงาน ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.50$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดหัวหน้าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กมีการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.47$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านบุคลากร

ด้านบุคลากร	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น และเสียสละเวลาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.52	0.50	ปานกลาง	2	4.43	0.50	มาก	5
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	3.60	0.49	ปานกลาง	1	4.47	0.50	มาก	3
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และช่วยเหลือผู้อื่น	3.50	0.50	ปานกลาง	3	4.37	0.50	มาก	6
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ สร้างความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรม	3.50	0.50	ปานกลาง	3	4.47	0.50	มาก	3
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์	3.43	0.50	ปานกลาง	6	4.52	0.50	มาก	1

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ด้านบุคลากร	สภาพปัจจุบัน				สภาพปัจจุบัน			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถ ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อมูลที่ต้อง ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จ	3.47	0.50	ปานกลาง	5	4.50	0.50	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.50	0.50	ปานกลาง	-	4.46	0.48	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.50$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ($\mu = 3.60$, $\sigma = 0.49$) รองลงมา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น และเสียสละเวลาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และช่วยเหลือผู้อื่น ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ สร้างความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรม ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.50$) ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหาย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์ ($\mu = 3.43$, $\sigma = 0.50$)

สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.48$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหาย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์ ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.50$) รองลงมาคือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถ ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อมูลที่ต้อง ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จ ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.50$) . หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.50$) และ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ สร้าง

ความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรม($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.50$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และช่วยเหลือผู้อื่น ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.50$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้อง คำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง และผู้อื่น	3.43	0.50	ปานกลาง	7	4.48	0.50	มาก	3
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี มาตรการในการควบคุมอันตราย ต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน	3.45	0.50	ปานกลาง	6	4.55	0.50	มาก	1
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี การจัดอาคารสถานที่ ให้สะอาด เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมที่ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	3.48	0.50	ปานกลาง	1	4.35	0.48	มาก	7
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี มาตรการในการคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทางของเด็ก นักเรียน	3.47	0.50	ปานกลาง	4	4.42	0.49	มาก	5

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการเตรียมความพร้อมรับ สถานการณ์ฉุกเฉิน การป้องกัน อุบัติเหตุในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นประโยชน์ในองค์กร หรือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.48	0.50	ปานกลาง	1	4.38	0.49	มาก	6
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงสถานที่รับประทาน อาหารให้มีความสะอาด มีแสง สว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้ เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก	3.47	0.50	ปานกลาง	4	4.55	0.50	มาก	1
7. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับ ล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่าง เหมาะสมและเพียงพอ	3.48	0.50	ปานกลาง	1	4.48	0.50	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.47	0.50	ปานกลาง	-	4.46	0.50	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.47$, $\sigma = 0.50$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาคารสถานที่ให้สะอาด เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน การป้องกันอุบัติเหตุในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นประโยชน์ในองค์กร หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่างเหมาะสมและเพียงพอ $\mu = 3.48$, $\sigma = 0.50$ รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการในการคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทางของเด็กนักเรียน ($\mu = 3.47$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก ($\mu = 3.47$, $\sigma = 0.50$) ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น ($\mu = 3.43$, $\sigma = 0.50$)

สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.50$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการในการควบคุมอันตรายต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.50$) รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.50$) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.48$) ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาคารสถานที่ ให้สะอาด เพียงพอเหมาะสมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อม เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน การบูรณาการหลักสูตรอย่าง เหมาะสม	3.50	0.50	ปานกลาง	4	4.33	0.47	มาก	7

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกัน เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน	3.55	0.50	ปานกลาง	1	4.35	0.48	มาก	5
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวาง แผนการจัดประสบการณ์แบบ บูรณาการ ควบคู่กับสาระการ เรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกัน ในสังคม	3.43	0.50	ปานกลาง	7	4.37	0.49	มาก	4
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำข้อตกลงกับครูผู้สอน ในการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ ปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์ต่อ เด็ก เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอนร่วมกัน	3.52	0.50	ปานกลาง	3	4.42	0.49	มาก	2
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดประสบการณ์และ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และ ส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ	3.55	0.50	ปานกลาง	1	4.40	0.50	มาก	3
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การวัดผลประเมินผล พัฒนาการ เด็กครบทุกด้านโดยคำนึงถึงความ เหมาะสมของแต่ละบุคคล	3.50	0.50	ปานกลาง	4	4.43	0.48	มาก	1

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
7. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับ ล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่าง เหมาะสมและเพียงพอ	3.50	0.50	ปานกลาง	4	4.35	0.48	มาก	5
รวมเฉลี่ย	3.50	0.50	ปานกลาง	-	4.38	0.49	มาก	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.50$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันเพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำข้อตกลงกับครูผู้สอนในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็ก เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบูรณาการหลักสูตรอย่างเหมาะสม ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.50$) และ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดผลประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้านโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.50$) ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันในสังคม ($\mu = 3.43$, $\sigma = 0.50$)

สภาพที่พึงสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.49$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดผลประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้านโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.48$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำข้อตกลงกับครูผู้สอนในการ

เขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็ก เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.49$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันในสังคม ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.49$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ บูรณาการหลักสูตรอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.47$)

**ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน**

ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การส่งเสริมและสนับสนุนการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก เป็นการปฏิบัติสิ่งที่เป็น ประโยชน์และช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน	3.47	0.49	ปานกลาง	5	4.38	0.49	มาก	4
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับ ชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน ปี ละ 1 ครั้งอย่างเป็นกัลยาณมิตร	3.57	0.50	ปานกลาง	2	4.33	0.47	มาก	5
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมการสื่อสารกับผู้ปกครอง ผ่านสมุดสื่อสาร ป้ายนิเทศ และ การมีส่วนร่วมในการประเมิน พร้อมให้คำแนะนำและกำลังใจ เพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่าย	3.48	0.50	ปานกลาง	4	4.57	0.50	มาก	1

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ การส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก การแบ่งปันอย่างมี น้ำใจ เช่น วัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ การบริจาคเงิน และอื่นๆในการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	3.57	0.50	ปานกลาง	2	4.50	0.50	มาก	2
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนา เด็กปฐมวัย	3.58	0.50	ปานกลาง	1	4.27	0.49	มาก	6
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความเสมอต้นเสมอ ปลาย	3.45	0.50	ปานกลาง	6	4.42	0.44	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.52	0.50	ปานกลาง	-	4.41	0.49	มาก	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.50$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.50$) รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน ปีละ 1 ครั้งอย่างเป็นกัลยาณมิตร ($\mu = 3.57$, $\sigma = 0.50$) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแบ่งปันอย่างมีน้ำใจ เช่น วัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ การบริจาคเงิน และอื่นๆในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\mu = 3.57$, $\sigma = 0.50$) ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ หัวหน้าศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย ($\mu = 3.45$, $\sigma = 0.50$)

สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.49$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านสมุดสื่อสาร ป้ายนิเทศ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน พร้อมให้คำแนะนำและกำลังใจเพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.50$) รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแบ่งปันอย่างมีน้ำใจ เช่น วัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ การบริจาคเงิน และอื่นๆในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.50$) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.44$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.49$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริม เครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยการส่งเสริมในทางคุณธรรมจริยธรรมอันดี	3.55	0.50	ปานกลาง	3	4.35	0.48	มาก	7
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน	3.57	0.50	ปานกลาง	1	4.35	0.48	มาก	7

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติตนอย่างเสมอต้นเสมอ ปลาย ทำตัวให้เข้ากับเพื่อน ร่วมงานเป็นเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันไม่ เอาเปรียบซึ่งกันละกันและร่วม แก้ปัญหาให้เป็นประโยชน์	3.57	0.50	ปานกลาง	1	4.52	0.50	มาก	5
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วน ร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และ ส่งเสริมคุณธรรมอันดีงาม	3.48	0.50	ปานกลาง	6	4.48	0.50	มาก	6
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่าง ทั่วถึง	3.53	0.50	ปานกลาง	4	4.67	0.47	มาก	1
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การประชาสัมพันธ์ด้วยถ้อยคำ สุภาพอ่อนหวาน พูดด้วยถ้อยคำ ที่น่าฟัง ชี้แจงในสิ่งที่เป็น ประโยชน์ให้กำลังใจ เพื่อให้ ชุมชนหรือบุคคลเหล่านั้นเคารพ นับถือ	3.48	0.50	ปานกลาง	6	4.55	0.50	มาก	4

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
7.หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนให้บุคลากรมี ความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานอย่าง ต่อเนื่อง มีความเสมอต้นเสมอ ปลาย ทำตัวเข้ากับเพื่อนได้	3.52	0.50	ปานกลาง	5	4.63	0.48	มาก	3
8.หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย ผ่านความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพ การดูแลและการเรียนรู้ของเด็ก	3.48	0.50	ปานกลาง	6	4.67	0.47	มาก	1
รวมเฉลี่ย	3.52	0.50	ปานกลาง	-	4.53	0.49	มาก	-

จากตารางที่ 4.8 สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.50$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดีปฏิบัติตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน ($\mu = 3.57$, $\sigma = 0.50$) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานเป็นเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกันและร่วมแก้ปัญหาให้เป็นประโยชน์ ($\mu = 3.57$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย การส่งเสริมในทางคุณธรรมจริยธรรมอันดี ($\mu = 3.55$, $\sigma = 0.50$) รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.50$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอันดีงาม ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชาสัมพันธ์ด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน พูดด้วยถ้อยคำที่น่าฟัง ชี้แจงในสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กำลังใจ เพื่อให้ชุมชนหรือบุคคลเหล่านั้นเคารพนับถือ ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.50$) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลและการเรียนรู้ของเด็ก ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.50$)

สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.49$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$) และ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยผ่านความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลและการเรียนรู้ของเด็ก ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.47$) คือ รองลงมา คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีความเสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวเข้ากับเพื่อนได้ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.48$) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยการส่งเสริมในทางคุณธรรมจริยธรรมอันดี ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.48$) และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.48$)

2. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผลปรากฏดังตารางที่ 4.9 – 4.15

ตารางที่ 4.9 ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
1.ด้านการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	3.53	4.48	0.95	0.26	4
2.ด้านบุคลากร	3.50	4.45	0.95	0.27	3
3.ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	3.46	4.45	0.99	0.28	2
4.ด้านวิชาการและกิจกรรมตาม หลักสูตร	3.50	4.37	0.87	0.24	5
5.ด้านการมีส่วนร่วมและการ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.51	4.41	0.90	0.25	6
6.ด้านส่งเสริมเครือข่ายการ พัฒนาเด็กปฐมวัย	3.52	4.52	1.00	0.28	1
รวมเฉลี่ย	3.50	4.45	0.94	0.26	-

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.26 เมื่อพิจารณาด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่า $PNI_{Modified} = 0.28$ รองลงมาคือด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีค่า $PNI_{Modified} = 0.28$ ด้านบุคลากร มีค่า $PNI_{Modified} = 0.27$ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่า $PNI_{Modified} = 0.26$ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรมีค่า $PNI_{Modified} = 0.24$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.25$

ตารางที่ 4.10 ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บริหารจัดการด้วยความเอื้อเพื่อ แบ่งปัน ข้อมูลทุกฝ่ายแบ่งเท่า เทียมกันก่อนดำเนินงาน	3.47	4.53	1.06	0.30	2
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมให้ครูอบรมการเลี้ยงดู และจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการรอบด้านของเด็ก พร้อมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เติบโตอย่างมี คุณภาพ ตามวัย	3.50	4.59	1.09	0.31	1
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และ มุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดโดยไม่ เอาเปรียบกัน	3.58	4.55	0.97	0.27	4
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร อย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้าง ความรู้ และทักษะในการ ปฏิบัติงาน ดำรงตนด้วยความ เสมอต้นเสมอปลาย และสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับเพื่อน ร่วมงาน	3.53	4.52	0.99	0.28	3

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี การจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและ อื่นๆให้เหมาะสมกับผู้เรียนและ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด	3.55	4.33	0.78	0.21	6
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี การเบิกจ่ายงบประมาณของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยถือ ปฏิบัติตามระเบียบ	3.58	4.55	0.97	0.27	4
4รวมเฉลี่ย	3.54	4.51	0.98	0.27	-

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมเฉลี่ย = 0.27 เมื่อพิจารณาข้อที่ตีความความต้องการจำเป็นสูงสุด คือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้ครูอบรมการเลี้ยงดูและจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการรอบด้านของเด็ก พร้อมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ตามวัย มีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ รองลงมาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ 2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการด้วยความเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ข้อมูลทุกฝ่ายแบ่งเท่าเทียมกันก่อนดำเนินงาน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.32$ มีค่า $PNI_{Modified} = 0.37$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับผู้เรียน และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีค่า $PNI_{Modified} = 0.21$

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{Modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้ครูอบรมการเลี้ยงดูและจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการรอบด้านของเด็ก พร้อมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ตามวัย
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการด้วยความเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ข้อมูลทุกฝ่ายแบ่งเท่าเทียมกันก่อนดำเนินงาน
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ดำรงตนด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับเพื่อนร่วมงาน

4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยถือปฏิบัติตามระเบียบ

5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดโดยไม่เอาเปรียบกัน

6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตารางที่ 4.11 ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านบุคลากร

ด้านบุคลากร	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น และเสียสละเวลาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.52	4.43	0.91	0.25	4
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	3.60	4.47	0.87	0.24	6
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และช่วยเหลือผู้อื่น	3.50	4.37	0.87	0.24	5

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ด้านบุคลากร	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ สร้าง ความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุก คนอย่างเป็นธรรม	3.50	4.47	0.97	0.27	3
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหา อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์	3.43	4.52	1.09	0.31	1
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี ความรู้ความสามารถ ให้ คำปรึกษาและแนะนำข้อมูลที่ ถูกต้อง ส่งเสริมการทำงานให้ สำเร็จ	3.47	4.50	1.02	0.29	2
รวมเฉลี่ย	3.50	4.46	0.96	0.27	-

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบุคลากร พบว่า ความต้องการ
จำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.35 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์ มีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ รองลงมา
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ 2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถ ให้คำปรึกษาและ
แนะนำข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จ มีค่า $PNI_{Modified} = 0.29$ และค่าที่มีค่าดัชนีความ
ต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมี
ประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.24$

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{Modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถ ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จ
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ สร้างความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรม
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น และเสียสละเวลาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และช่วยเหลือผู้อื่น

6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

ตารางที่ 4.12 ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	สภาพปัจจุบัน (D)	สภาพที่พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น	3.43	4.48	1.05	0.30	3
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการในการควบคุมอันตรายต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุก 3 เดือน	3.45	4.55	1.10	0.31	1
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดอาคารสถานที่ให้สะอาดเพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.48	4.35	0.87	0.25	7

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
4.หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี มาตรการในการคำนึงถึงความ ปลอดภัยในการเดินทางของเด็ก นักเรียน	3.47	4.42	0.95	0.27	5
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการเตรียมความพร้อม รับสถานการณ์ฉุกเฉิน การ ป้องกันอุบัติเหตุในศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก เพื่อเป็นประโยชน์ใน องค์กร หรือช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน	3.48	4.38	0.90	0.25	6
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงสถานที่ รับประทานอาหารให้มีความ สะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มี อุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอ เหมาะสมกับเด็ก	3.47	4.55	1.08	0.31	1
7.หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับ ล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่าง เหมาะสมและเพียงพอ	3.48	4.48	1.00	0.28	4
รวมเฉลี่ย	3.47	4.46	0.99	0.28	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.28 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการในการควบคุมอันตรายต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก มีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ รองลงมาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ 2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น มีค่า $PNI_{Modified} = 0.30$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดการสถานที่ ให้สะอาด เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.25$

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{Modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการในการควบคุมอันตรายต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็กอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการในการคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทางของเด็กนักเรียน
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน การป้องกันอุบัติเหตุในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นประโยชน์ในองค์กร หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
7. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็กอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

ตารางที่ 4.13 ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อม เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน การบูรณาการหลักสูตรอย่าง เหมาะสม	3.50	4.33	0.83	0.23	6
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกัน เพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน	3.55	4.35	0.80	0.22	7
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบ บูรณาการ ควบคู่กับสาระการ เรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกัน ในสังคม	3.43	4.37	0.94	0.27	1
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำข้อตกลงกับครูผู้สอน ในการเขียนแผนการจัด ประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ ปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์ต่อ เด็ก เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอนร่วมกัน	3.52	4.42	0.90	0.25	3

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดประสบการณ์และ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และ ส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ	3.55	4.40	0.85	0.23	5
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การวัดผลประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้านโดย คำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละ บุคคล	3.50	4.43	0.93	0.26	2
7. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับ ล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่าง เหมาะสมและเพียงพอ	3.50	4.35	0.85	0.24	4
รวมเฉลี่ย	3.50	4.38	0.87	0.24	-

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความต้องการจำเป็น โดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.24 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันในสังคม มีค่า $PNI_{Modified} = 0.27$ รองลงมาคือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดผลประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้านโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล มีค่า $PNI_{Modified} = 0.26$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันเพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.22$

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{Modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันในสังคม
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดผลประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้านโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล

3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันในสังคม

4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำข้อตกลงกับครูผู้สอนในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็ก เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน

5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ

6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบูรณาการหลักสูตรอย่างเหมาะสม

7. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันเพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน

ตารางที่ 4.14 ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	สภาพปัจจุบัน (D)	สภาพที่พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการปฏิบัติสิ่งที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.47	4.38	-0.91	0.26	2

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับ ชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน ปีละ 1 ครั้งอย่างเป็น กัลยาณมิตร	3.57	4.33	0.76	0.21	6
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมการสื่อสารกับ ผู้ปกครองผ่านสมุดสื่อสาร บ้าย นิเทศ และการมีส่วนร่วมในการ ประเมิน พร้อมให้คำแนะนำ และกำลังใจเพื่อประโยชน์ต่อ ทุกฝ่าย	3.48	4.57	1.09	0.31	1
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก การแบ่งปัน อย่างมีน้ำใจ เช่น วัสดุ สื่อการ เรียนการสอน อุปกรณ์ การ บริจาคเงิน และอื่นๆในการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.57	4.50	0.93	0.26	3
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร ต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการ พัฒนาได้ปฐมวัย	3.58	4.27	0.69	0.19	5

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความ เสมอต้นเสมอปลาย	3.45	4.42	0.97	0.28	4
รวมเฉลี่ย	3.52	4.41	0.89	0.25	-

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุน จากทุกภาคส่วน พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.25 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความ ต้องการจำเป็นสูงสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านสมุดสื่อสาร ป้ายนิเทศ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน พร้อมให้คำแนะนำและกำลังใจเพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่าย มีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมและสนับสนุนการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการปฏิบัติสิ่งที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.26$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก มีการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน ปีละ 1 ครั้งอย่างเป็นกัลยาณมิตร มีค่า $PNI_{Modified} = 0.21$

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{Modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านสมุดสื่อสาร ป้ายนิเทศ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน พร้อมให้คำแนะนำและกำลังใจเพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่าย
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก เป็นการปฏิบัติสิ่งที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแบ่งปัน อย่างมีน้ำใจ เช่น วัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ การบริจาคเงิน และอื่นๆในการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการ พัฒนาได้ปฐมวัย
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยม บ้าน ปีละ 1 ครั้งอย่างเป็นกัลยาณมิตร

ตารางที่ 4.15 ความต้องการจำเป็น จำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี ส่วนร่วมในการส่งเสริมและ สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก เสริมสร้างความ เข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้าน พัฒนาเด็กปฐมวัยการส่งเสริม ในทางคุณธรรมจริยธรรมอันดี	3.55	4.35	0.80	0.22	7
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา เด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้ เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่ เอาเปรียบซึ่งกันและกัน	3.57	4.35	0.78	0.21	8
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติตนอย่างเสมอต้นเสมอ ปลาย ทำตัวให้เข้ากับเพื่อน ร่วมงานเป็นเครือข่ายการพัฒนา เด็กปฐมวัย ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันไม่ เอาเปรียบซึ่งกันและกันและร่วม แก้ปัญหาให้เป็นประโยชน์	3.57	4.52	0.95	0.26	3

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการ พัฒนาเด็กปฐมวัย	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วน ร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ และส่งเสริมคุณธรรมอันดีงาม	3.48	4.48	1.00	0.28	2
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่าง ทั่วถึง	3.53	4.67	1.14	0.32	1
6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี การประชาสัมพันธ์ด้วยถ้อยคำ สุภาพอ่อนหวาน พุดด้วย ถ้อยคำที่น่าฟัง ชี้แจงในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ให้กำลังใจ เพื่อให้ ชุมชนหรือบุคคลเหล่านั้นเคารพ นับถือ	3.48	4.55	1.07	0.30	4
7. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนให้บุคลากรมี ความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง มีความเสมอต้น เสมอปลาย ทำตัวเข้ากับ เพื่อนได้	3.52	4.63	1.11	0.31	5

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	I - D	PNI	ลำดับ
8.หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย ผ่านความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ ยกระดับคุณภาพการดูแลและ การเรียนรู้ของเด็ก	3.48	4.67	1.19	0.34	6
รวมเฉลี่ย	3.52	4.53	1.01	0.28	-

จากตารางที่ 4.15 พบว่าความต้องการจำเป็น จำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.33 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง มีค่า $PNI_{Modified} = 0.32$ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 2 คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอันดีงาม มีค่า $PNI_{Modified} = 0.28$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.21$

ผู้วิจัยได้นำผล $PNI_{Modified}$ มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง
2. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน
3. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานเป็นเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันไม่เอาเปรียบซึ่งกันละกันและร่วมแก้ปัญหาให้เป็นประโยชน์
4. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชาสัมพันธ์ด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน พูดด้วยถ้อยคำที่น่าฟัง ชี้แจงในสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กำลังใจ เพื่อให้ชุมชนหรือบุคคลเหล่านั้นเคารพนับถือ
5. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีความเสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวเข้ากับเพื่อนได้

6. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลและการเรียนรู้ของเด็ก

7. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยการส่งเสริมในทางคุณธรรมจริยธรรมอันดี

8. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ข้อมูลในการวิเคราะห์ เพื่อสรุปเป็นภาพรวมแล้วนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา มีรายละเอียด ดังนี้

1. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ให้มีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นประจำ และมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาปฐมวัย

2. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านบุคลากร พบว่า ให้เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก และจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านจิตวิทยาเด็กปฐมวัย และเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย

3.การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ควรปรับปรุงอาคารเรียนให้มีความปลอดภัยมากขึ้น เช่น พื้นกันลื่น รั้วรอบขอบชิด และการจัดพื้นที่เล่นให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งจัดให้มีมุมเรียนรู้ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการ

4. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคาร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น (Play-Based Learning) และใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย

5. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกอย่าง

ต่อเนื่อง โดยอาจจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง และขอรับการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ จากเครือข่าย

6. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ให้จัดตั้งหรือเข้าร่วมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับอำเภอ จังหวัด หรือเขตพื้นที่บริการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการศึกษา และพัฒนาเด็กอย่างบูรณาการร่วมกับโรงพยาบาล สถานศึกษา และภาคประชาสังคม

สรุปได้ว่า ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ จัดสรรบุคลากรให้เพียงพอ พร้อมพัฒนาศักยภาพด้านจิตวิทยาเด็กและการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม พัฒนาอาคารสถานที่ให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนกิจกรรมตามหลักสูตรที่หลากหลาย โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด 2. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 9 คน ครู 17 คน ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็ก 51 คน รวมทั้งหมด จำนวน 77 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1.แบบสอบถาม มีความเที่ยงตรง (Validity)อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตั้งแต่ 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหาค่าดัชนีความจำเป็น PNI ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผล

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1. สรุปผล

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1.1 สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยปานกลางจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านส่งเสริม

เครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดโดยไม่เอาเปรียบกัน รองลงมาคือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยถือปฏิบัติตามระเบียบ และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ดำรงตนด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับเพื่อนร่วมงานตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการด้วยความเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ข้อมูลทุกฝ่ายแบ่งเท่าเทียมกันก่อนดำเนินงาน

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้ครูอบรมการเลี้ยงดูและจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการรอบด้านของเด็ก พร้อมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมุ่งสร้างประโยชน์สูงสุดโดยไม่เอาเปรียบกัน และ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบริหารจัดการด้วยความเอื้อเฟื้อ แบ่งปัน ข้อมูลทุกฝ่ายแบ่งเท่าเทียมกันก่อนดำเนินงาน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ด้านบุคลากร สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน รองลงมา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น และเสียสละเวลาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และช่วยเหลือผู้อื่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ สร้างความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรม ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์ รองลงมาคือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถ ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตนอย่าง

สม่ำเสมอ สร้างความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรมและซื่อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และช่วยเหลือผู้อื่น

3. ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาคารสถานที่ ให้สะอาด เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน การป้องกันอุบัติเหตุในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นประโยชน์ในองค์กร หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่างเหมาะสมและ รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการในการคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทางของเด็กนักเรียน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก ตามลำดับ และซื่อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการในการควบคุมอันตรายต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ตามลำดับ และซื่อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาคารสถานที่ ให้สะอาด เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันเพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำข้อตกลงกับครูผู้สอนในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็ก เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน รองลงมา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบูรณาการหลักสูตรอย่างเหมาะสม และ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดผลประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้าน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ตามลำดับ และซื่อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันในสังคม

สภาพที่พึงสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดผลประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้านโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำข้อตกลงกับครูผู้สอนในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็กเพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันใน และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบูรณาการหลักสูตรอย่างเหมาะสม

5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐม รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน ปีละ 1 ครั้งอย่างเป็นกัลยาณมิตร และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแบ่งปันอย่างมีน้ำใจ เช่น วัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ การบริจาคเงิน และอื่นๆในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านสมุดสื่อสาร ป้ายนิเทศ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน พร้อมให้คำแนะนำและกำลังใจเพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่าย รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแบ่งปันอย่างมีน้ำใจ เช่น วัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ การบริจาคเงิน และอื่นๆในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานเป็นเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกันและร่วมแก้ปัญหาให้เป็นประโยชน์หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการ

ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัย การส่งเสริมในทางคุณธรรมจริยธรรมอันดี รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่าง และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอันดีงาม หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชาสัมพันธ์ด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน พูดด้วยถ้อยคำที่น่าฟัง ชี้แจงในสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กำลังใจ เพื่อให้ชุมชนหรือบุคคลเหล่านั้นเคารพนับถือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลและการเรียนรู้ของเด็ก

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึงและ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลและการเรียนรู้ของเด็กคือ รองลงมา คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีความสมอดันเสมอปลาย ทำตัวเข้ากับเพื่อนได้ และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยการส่งเสริมในทางคุณธรรมจริยธรรมอันดี และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยและ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ผู้วิจัยได้นำผล PNI Modified มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
3. ด้านบุคลากร
4. ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

5. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

6. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.26 เมื่อพิจารณาด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยและ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่า $PNI_{Modified} = 0.28$ รองลงมาคือ ด้านบุคลากร มีค่า $PNI_{Modified} = 0.27$ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่า $PNI_{Modified} = 0.26$ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรมีค่า $PNI_{Modified} = 0.24$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนมีค่า $PNI_{Modified} = 0.25$

2.2 ด้านบุคลากร ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านบุคลากร พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.35 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์ มีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ รองลงมาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ 2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถ ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จ มีค่า $PNI_{Modified} = 0.29$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.24$

2.3 ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ความต้องการจำเป็น การบริหาร

จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.28 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการในการควบคุมอันตรายต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็กมีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ รองลงมาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นที่ 2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น มีค่า $PNI_{Modified} = 0.30$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาคารสถานที่ ให้สะอาด เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.25$

2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.24 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันในสังคม มีค่า $PNI_{Modified} = 0.27$ รองลงมาคือหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดผลประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้านโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละ

ละบุคคล มีค่า $PNI_{Modified} = 0.26$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันเพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.22$

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า ความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.25 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านสมุดสื่อสาร บ้ายนิเทศ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน พร้อมให้คำแนะนำและกำลังใจเพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่าย มีค่า $PNI_{Modified} = 0.31$ รองลงมาคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการปฏิบัติสิ่งที่เป็นประโยชน์และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.26$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน ปีละ 1 ครั้งอย่างเป็นกัลยาณมิตรมีค่า $PNI_{Modified} = 0.21$

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ความต้องการจำเป็น จำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยรวมมีค่าเฉลี่ย = 0.33 เมื่อพิจารณาข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง มีค่า $PNI_{Modified} = 0.32$ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 2 คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอันดีงาม มีค่า $PNI_{Modified} = 0.28$ และค่าที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้าย คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน มีค่า $PNI_{Modified} = 0.21$

3. การศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ข้อมูลในการวิเคราะห์ เพื่อสรุปเป็นภาพรวมแล้วนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา มีรายละเอียด ดังนี้

1. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ให้มีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นประจำ และมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาปฐมวัย

2. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านบุคลากร พบว่า ให้เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก และจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพครูผู้ดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านจิตวิทยาเด็กปฐมวัย และเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย

3. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า ควรปรับปรุงอาคารเรียนให้มีความปลอดภัยมากขึ้น เช่น พื้นกันลื่น รั้วรอบขอบชิด และการจัดพื้นที่เล่นที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย พร้อมทั้งจัดให้มีมุมเรียนรู้ในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการ

4. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอาคาร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่น (Play-Based Learning) และใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วย

5. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน พบว่า ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง โดยอาจจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง และขอรับการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ จากเครือข่าย

6. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ให้จัดตั้งหรือเข้าร่วมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับอำเภอ จังหวัด หรือเขตพื้นที่บริการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการศึกษา และพัฒนาเด็กอย่างบูรณาการร่วมกับโรงพยาบาล สถานศึกษา และภาคประชาสังคม

สรุปได้ว่า ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ จัดสรรบุคลากรให้เพียงพอ พร้อมพัฒนาศักยภาพด้านจิตวิทยาเด็กและการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม พัฒนาอาคารสถานที่ให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนกิจกรรมตามหลักสูตรที่หลากหลาย โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืน

5.2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

จากผลการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินงานในทุกด้านมีการขับเคลื่อนอยู่ในระดับที่พอใช้ได้ แต่ยังไม่ถึงขั้นมีประสิทธิภาพหรือมีคุณภาพสูง โดยเฉพาะเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่ามีลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นถึงความพยายามของผู้บริหารในการวางแผน ดำเนินงาน และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง แม้จะยังไม่สมบูรณ์ แต่มีการจัดประชุมหารือ มีระบบประเมินผล และมีเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Mintzberg (1973) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต้องประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การอำนวยความสะดวก และการควบคุมอย่างเป็นระบบ ซึ่งส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในระดับปฐมวัย และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย แม้จะมีความพยายามในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกอยู่บ้าง เช่น โรงพยาบาล สถานศึกษา และหน่วยงานสาธารณสุข แต่การดำเนินงานยังไม่เป็นระบบหรือมีความต่อเนื่องเพียงพอ อย่างไรก็ตาม ด้านนี้ก็มีแนวโน้มที่ดีและเป็นจุดแข็งที่สามารถพัฒนาให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ พูลเพิ่ม (2562) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์รวมในเขตเทศบาล จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการปัจจุบันเน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 4 ด้าน (ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) แต่ยังขาดการบูรณาการที่เชื่อมโยงกัน ปัญหาที่พบคือ ขาดแคลนทรัพยากร ครูผู้ดูแลเด็กมีภาระงานสูง และการมีส่วนร่วมจากชุมชนยังไม่ต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนา เช่น การอบรมครูผู้ดูแลเด็กในด้านการสอนแบบองค์รวม การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชนและเทศบาล และการพัฒนาเครื่องมือการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับหลักสูตร

2. สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีความพยายามในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย ส่งผลให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีแนวโน้มพัฒนาไปในทิศทางที่ดีและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดของ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ซึ่งเน้นว่า “การบริหารจัดการที่ดีในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ‘ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายการสนับสนุน’ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและมาตรฐานระดับชาติ” แนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การมีภาคีเครือข่าย

เข้ามามีส่วนร่วม เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสาธารณสุข และเครือข่ายทางการศึกษา จะช่วยสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถจัดกิจกรรมหรือสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการของเด็กได้อย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ด้าน “การส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย” ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดเมื่อเทียบกับทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญและดำเนินการในส่วนนี้ซึ่ง “เครือข่าย” เป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าการสร้างความร่วมมืออย่างเป็นระบบกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ อาทิ การเชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในการตรวจสุขภาพเด็ก หรือการได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สามารถจัดบริการที่มีคุณภาพและครอบคลุมความต้องการของเด็กได้อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี หลักชัย (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี: การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานีพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

3. ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีค่าเท่ากับ 0.26 เมื่อพิจารณาด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยและด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหลายแห่งยังขาดความปลอดภัย ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายภายนอกยังขาดความต่อเนื่องและระบบการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดความต้องการจำเป็นในด้านดังกล่าวมากกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bronfenbrenner (1979) ที่เน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและระบบเครือข่ายสนับสนุนรอบตัวเด็กในการพัฒนาศักยภาพอย่างรอบด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี หลักชัย(2562) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพปัจจุบันของด้านอาคารฯ อยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับสูง จึงมี ความต้องการจำเป็น สูงสนับสนุนว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยังขาดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

4. ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ จัดสรรบุคลากรให้เพียงพอ พร้อมพัฒนาศักยภาพด้านจิตวิทยาเด็กและการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม พัฒนอาคารสถานที่ให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนกิจกรรมตามหลักสูตรที่หลากหลาย โดยเน้นการเรียนรู้ผ่าน

การเล่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ จัดสรรบุคลากรให้เพียงพอ พร้อมพัฒนาศักยภาพด้านจิตวิทยาเด็กและการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม พัฒนาอาคารสถานที่ให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุนกิจกรรมตามหลักสูตรที่หลากหลาย โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัยอย่างยั่งยืน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพทั้งด้านบุคลากร สิ่งแวดล้อม และความร่วมมือจากทุกภาคส่วน จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารจัดการที่ครอบคลุม และตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของเด็กและชุมชนโดยรอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศธร ยุติธร (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอมะนังบุรี จังหวัดนนทบุรี ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พบว่าการพัฒนาศักยภาพครูและความร่วมมือกับผู้ปกครองคือหัวใจของการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีทั้งหมด 3 แนวทางหลัก 6 แนวทางย่อย และ 24 วิธีดำเนินการ ซึ่งเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้ แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยเน้นการบริหารจัดการบุคลากรและการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย 9 วิธีดำเนินการ แนวทางที่ 2 พัฒนาการวางแผนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเน้นการบริหารจัดการบุคลากรและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย 6 วิธีดำเนินการ และแนวทางที่ 3 พัฒนาการนำแผนการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่การปฏิบัติโดยเน้นการบริหารจัดการบุคลากรและการบริหารจัดการสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย 9 วิธีดำเนินการ

5.3. ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับ มาก ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร กำหนดนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม โดยการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงาน และมีกลไกติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้การส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัยอย่างยั่งยืน

2. ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นเร่งด่วน ได้แก่ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ดังนั้น สถานศึกษาควรดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่ให้มีความปลอดภัย เป็นระเบียบ สะอาด และเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะการจัดพื้นที่ใช้สอยให้

เหมาะสมกับวัย การติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด รั้วรอบขอบชิด พื้นที่เล่นที่มีความปลอดภัย และมีการดูแลบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ควรประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร หรือแรงงานจิตอาสาในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัยและเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง และควรมีระบบตรวจสอบและประเมินด้านความปลอดภัยเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กอย่างยั่งยืน.

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ควรให้ความสำคัญกับประเด็นที่มีค่าความจำเป็นในลำดับต้น โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่มีค่า PNI แม้จะยังไม่ถึงระดับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 0.30 แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ แล้ว พบว่า ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รวมถึงด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นประเด็นที่มีความจำเป็นสูงสุดและมีความโดดเด่นกว่าเรื่องอื่น ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการในการพัฒนาและการปรับปรุงในส่วนนี้ที่ควรได้รับความสนใจและการดำเนินงานอย่างเร่งด่วน เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

2. จากผลการวิจัย สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการดำเนินการเพื่อการบริหารสถานศึกษาต่อไปหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการร่วมมือกันกำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายไปในทิศทางเดียวกันสอดคล้องแต่ละบริบทของแต่ละสังกัด ซึ่งจะช่วยให้พัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่มีความรอบด้าน และสามารถนำไปใช้พัฒนานโยบายและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

2. ควรศึกษาวิเคราะห์แนวทางหรือรูปแบบการบริหารจัดการที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปประยุกต์ใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งอื่น ๆ

3. ควรทำการศึกษาผลกระทบของรูปแบบการบริหารจัดการที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เช่น ผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็ก ความพึงพอใจของผู้ปกครอง รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างยั่งยืนในระยะยาว

บรรณานุกรม

1) หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: cursa.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

_____. (2549). มาตรฐานการพัฒนาเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2551). มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

_____. (2553). การวางแผนพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

_____. (2558). มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

_____. (2559). มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

กนกอร สมปราชญ์. (2562). ภาวะผู้นำกับคุณภาพการศึกษา. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กอบกุล อัคราภรณ์. (2558). การบริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2545). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ:
พิมพ์ดี.

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2545). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

ไชยยันต์ เลิศวานิชย์. (2564). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
การศึกษาไทย.

ทศพร เชื้อสำราญ. (2562). การบริหารการศึกษาภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชาการ.

นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Needs
Assessment Research). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นรินทร์ แจ่มจำรัส. (2549). *การจัดการองค์การสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชาการ.

บั้งอร สุขเจริญ. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคใหม่: การสร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยทางการศึกษา (ฉบับที่ 8)*. กรุงเทพฯ: การศึกษาพัฒนา.

_____. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. สุวีริยาสาส์น.

ประเสริฐ ปัญญานนท์. (2557). *การพัฒนาโรงเรียนในยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.

ปราโมทย์ ทองไสย์. (2552). *การบริหารสถานศึกษาสู่การพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม*. กรุงเทพฯ:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (2545, 8 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*.
ฉบับกฎหมาย, 119(123 ก), 16-21.

พงษ์พันธ์ ภูประดิษฐ์. (2563). *การบริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.

พิชัย ตันติเมธี. (2562). *การบริหารการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษา
ไทย.

พิชญา สุรินทร์. (2558). *การบริหารการศึกษาด้วยวิธีการที่เป็นระบบ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชาการ.

ไพศาล วรคำ. (2562). *การประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย*. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่.

_____. (2562). *การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี
จำกัด.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2546). *คู่มือการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวิจัยและ
พัฒนาหลักสูตร*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.

รุจิรุ ภู่อาระ และ จันทรานี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

วรพจน์ บุษราคัมวดี. (2552). *องค์การและการจัดการ*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

วาสนี อินทร์งาม. (2557). *สภาพการบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

วิภา สุขยิ่ง. (2555). *การพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนไทย: แนวทางการบริหารที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชาการ.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2546). *การบริหารการศึกษา: หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: อักษรการพิมพ์.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2548). *การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.

สมยศ นาวิการ. (2546). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.

สัมมา ธนินธ์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ข้าวฟ่าง.

สัมพันธ์ ชาญมิตร. (2553). *การบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.

สาริตา กิตติยากร. (2554). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.

สุชาติ วงษ์สมบัติ. (2560). *การบริหารสถานศึกษากับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรพล ดวงเทพ. (2559). การพัฒนาโรงเรียน: การใช้การบริหารที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *มาตรฐานตำแหน่งและแนวทางการพัฒนาผู้อำนวยการ*

สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2551). คู่มือการมีส่วนร่วมสำหรับประชาชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี. Barnard, C.

I. (2013). *Advances in organization and management theories*. Retrieved

from <http://www.rungdba-04.blogspot.com/2012/09/chester-barnard.html>

(Accessed August 15, 2013)

อรรถพล อัมสมบุญ. (2557). *การบริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล: การใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา*.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย

Barnard, C. I. (2013). *The functions of the executive* (30th ed.). Harvard University

Press. (Original work published 1938)

Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development: Experiments by*

Nature and Design. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.

Gregg, R. T. (1997). *The administration process in administrative behavior in*

education. New York: Harper Brothers.

Isaac, S., & Michael, W. B. (1985). *Handbook in research and evaluation* (2nd ed.).

Educational and Industrial Testing Service.

Jesse, R. (1999). *Essentials of psychological testing*. New York: Harper & Row.

Kaufman, R. (1982). *Needs assessment: Concept and application*. Educational

Technology Publications.

Koontz, H., & Odonnell, C. (2001). *Essentials of management*. New York: McGraw-Hill.

Scriven, M. (1991). *Evaluation thesaurus* (4th ed.). Sage Publications.

Simon, H. A. (1950). *Administrative behavior*. New York: McMillan.

Sergiovanni, T. J. (1991). *The principalship: A reflective perspective* (2nd ed.). Boston: Allyn & Bacon.

Witkin, B. R. (1984). *Needs assessment: A user's guide*. Educational Technology Publications.

Witkin, B. R., & Altschuld, J. W. (1995). *Planning and conducting needs assessments: A practical guide*. Sage Publications.

2) ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ/หรือสารนิพนธ์

กัญจน์รัตน์ สิ้นธุรัตน์. (2559). *การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน* (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

กัญญาภัทร โกกัฬา. (2560). *การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา* (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยบูรพา.

เกตน์นิภา สุริยะ. (2564). *การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี* (การศึกษาค้นคว้าอิสระ มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จารุณี อยู่สุขสวัสดิ์. (2565). *การศึกษากาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี* (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

ชุติเดช ทิพย์วิชน. (2563). *การบริหารจัดการการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด* (การศึกษาค้นคว้าอิสระ มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น.

ดวงใจ เกื้อหนุน. (2558). แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ลภัสดา นราพงษ์. (2560). แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บริมาส กลยา. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).พะเยา : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

พงศธร ยุติธร. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
แห่งชาติ (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรทิพย์ วารีนิล. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ
ปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง
(วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

พิชนาถ เพชรนำชม. (2554). ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนขั้นพื้นฐานในการ
บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
(วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

เพลินพิศ เล็กประโคน. (2558). การศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. ในการประชุมเสนอผลงานวิจัย
ระดับชาติและนานาชาติ พ.ศ. 2558. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

วารี ระงับทุกข์. (2561). การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
จังหวัดนครนายก (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วิชัย จันทะพรหม. (2549). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขต พื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.

วันเพ็ญ กงเพชร. (2558). การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
เสือโก้ก อำเภอบ้านดุง จังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

สุริรัตน์ พูลเพิ่ม. (2562). แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบองค์
รวมในเขตเทศบาล จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อนุศักดิ์ คงทน. (2556). การพัฒนาระบบบริหารการศึกษารองโรงเรียนทหารปืนใหญ่ศูนย์การทหารปืน
ใหญ่ภาคใต้กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของทบพก.กรุงเทพฯ : วิทยาลัย
เสนาทหาร.

อัญชลี หลักชัย. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การ
บริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

3) สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

3.1) บทความในวารสาร

Bell, C. (1992). Parental decision-making in school involvement: The role of parental
belief and time constraints. *Educational Research Journal*, 58(2), 45–60.

Gibton, S., Shapira, S., & Kfir, M. (2000). Opinions of principals of non-governmental
schools on the implementation of decentralization and educational reform
in Israel. *Journal of Educational Administration*, 38(3), 222–236.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

Madsen, D. (1996). Measuring intellectual intelligence in children at early childhood
centers in western Nebraska. *Journal of Early Childhood Education*, 18(2),
45–58.

Mintzberg, H. (1973). *The Nature of Managerial Work*. New York, NY: Harper & Row.

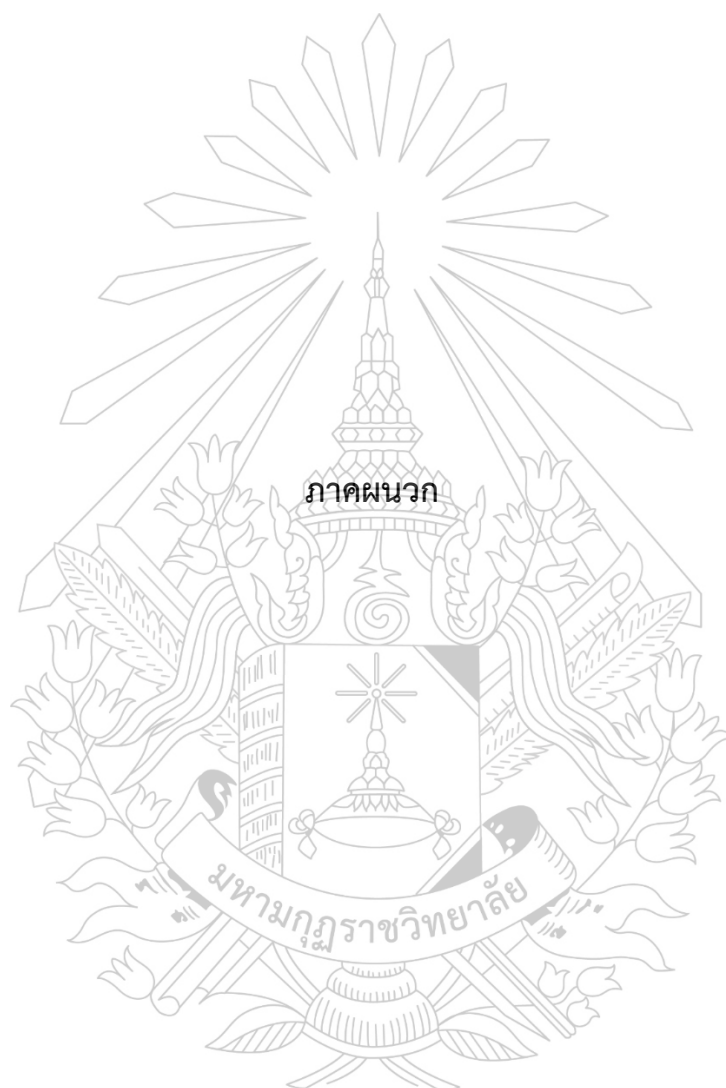
Rock, M. L. (2003). School governance: The role of the school board and community in decision-making. *Abstracts, Volume(Issue)*, p. Abstracts.

Wethem, D. L. (1994). Communication patterns and attitudes towards communication between parents and child care providers: A study in Rockland County, New York. *Early Childhood Education Research Journal*, 12(3), 125–136.

4) เอกสารสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ. (2561). แนวคิดและทฤษฎีโดย Luther Gulick รูปแบบการบริหารจัดการ 7 ประการ (POSDCORB) [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.iok2u.com/index.php/article/e-book/238-posdcorb-7-luther-gulick>. เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2563.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1) พระครูชัยรัตนกร, ดร.

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก ปร.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยภาคตะวันออก
เชียงใหม่

ปริญญาโท ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตยากร ลัดดาวัลย์

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

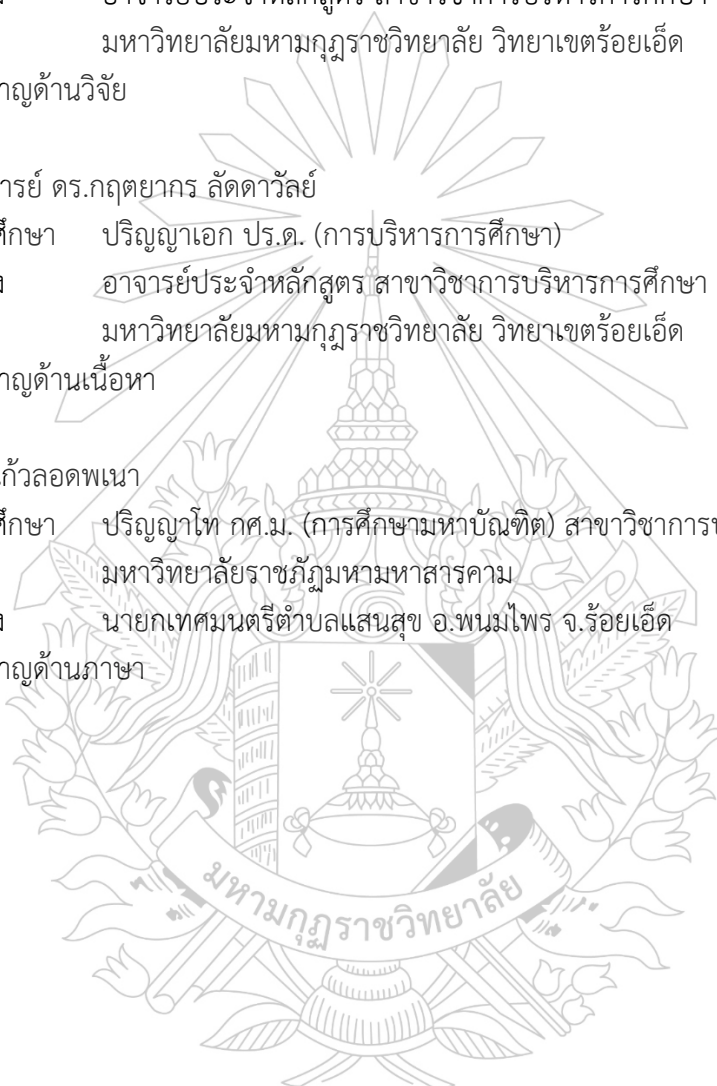
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3) นายนรินทร์ แก้วลวดพเนา

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลแสนสุข อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอโยธยา โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๕

ที่ อว ๗๔๑๗/ว ๐๐๔๗

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC)

เรียน พระครูชัยรัตนกร, ดร.

ด้วย นางสาวกนกอร เคื่อนรัมย์ย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอโยธยา ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (IOC) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอโยธยา จึงเรียนมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

พ. นพ. ธีรวิทย์

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตอโยธยา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(พระครูชัยรัตนกร, ดร.)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏราช โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔

ที่ อว ๗๔๑๗/ว ๐๐๔๗

วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC)

เจริญพร ผศ.ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์

ด้วย นางสาวกนกอร เตือนรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏราช ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (IOC) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏราช จึงเจริญพรมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับรับและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมหาเพื่อพิจารณา

พ.ธวัชชัย
(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)
รองอธิการบดี วิทยาเขตอภัยภูฏราช

มหาวิทยาลัย

จึงเรียนให้ ผศ.ดร.กฤตยากร ลดาวัลย์

ที่ อว ๗๙๑๗/๒๐๙๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (IOC)

เจริญพร นายณรินทร์ แก้วลวดพเนา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแสนสุข

ด้วย นางสาวกนกอร เตือนรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” มีความประสงค์ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือ (IOC) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

พ. เจริญพร

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติภาระแทนอธิการบดี

(นายณรินทร์ แก้วลวดพเนา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแสนสุข

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชฌีย์ เจริญนนท์ โทร. ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๐๖๕๖๕

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเสด็จเมือง ตำบลสงคาม
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๕๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๗/ว ๐๑๙๖

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง **ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out)**

เจริญพร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ด้วย นางสาวกนกอร เตือนรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๙๐๔๒๐๒๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) ในหน่วยงานของท่านเพื่อใช้ข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรามาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

รับเลขที่ ๘๗

วันที่ 14 พค 2568

เวลา 16.20

ขอเจริญพร

น.ส. นริศรวิภา

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ตร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

๑. นางสาวกนกอร เตือนรัมย์ นักศึกษา

๒. ศ.ดร. นริศรวิภา

๓. ศ.ดร. นริศรวิภา

๔. ศ.ดร. นริศรวิภา

๕. ศ.ดร. นริศรวิภา

๖. ศ.ดร. นริศรวิภา

๗. ศ.ดร. นริศรวิภา

๘. ศ.ดร. นริศรวิภา

๙. ศ.ดร. นริศรวิภา

๑๐. ศ.ดร. นริศรวิภา

๑. นางสาวกนกอร เตือนรัมย์

๒. ศ.ดร. นริศรวิภา

๓. ศ.ดร. นริศรวิภา

๔. ศ.ดร. นริศรวิภา

๕. ศ.ดร. นริศรวิภา

๖. ศ.ดร. นริศรวิภา

๗. ศ.ดร. นริศรวิภา

๘. ศ.ดร. นริศรวิภา

๙. ศ.ดร. นริศรวิภา

๑๐. ศ.ดร. นริศรวิภา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(นางสาวพรพรรณ จันทร์ทอง)

ศึกษานิเทศก์ วิทยาเขตร้อยเอ็ด

นางสาวพรพรรณ จันทร์ทอง

ศึกษานิเทศก์ วิทยาเขตร้อยเอ็ด

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕ ต่อ ๑๒๕ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร. ๐๘-๑๐๙๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๐๖๕๖๕ อตฺตมก.

นางสาววราภรณ์ ลำพูน

ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๗๔๑๓/ว ๐๒๐๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ดถนนเลียบเมือง ตำบลตลาด
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๘๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

อ.พ.กุดน้ำใส
เลขที่รับ ๑๑๔
วันรับ ๑๒/๖/๖๕
เวลา ๑๔.๑๐ น.

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคูฟ้า

ด้วย นางสาวกนกกร เดือนแก้วมีชัย เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาขอความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พ. น. ร้อยเอ็ด

(พระเมธีธีรภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕ ต่อ ๑๒๕, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๘๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชฌีย์ เจริญนนท์ โทร ๐๘-๓๐๕๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๐๖๕๖๕

มหาวิทยาลัย

5

ที่ อว ๗๔๑๗/ว ๐๕๐๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเสียมเมือง ตำบลสงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๘๖๑๘
www.recmbu.ac.th

เลขที่	1147
วันที่	12/6/68
เวลา	15:10

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคณิน

ด้วย นางสาวกนกพร เคือนรัมย์ย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติให้ขอสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมหาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

ร.ว. ๕๔๑๗/ว ๐๕๐๐

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

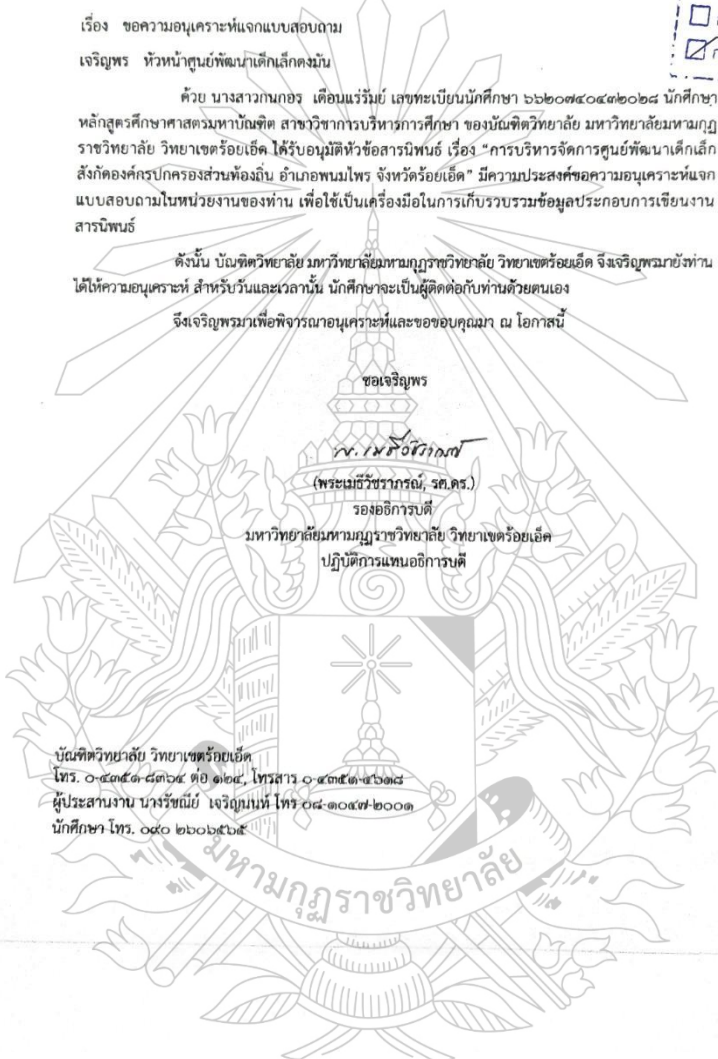
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๕ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๘๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชฌีย์ เจริญนันท โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๓

นักศึกษา โทร. ๐๔๐ ๒๖๐๖๕๖๕

☐ สำนักปลัด
☐ กองคลัง
☐ กองช่าง
☒ กองการศึกษา

ที่ อว ๓๔๓๓/ว ๕๐๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลี้ยวเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๖๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๖๕
www.rec.mbu.ac.th/ศูนย์การศึกษา

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

รับที่	๒๓
วันที่	๓ / ๕ - ๕ / ๖๕
เวลา	๑๖-๐๐ น.

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองห้วยไทย

ด้วย นางสาวกนกอร เตือนรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

เรียน ๑๐.๕๓๐. บัณฑิตวิทยาลัย

- เพื่อวิจัยการ

- นร. กนกอร เตือนรัมย์ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ขอแบบสอบถาม ในพื้นที่

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

นางสาวกนกอร เตือนรัมย์
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๖๔ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๖๕
ผู้ประสานงาน นางรัชชีย์ เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗๒๐๐๓
นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๖๔๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๖๔ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๖๕

ผู้ประสานงาน นางรัชชีย์ เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗๒๐๐๓

นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๖๔๖๔

นางสาวกนกอร เตือนรัมย์

นักศึกษาระดับปริญญาโท

รักษาการในตำแหน่ง ผอ. ศพด. บัณฑิตวิทยาลัย

ศพด.ตำบลแสนสุขบ้านโพธิ์น้อย

เลขรับ 2/68

วันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๓ เวลา ๑๗.๐๐ น.

វិ ខា ព័ត៌មាន/១ ០៤០១

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลตลิ่งชัน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๘๖๑๐
www.rec.mbu.ac.th

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านโพธิ์น้อย

ด้วย นางสาวกนกอร เตือนรัมย์ เลขที่เบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๙๙๐๙๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาภูมิ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพราหมเพื่อพิจารณาอนาคตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

[illegible]

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ศูนย์บริการและพัฒนาระบบ

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๔๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๔๑-๘๖๑๘
ผู้ประสานงาน นางรัชณี ใจรักินนที โทร ๐๔-๓๐๔๗-๒๐๐๑
นักศึกษา โทร. ๐๙๐-๒๖๖๐๖๖๕

(นายคำตัน หลุกเลา)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ร่าง.....
พิมพ์.....
ทาน.....
ตรวจ.....

ที่ อว ๗๙๑๖๗/ว ๐๕๑๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเสียวเมือง ตำบลเสียว
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๕๕๐๐๐
โทร. ๐-๕๗๕๔-๘๑๖๕ โทรสาร ๐-๕๗๕๔-๘๑๖๘
www.rec.mbu.ac.th

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม
เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแสนสุข บ้านท่าลาด

ด้วย นางสาวกนกพร เตือนรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลาดังกล่าว นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง
จึงเจริญพรมเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร
พ. นพวิไลภรณ์
(พระณัฏฐ์ธรรมนารถ, รศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

นางสาวกนกพร
(ฝ่ายฯ พนมไพร)

นายคำตัน หล้าเล่า
รองอธิการบดีบริหารทั่วไป

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๕๗๕๔-๘๑๖๕ ถึง ๘๑๖๘, โทรสาร ๐-๕๗๕๔-๘๑๖๘
ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนิพนธ์ โทร ๐๕-๔๐๔๗-๒๐๐๑
นักศึกษา โทร ๐๙๐ ๒๖๐๖๕๖๕

มหาวิทยาลัย

☐สำนักปลัด ☐กองช่าง
☐กองบังคับ ☐กองการศึกษา
☐กองสวัสดิการ

ที่ ยว ๓๔๐๓๗/๖๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้า
 เลขที่ 1170/๖๐
 12 มี.ย. 2568
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตอู่ตะเภา
 ถนนเสด็จใหม่ ตำบลหนองหญ้า
 อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ๗๖๐๐๓๔
 โทร. ๐-๓๒๕๔๑-๘๐๐๐ โทรสาร ๐-๓๒๕๔๑-๘๐๐๘
 www.mru.ac.th

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์อนุบาล ๓ ขวบ ตำบลอู่ตะเภา

ด้วย นางสาวกนกพร เดชบวรรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๓๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษา
 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
 ราชวิทยาลัย วิทยาเขตอู่ตะเภา ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพุนมพอง จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
 แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
 สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอู่ตะเภา จึงเจริญพรมายังท่าน
 ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

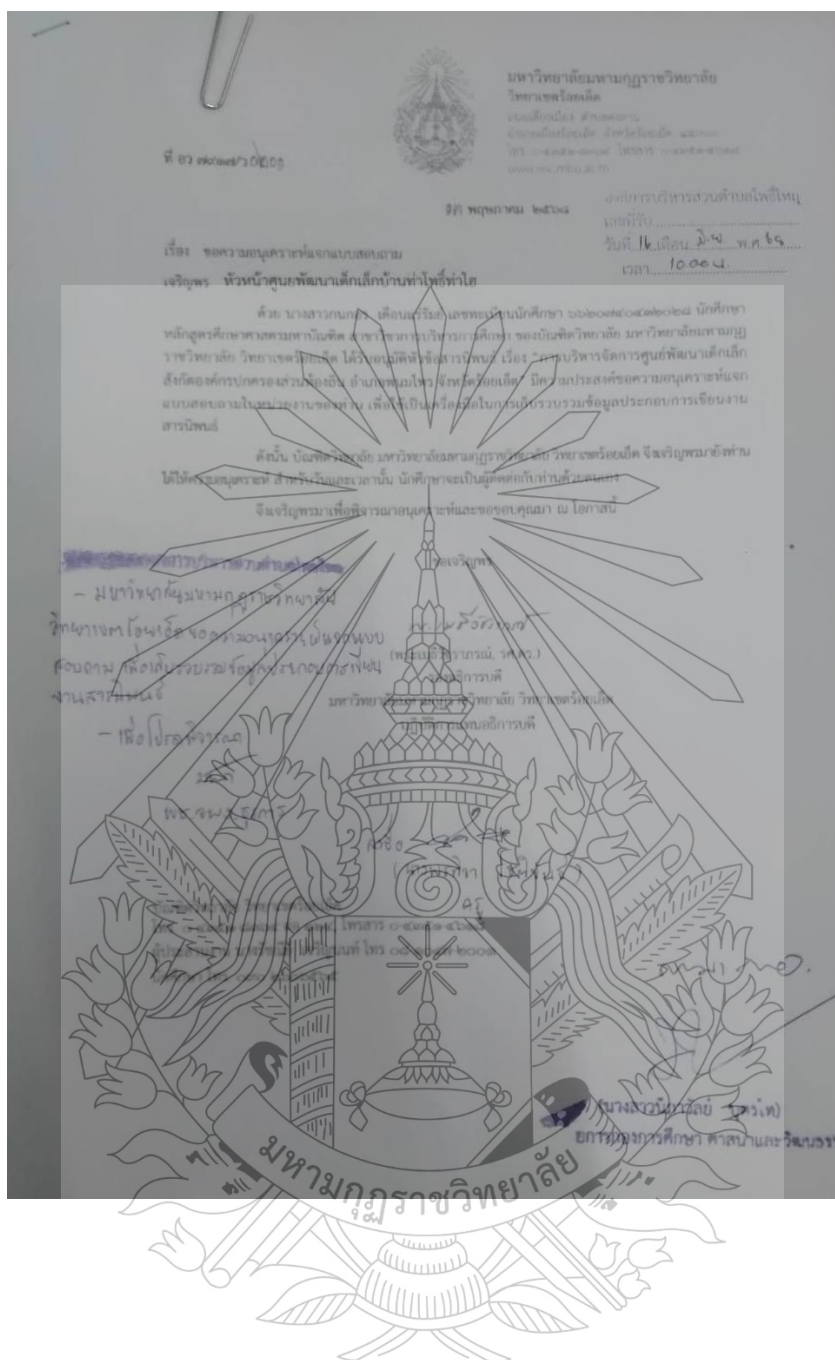
พระเมธีวชิราภรณ์, รัต.ตร.)
 รองอธิการบดี
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอู่ตะเภา
 ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

(นางสาวมารยาท สว่างวิจิตร)
 นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตอู่ตะเภา
 โทร. ๐-๓๒๕๔๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๓๒๕๔๑-๘๐๑๘
 ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญพันธ์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๘
 นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๐๖๕๖๕

มหาวิทยาลัย

นางทัศนีย์ ภูมิเรศสุนทร
 ผู้อำนวยการกองการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีอยุธยา
ถนนเมษนิจัง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ๓๕๐๐๐
โทร. ๐-๘๖๕๑-๘๘๐๔ โทรสาร ๐-๘๖๕๑-๘๖๐๗
www.mcu.ac.th

ที่ อว ๗๖๓๗/ว 0๕๐๑

องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ใหญ่
เลขที่รับ.....
วันที่ 1๕ เดือน ๕ พ.ศ. ๕๙
เวลา 1๐.๐๐ น.

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม
เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนชัยศรีวินทองแดง

ด้วย นางสาวกนกกร เตือนรัมย์ เลขที่เรียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๕๓๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ข้อสารพันธุรี เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" เข้ามาศึกษาในโครงการ "วิทยุร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารพันธุรี

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีอยุธยา จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลาดังนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อขอรับแบบสอบถาม โดยผ่าน
จึงเจริญพรมเพื่อส่งงานตามความจำเป็นและขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอเจริญพร

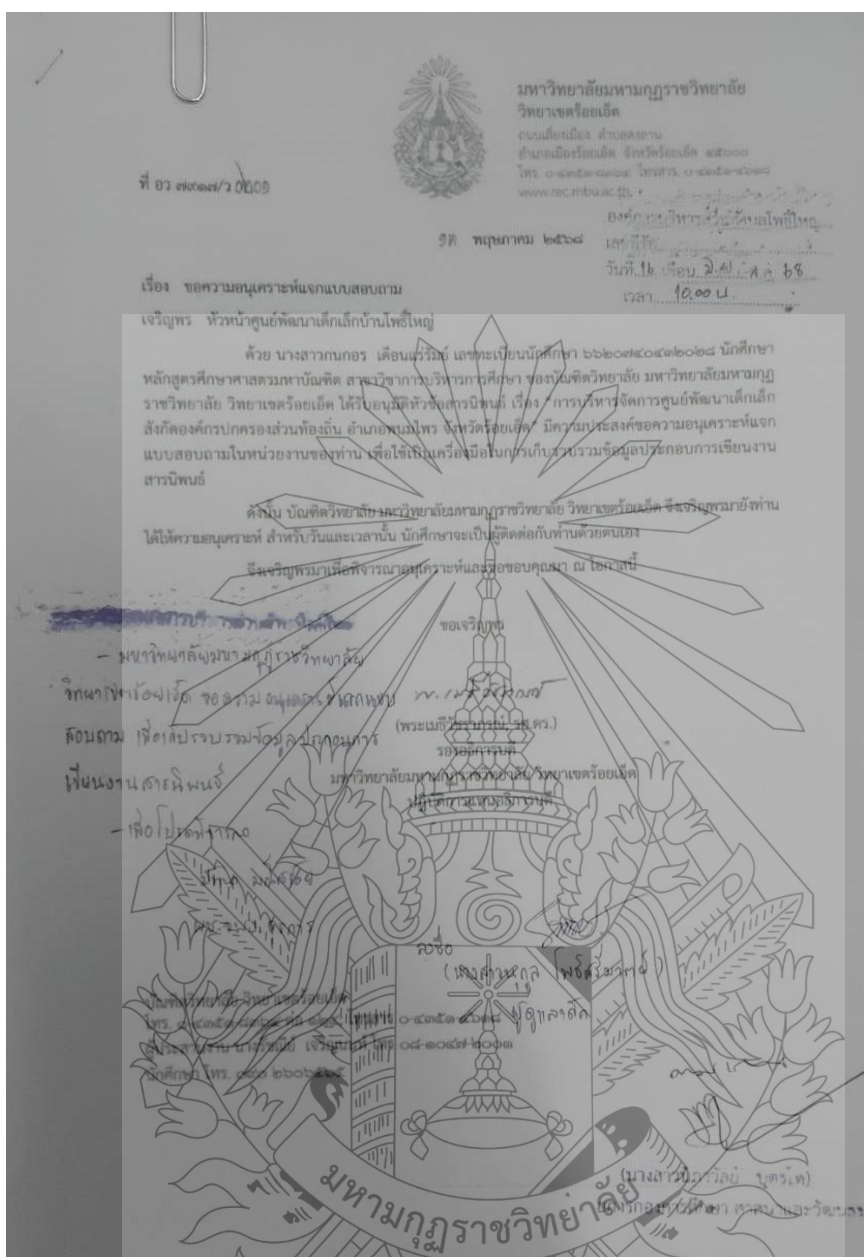
นพ. วิชาญ วัฒนวิทย์
(พระเมธีวิทยากร, รศ.ดร.)
อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีอยุธยา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนชัยศรีวินทองแดง

นางสาวกนกกร เตือนรัมย์ (ศรีโท)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีอยุธยา
โทร. ๐-๘๖๕๑-๘๘๐๔ โทรสาร ๐-๘๖๕๑-๘๖๐๗
มหาวิทยาลัย โทร. ๐๒๐ ๒๖๐๐๕ โทรสาร ๐๘-๑๐๔๖๒๐๐๑

มหาวิทยาลัย
กรมการศึกษานานาชาติและวัฒนธรรม

เลขที่ 458
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเลี้ยวเมือง ตำบลจตุรพักตรพิมาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
โทร. 0-4241-8275 โทรสาร 0-4241-8275
www.recmbu.ac.th

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโคกสว่าง

ด้วย นางสาวกนกพร เตือนรัมย์ย เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร
พ. นพ. อภิรักษ์
(พระเนตรวิจิตรการณ์, รศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

นาย กอบต.โคกสว่าง

โปรดทราบ ☐ เพื่อพิจารณา

จึง
ลัด
จึง
จัดการสังคม
ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. 0-4241-8275 ต่อ ๒๒๔ โทรสาร 0-4241-8275
ผู้ประสานงาน นางรัชฎี เจริญนพ โทร ๐๘-๓๐๔๕๖๐๐๑
นักศึกษา โทร. ๐๙๐/๒๖๐๖๕๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

8

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๑๗/ว๐๕๐๑

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยนา

ด้วย นางสาวกนกกร เดือนแก้วรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด" มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

นางรัชฎาภรณ์
(พระเมธีวชิราภรณ์, รัช.ดร.)
รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
ผู้ประสานงาน นางรัชฎาภรณ์ เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๓
นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๐๖๕๖๕

มหาวิทยาลัย

ที่ อว ๗๔๑๗/ว ๐๕๐๙

**มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด**

ถนนเลี้ยวเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติโครงการแจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลวาริชภูมิ

ด้วย นางสาวกนกอร เดือนรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” มีความประสงค์ขออนุมัติโครงการแจกแบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุมัติและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

ท. น. น. น. น. น.

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชฎา เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๐๖๕๖๕

มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ อว ๗๔๑๗/ว ๐๕๐๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลื่องเมือง ตำบลดงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๓-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๓-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลโพธิ์ชัย

ด้วย นางสาวกนกกร เดือนมณีรัมย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พ.ศ. ๒๕๖๘

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๓-๘๓๖๔ ตั๋ว ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๓-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชมนีย์ เจริญนนท์ โทร ๐๘-๓๐๔๗-๒๐๐๓

นักศึกษา โทร. ๐๙๐-๒๖๐๖๕๖๕

16

ที่ อว ๗๔๓๗/ว ๐๔๐๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้แจกแบบสอบถาม

เจริญพร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสระแก้ว

ด้วย นางสาวกนกอร เดือนรัมย์ย์ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๘ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” มีความประสงค์ขออนุญาตเคราะห้แจก
แบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงาน
สารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาทเพื่อพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พระเมธีวชิราภรณ์

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙๐ ๒๖๐๖๕๖๕

ภาคผนวก จ
เครื่องมือเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาได้กรูณากรอกแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นที่ตรงความเป็นจริงทุกข้อ ข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากท่านในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งและคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพราะเสนอผลการวิจัยในภาพรวม

2. แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามมีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารสถานศึกษา ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดมหาสารคาม มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามหลักวิธีการของลิเคิร์ต (R.A. Likert) โดยการแบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าระดับ ดังนี้

5 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด
4 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก
3 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ ปานกลาง
2 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อย
1 หมายถึง	มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง จะได้รับความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อทุกตอนตรงตามสภาพความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ได้จากท่านไว้เป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของท่านแต่ประการใด

นางสาวกนกอร เตือนรัมย์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วทำ เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่ง

- ☐ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ☐ ครู
- ☐ ผู้ช่วยครู/ผู้ดูแลเด็ก

2. ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ทำงาน

- ☐ น้อยกว่า 5 ปี
- ☐ 5 – 10 ปี
- ☐ มากกว่า 10 ปี

ที่	ข้อความคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
10	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ สร้างความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเป็นธรรม										
11	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมวางแผนและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์										
12	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถ ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จ										
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย											
13	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น										
14	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการในการควบคุมอันตรายต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน										
15	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาคารสถานที่ ให้สะอาด เพียงพอ เหมาะสมกับกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน										
16	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการในการคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทางของเด็กนักเรียน										
17	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน การป้องกันอุบัติเหตุในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นประโยชน์ในองค์กร หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน										
18	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก										
19	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่างเหมาะสมและเพียงพอ										
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร											
20	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบูรณาการหลักสูตรอย่างเหมาะสม										
21	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และ การช่วยเหลือกันเพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน										

[illegible]

ที่	ข้อความคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
32	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย										
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย											
33	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่างเหมาะสมและเพียงพอ										
34	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติติดคนสม่ำเสมอ ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน										
35	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติตนอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานเป็นเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกันและร่วมแก้ปัญหาให้เป็นประโยชน์										
36	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณธรรมอันดีงาม										
37	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่น ทราบอย่างทั่วถึง										
38	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการประชาสัมพันธ์ด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน พูดด้วยถ้อยคำที่น่าฟัง ชี้แจงในสิ่งที่ประโยชน์ให้กำลังใจ เพื่อให้ชุมชนหรือบุคคลเหล่านั้นเคารพนับถือ										
39	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีความเสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวเข้ากับเพื่อนได้										
40	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลและการเรียนรู้ของเด็ก										

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

.....

.....

2. ด้านบุคลากร ท่านเห็นว่าควรมีการพัฒนาและสนับสนุนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างไร

.....

.....

3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ท่านคิดว่าอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรได้รับการปรับปรุงในด้านใดบ้าง

.....

.....

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างไร

.....

.....

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหรือชุมชนควรส่งเสริมในรูปแบบใดจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด

.....

.....

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ท่านมีข้อเสนอแนะในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นอย่างไร

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

ภาคผนวก ฉ
ดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC) ของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
(Index of Item – Objective Congruence)

ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด	คะแนนความ คิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิ			ΣR	IOC	เทียบ กับ เกณฑ์
		1	2	3			
7	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น และเสียสละเวลาเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติหน้าที่ตาม ภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมนุษย สัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดี ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ ช่วยเหลือผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติตนอย่าง สม่ำเสมอ สร้างความสามัคคี และปฏิบัติต่อทุก คนอย่างเป็นธรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมวางแผนและ แก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศูนย์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ ความสามารถ ให้คำปรึกษาและแนะนำข้อมูล ที่ถูกต้อง ส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย							
13	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุง อาคารสถานที่ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อ ตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการในการ ควบคุมอันตรายต่อผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
15	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดอาคาร สถานที่ ให้สะอาด เพียงพอ เหมาะสมกับ กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการในการ คำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทางของเด็ก นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด	คะแนนความ คิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิ			ΣR	IOC	เทียบ กับ เกณฑ์
		1	2	3			
17	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีมาตรการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน การป้องกันอุบัติภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นประโยชน์ในองค์กร หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปรับปรุงสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอเหมาะสมกับเด็ก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร							
20	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ตามมาตรฐานที่กำหนด พร้อมเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบูรณาการหลักสูตรอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันเพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ควบคู่กับสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการช่วยเหลือกันในสังคม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำข้อตกลงกับครูผู้สอนในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ปฏิบัติจริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็ก เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด	คะแนนความ คิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิ			ΣR	IOC	เทียบ กับ เกณฑ์
		1	2	3			
24	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัด ประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ และส่งเสริมคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวัดผล ประเมินผล พัฒนาการเด็กครบทุกด้านโดย คำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการ จัดพื้นที่สำหรับล้างมือและแปรงฟันเด็ก อย่าง เหมาะสมและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน							
27	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริมและ สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก เป็นการปฏิบัติสิ่งที่เป็นประโยชน์และ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดกิจกรรม สัมพันธ์ร่วมกับชุมชน เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้าน ปีละ 1 ครั้งอย่างเป็นกัลยาณมิตร	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
29	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการสื่อสาร กับผู้ปกครองผ่านสมุดสื่อสาร บ้ายนิเทศ และ การมีส่วนร่วมในการประเมิน พร้อมให้ คำแนะนำและกำลังใจเพื่อประโยชน์ต่อทุก ฝ่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การส่งเสริม สนับสนุน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การแบ่งปัน อย่างมีน้ำใจ เช่น วัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ การบริจาคเงิน และอื่นๆในการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้การสนับสนุน ข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการ พัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด	คะแนนความ คิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิ			ΣR	IOC	เทียบ กับ เกณฑ์
		1	2	3			
32	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้บริการชุมชน เกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และอื่นๆ ด้วยความเสมอต้นเสมอ ปลาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย							
33	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก เสริมสร้างความเข้มแข็งในการ ปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยการส่งเสริม ในทางคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามศักยภาพ ทำให้เกิดผลดี ปฏิบัติดีตนสม่ำเสมอ ไม่เอา เปรียบซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติตนอย่าง เสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวให้เข้ากับเพื่อน ร่วมงานเป็นเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ร่วมทุกข์ร่วมสุขกันไม่เอาเปรียบซึ่งกันละกัน และร่วมแก้ปัญหาให้เป็นประโยชน์	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
36	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เปิดโอกาสให้ทุก ภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริม คุณธรรมอันดีงาม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในชุมชน ท้องถิ่นทราบอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการ ประชาสัมพันธ์ด้วยถ้อยคำสุภาพอ่อนหวาน พูดด้วยถ้อยคำที่น่าฟัง ชี้แจงในสิ่งที่เป็น ประโยชน์ให้กำลังใจ เพื่อให้ชุมชนหรือบุคคล เหล่านั้นเคารพนับถือ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด	คะแนนความ คิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิ			ΣR	IOC	เทียบ กับ เกณฑ์
		1	2	3			
39	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนให้ บุคลากรมีความก้าวหน้าเพื่อพัฒนาความรู้และ ทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง มีความ เสมอต้นเสมอปลาย ทำตัวเข้ากับเพื่อนได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40	หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัย ผ่านความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับคุณภาพการดูแลและการเรียนรู้ ของเด็ก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สูตร $IOC = \frac{\sum R}{N}$

เมื่อ IOC แทน $\sum R$ แทน N

หมายถึง $\frac{\text{ดัชนีความสอดคล้อง}}{\text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวนผู้เชี่ยวชาญ}}$

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 พิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

สรุปค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ภาคผนวก ข
ผลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
นางสาวกนกอร เดือนแรมรัมย์
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี

ผลตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการวิจัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.968	40

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.97

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาวกนกอร เตือนแร่รัมย์
วัน เดือน ปี เกิด	4 กุมภาพันธ์ 2534
สถานที่เกิด	จังหวัด ร้อยเอ็ด
ประวัติการศึกษา	ปี พศ. 2557 ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปี พศ. 2552 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจันทบุษยานุสรณ์ ปี พศ. 2546 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวหนองแวง (สามัคคีราษฎร์บำรุง)
ที่อยู่ปัจจุบัน	111 หมู่ 12 ตำบลหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
ผลงานตีพิมพ์	-
รางวัลที่ได้รับ	-

